

Νέα Ελληνικά για το GCSE

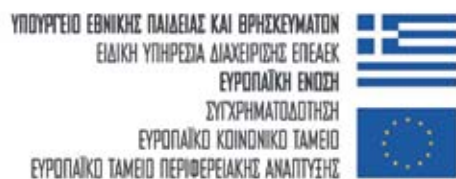
Βιβλίο Μαθητή

Τεύχος πρώτο

Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ
Ρέθυμνο 2004

Πανεπιστήμιο Κρήτης
Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε.
Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)
Πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου, 741 00, ΡΕΘΥΜΝΟ
τηλ: 28310/77605, 28310/77635, FAX: 28310/77636
e-mail:ediamme@edc.uoc.gr
www.uoc.gr/diaspora
www.ediamme.edc.uoc.gr

Νέα Ελληνικά

Βιβλίο Μαθητή

για το GCSE

Τεύχος πρώτο

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΟΔΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ - ΑΘΗΝΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ Δ.Ε.
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΟΜΟΓΕΝΩΝ

Το «Πρόγραμμα Παιδείας Ομογενών» συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων στο πλαίσιο του Μέτρου 1.1. του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ και η υλοποίησή του ανατέθηκε στο «Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών» του Πανεπιστημίου Κρήτης. Για την παραγωγή του διδακτικού υλικού που περιέχεται στο παρόν τεύχος εργάστηκαν τα παρακάτω πρόσωπα:

ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Μαργαρίτα Λουκά, Σοφία Παπουτσίδου, Αριστείδης Τέγος,
Γεωργία Κουτσούγερα, Μιχάλης Κασίης

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ-ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ

Μαργαρίτα Λουκά

ΕΡΕΥΝΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ-ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ-ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ

Υβέτ Παπαδοπούλου

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ

Τέτη Σώλου

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΒΛΕΨΗ

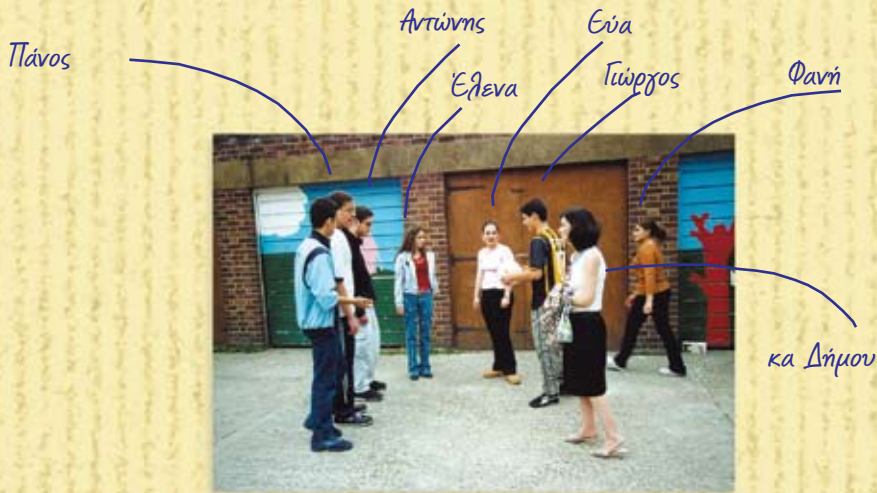
Ειρήνη Φιλιππάκη-Warburton

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΡΓΟΥ

Μιχάλης Δαμανάκης

Οι φωτογραφίες είναι της Υβέτ Παπαδοπούλου
Οι φωτογραφίες των σελίδων 5, 8, 14, 18, 20, 40, 55, 80 (πάνω αριστερά), 96, 117
είναι της κ. Νικολέτας Καλαθά.

Η παρέα μας

Παύλος
αδερφός της Αλίκης

Μαργαρίτα
ξαδέρφη του Τιώργου
(Εδιμβούργο)

Τιώργος Ντίξον

Αλίκη Φωκά
(Αθήνα)

Εύα Νικολαΐδου

Ανδρέας
ξάδερφος της Εύας
(Κύπρος)

Πάνος

Τιώργος Ντίξον

θεία της Εύας

ΘΕΜΑ ΠΡΩΤΟ

Οικογένεια, κατοικία, καθημερινή ζωή

Μαθήματα 1-13

Σ' αυτή την ενότητα θα μάθεις:

- να δίνεις πληροφορίες για τον εαυτό σου, την οικογένεια και τους φίλους σου
 - να δίνεις πληροφορίες για τα είδη κατοικιών, τα δωμάτια, την επίπλωση και τον κήπο
 - να δίνεις πληροφορίες για την καθημερινή ζωή στο σπίτι
 - να δίνεις πληροφορίες για φαγητά, ποτά, γεύματα, χώρους φαγητού και ποτού, καθώς και τοπικές συνταγές από την Ελλάδα και την Κύπρο
-
- τα ρήματα «είμαι» και «έχω»
 - τα ρήματα σε -ω και -ομαι (α' συζυγία: ενεστώτας, αόριστος, μέλλοντας, παρατατικός – οριστική, υποτακτική)
 - τα ανώμαλα ρήματα «πίνω» και «τρώω»
 - τις προσωπικές και τις κτητικές αντωνυμίες
 - τα απόλυτα και τακτικά αριθμητικά
 - τα ουσιαστικά (ονομαστική, γενική και αιτιατική πτώση)
 - τα επίθετα
 - τους συνδέσμους

Ποιοι είμαστε

Είμαι η Εύα Νικολαΐδη. Γεννήθηκα και ζω στο Βόρειο Λονδίνο. Είμαι 13 χρόνων. Είμαι μέτρια στο ύψος και το βάρος κι έχω μακριά καστανά μαλλιά. Τη μητέρα μου τη λένε Αγγελική και είναι από

την Ελλάδα. Τον πατέρα μου τον λένε Δημήτρη και είναι Κύπριος. Η μητέρα μου είναι υπάλληλος και ο πατέρας μου καθηγητής.

Έχω και δύο αδέρφια, το Μιχάλη, που είναι δύο χρόνια μεγαλύτερός μου, και τη Βέρα, που είναι δύο χρόνια μικρότερή μου.

Με τον αδερφό μου το Μιχάλη είμαστε φίλοι. Όταν έχω κάποιο πρόβλημα, πάντα με βοηθάει. Με την αδερφή μου τη Βέρα μερικές φορές μαλώνουμε.

Με το Γιώργο είμαστε ξαδέρφια κι έχουμε την ίδια ηλικία. Είμαστε φίλοι από τότε που ήμασταν πέντε χρονών. Μιλάμε σχεδόν κάθε μέρα στο τηλέφωνο. Τα ενδιαφέροντά μου είναι η μουσική, ο χορός και ο κινηματογράφος. Με το Γιώργο πηγαίνουμε πολλές φορές στο σινεμά και βλέπουμε διάφορες ταινίες.

Εγώ λέγομαι Γιώργος Ντίξον. Γεννήθηκα στην Αθήνα, αλλά τώρα μένω στο κεντρικό Λονδίνο. Είμαι ψηλός και λεπτός. Ο πατέρας μου είναι Άγγλος και η μητέρα μου Ελληνίδα. Τα ονόματά τους είναι Μαρκ και Αλεξάνδρα. Το επάγγελμα του πατέρα μου είναι λογιστής, ενώ η μητέρα μου είναι νοικοκυρά.

Μαζί μας μένει και η γιαγιά μου, που είναι 78 χρονών.

Έχω μόνο ένα δίδυμο αδελφό. Έχω όμως πολλούς συγγενείς, θείες, θείους και ξαδέρφια, αγόρια και κορίτσια.

Μου αρέσει πολύ το ποδόσφαιρο, το μπάσκετ, τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, ο κινηματογράφος και τα ταξίδια. Έχω πάει σε πολλές χώρες. Στην Αθήνα γνωρίστηκα με την Αλίκη και από τότε είμαστε φίλοι. Θέλω να σπουδάσω ξένες γλώσσες.

Κι εγώ είμαι η Αλίκη Φωκά. Είμαι 14 χρονών και μένω στην Αθήνα. Έχω έναν παπαγάλο που τον λένε Πολυκράτη. Μου αρέσει πολύ το θέατρο και θέλω να γίνω ηθοποιός. Η διεύθυνσή μου είναι: Οδός Κωνσταντίνου Δεμερτζή, αριθμός 2 Πατήσια, 10445, Αθήνα

Α. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Πόσων χρονών είναι η Εύα, ο Γιώργος και η Αλίκη;
2. Πόσων χρονών είναι τα αδέρφια της Εύας;
3. Σε ποια πόλη και σε ποια περιοχή μένουν η Εύα, ο Γιώργος και η Αλίκη;
4. Πώς λένε τους γονείς του Γιώργου;
5. Ποια σχέση έχει ο Γιώργος με την Εύα και την Αλίκη;
6. Πώς είναι εξωτερικά η Εύα και ο Γιώργος;
7. Ποια είναι τα ενδιαφέροντα της Εύας, του Γιώργου και της Αλίκης;

το όνομα
το επίθετο
η διεύθυνση
το Λονδίνο
η οδός
η ηλικία
η καταγωγή
η εθνικότητα
ο Κύπριος, η Κύπρια
ο Άγγλος, η Αγγλίδα
ο Έλληνας, η Ελληνίδα

η εμφάνιση
τα μάτια, τα μαλλιά
το ύψος, το βάρος

είμαι
έχω
γεννήθηκα
λέγομαι – ονομάζομαι
μένω – κατοικώ
μου αρέσει
θέλω
πηγαίνω
βλέπω
μαλώνω

το επάγγελμα
ο υπάλληλος, η υπάλληλος
ο λογιστής, η λογίστρια
ο καθηγητής, η καθηγήτρια
ο μαθητής, η μαθήτρια
η νοικοκυρά

ο αδελφός, η αδελφή
το αγόρι
το κορίτσι
η γιαγιά
ο παπούς
οι συγγενείς
τα ξαδέφια
ο θεός, η θεία

τα ενδιαφέροντα
η μουσική
ο χορός
ο κινηματογράφος
το σινεμά
η ταινία
τα ταξίδια
το ποδόσφαιρο
το μπάσκετ
το θέατρο
τα ηλεκτρονικά παιχνίδια

ψηλός – ψηλή – ψηλό
μέτριος – μέτρια – μέτριο
λεπτός – λεπτή – λεπτό
καστανός – καστανή – καστανό
βόρειος – βόρεια – βόρειο
νότιος – νότια – νότιο
ανατολικός – ανατολική – ανατολικό
δυτικός – δυτική – δυτικό
κεντρικός – κεντρική – κεντρικό

Β. Παρουσίασε στους συμμαθητές σου ένα σύντομο βιογραφικό για τον εαυτό σου με βάση το παρακάτω σχεδιάγραμμα.

- Πώς σε λένε;
- Πού και πότε γεννήθηκες;
- Πώς είναι η εμφάνισή σου;
- Πώς λένε τους γονείς σου;
- Από πού κατάγονται;
- Τι δουλειά κάνουν;
- Έχεις αδέρφια;
- Ποια είναι τα ονόματά τους;
- Πού μένεις;
- Ποιο είναι το τηλέφωνό σου;
- Πόσο καιρό κάνεις Ελληνικά;
- Ποια είναι τα ενδιαφέροντά σου;
- Με λένε
- Γεννήθηκα στ... στις ... του
- Είμαι ... κι έχω
- Τον πατέρα μου τον λένε
- Η μητέρα μου είναι από
- Ο πατέρας μου είναι ... και η
- Έχω ... αδέρφια / Δεν έχω
- Τα ονόματά τους είναι
- Μένω στ..., οδός ..., αριθμός... .
- Το τηλέφωνό μου είναι
- Μαθαίνω Ελληνικά εδώ και ... χρόνια.
- Τα ενδιαφέροντά μου είναι

Γ. Παρατήρησε τα πιο κάτω στοιχεία και μίλησε στην τάξη.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΑΔΕΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ

Permis de Conducerea
Karscher
Führerschein
Driving License
Ajokortti
Permis de Conducere
Patente di guida
Ajbevis
Carte de Conducere
Kärkort

Υπόδειγμα
ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

ΕΤΟΙΧΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΕΥΣΤΑΘΙΑ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

23-9-1980
ΑΘΗΝΑ ΠΑΞΩΝ 43
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

179
ΔΕΛΙΔΕΣ
ΚΩΣΤΑΝΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΧΡ. ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ
ΧΡΙΣΤΟΒΙΤΣΑΣ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ 1983

15-6-1989
ΑΘΗΝΑ
ΑΙΤΙΩΝΟΣ 5

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΑΥΤΟΤΗΤΟΣ
ΜΕΛΟΥΣ

ΑΡΙΘ. ΔΕΛΤ. ΑΙΤΥΝ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΟΣ
ΑΠ 38765

“Η παρούσα χρησιμοποιείται αποκλειστικώς σε καλλιτέχνες μέλη του “Επιμελητηρίου Εικαστικών Τεχνών της “Εκ- λάδος νόμιμα αναγνωρισμένους.

ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ	1992-93
ΕΤΟΣ ΦΟΙΤΗΣΗΣ	I
ΣΧΟΛΗ	ΠΡΟΚ Α'
ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	ΕΤΗΣΙΕΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	ΔΙΔΑΣΚΑΝΤΕΣ
ΕΡΓΑ	ΕΡΓΑ ΠΡΟΣΩΠ. ΚΑΝ.	
ΑΡΜΟΝΙΑ	10 10 10	ΣΕΡΡΟΥ
ΘΕΩΡΙΑ	10 10 10	ΜΑΥΡΟΣ
ΨΑΛΜΟΣ	10 10 10	„

ΜΕΛΕΣΙΑ 18-6-93
Ο ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΜΑΚΗΣ ΜΑΥΡΟΣ

ΑΡ. ΚΑΡΤΑΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗ.
375

ΕΠΩΝΥΜΟ	ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΟΝΟΜΑ	ΔΕΛΙΟΣ
ΟΝ. ΠΑΤΕΡΑ	ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΕΙΔ. ΜΑΘΗΜΑ	ΑΡΜΟΝΙΑ
ΗΜΕΡ. ΕΚΔΟΣΗΣ	18-6-93

**Πρόσεξε τη διαφορά
ανάμεσα στις λέξεις
εθνικότητα
και
υπηκοότητα:**

Ο κ. Νικολαΐδης κατάγεται από την Κύπρο. Είναι **Έλληνας της Κύπρου**, είναι **Ελληνοκύπριος**. Η **εθνικότητά** του λοιπόν είναι **ελληνική**. Ζει όμως στην Αγγλία και έχει βρετανικό διαβατήριο. Η **υπηκοότητά** του είναι **βρετανική**, είναι **βρετανός υπήκοος**.

Δ. Παιξε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

— Πώς λέγεσαι;
— Από πού κατάγεται;
— Από ποιο μέρος ακριβώς;
— Η διεύθυνσή σου;
— Και το τηλέφωνο;
— Πότε γεννήθηκες;
— Επάγγελμα;
— Πόσον καιρό θα μείνεις στην Αθήνα;

— Χρήστος Κουκ.
— Από τη Βρετανία.
— Από το Λονδίνο.
— Οδός Άλισον 16, Χάριγκεϊ.
— 0044 208 653 4728.
— Στις 29 Ιουνίου 1983.
— Φοιτητής.
— 15 μέρες.

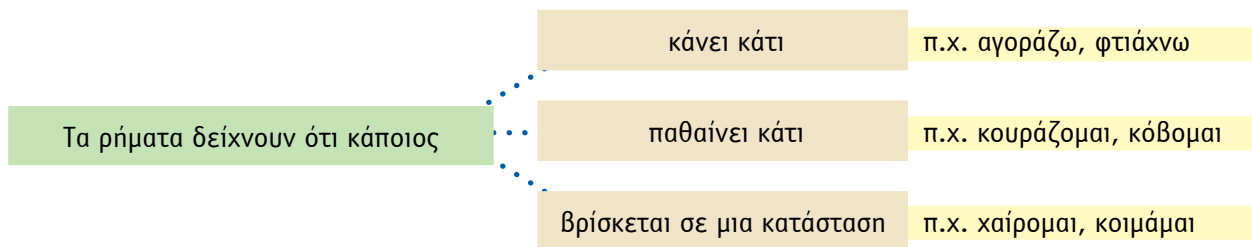
— Πώς λέγεστε;
— Από πού είστε;
— Από ποια πόλη ακριβώς;
— Η διεύθυνσή σας;
— Το τηλέφωνό σας;
— Πότε γεννηθήκατε;
— Το επάγγελμά σας;
— Πόσο καιρό θα μείνετε στο Λονδίνο;

— Δημήτρης Μπέζος.
— Από την Ελλάδα.
— Από την Αθήνα.
— Οδός Περικλέους 16, Μαρούσι.
— 0030 210 64 15 297.
— Στις 23 Απριλίου 1959.
— Γιατρός.
— Έξι μήνες.

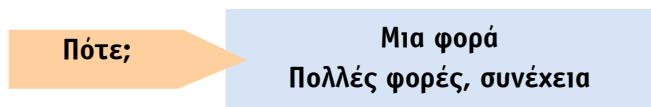
— Σε τι μπορώ να σας βοηθήσω;
— Τι υπηκοότητα έχετε;
— Εντάξει. Πείτε μου το όνομα και τη διεύθυνσή σας, παρακαλώ.
— Ημερομηνία γέννησης;
— Μαζί με την αίτηση χρειάζονται και δύο φωτογραφίες.

— Θα ήθελα να ρωτήσω τι χρειάζεται για να βγάλω διαβατήριο.
— Είμαι Κύπριος, αλλά έχω βρετανική υπηκοότητα.
— Ονομάζομαι Παναγιώτης Σώζος και μένω στην οδό Κέλβιν, αριθμός 49, Πάλμερς Γκρην, Ν22.
— 31 Ιανουαρίου 1974.
— Ορίστε.

Τα ρήματα

Ενεστώτας (παρόν)

τώρα, σήμερα, συχνά, πάντα πηγαίνω
κάθε μέρα (βδομάδα, μήνα, χρόνο, φορά) βλέπω
όλο το χρόνο, όλο το πρωί, όλη την ώρα κάνω

χρόνος		Ενεστώτας			
αριθμοί		Ενικός Αριθμός		Πληθυντικός Αριθμός	
πρόσωπα		εγώ	πηγαίν-ω	εμείς	πηγαίν-οι <u>με</u>
		εσύ	πηγαίν-εις	εσείς	πηγαίν-ε <u>τε</u>
		αυτός	πηγαίν-ει	αυτοί	πηγαίν-ου <u>ν(ε)</u>

Πρόσεξε πώς μπορούμε να χτίσουμε ένα ρήμα σε **-ω**

-ίζω αρχίζω χτενίζω σκουπίζω σφουγγαρίζω καθαρίζω	-εύω μαζεύω δουλεύω χορεύω μαγειρεύω πιστεύω	-ώνω τελειώνω σιδερώνω διπλώνω καρφώνω κλειδώνω	-αίνω πηγαίνω ανεβαίνω κατεβαίνω καταλαβαίνω μαθαίνω

Ενεστώτας

αρχ-ίζω
αρχ-ίζεις
αρχ-ίζει
αρχ-ίζουμε
αρχ-ίζετε
αρχ-ίζουν

μαζ-εύω
μαζ-εύεις
μαζ-εύει
μαζ-εύουμε
μαζ-εύετε
μαζ-εύουν

τελει-ώνω
τελει-ώνεις
τελει-ώνει
τελει-ώνουμε
τελει-ώνετε
τελει-ώνουν

πηγ-αίνω
πηγ-αίνεις
πηγ-αίνει
πηγ-αίνουμε
πηγ-αίνετε
πηγ-αίνουν

Βοηθητικά ρήματα

είμαι	Παρελθόν (πριν)	Παρόν (τώρα)	Μέλλον (μετά)
εγώ εσύ αυτός, -ή, -ό εμείς εσείς αυτοί, -ές, -ά	ήμουν(α) ήσουν(α) ήταν ήμασταν, ήμαστε ήσασταν, ήσαστε ήταν	είμαι είσαι είναι είμαστε είστε, είσαστε είναι	θα είμαι θα είσαι θα είναι θα είμαστε θα είστε, είσαστε θα είναι

έχω	Παρελθόν (πριν)	Παρόν (τώρα)	Μέλλον (μετά)
εγώ εσύ αυτός, -ή, -ό εμείς εσείς αυτοί, -ές, -ά	είχα είχες είχε είχαμε είχατε είχαν	έχω έχεις έχει έχουμε έχετε έχουν	θα έχω θα έχεις θα έχει θα έχουμε θα έχετε θα έχουν

Οι πιο καλοί μας φίλοι

Η Εύα, ο Γιώργος και η Αλίκη μιλούν για τους πιο καλούς τους φίλους:

— Η πιο καλή μου φίλη είναι η ξαδέρφη μου η Χριστίνα, που ζει στην Κύπρο. Η Χριστίνα είναι δύο χρόνια πιο μεγάλη από μένα. Είναι ψηλή και λεπτή κι έχει κοντά, καστανά μαλλιά και καστανά μάτια. Όταν διαβάζει, φοράει γυαλιά. Της αρέσει να ντύνεται απλά και μοντέρνα.

Ο χαρακτήρας της Χριστίνας μοιάζει με το δικό μου. Είναι σοβαρή αλλά και αστεία. Είναι πολύ δραστήρια και ήρεμη. Δεν είναι καθόλου εγωίστρια. Αντίθετα, είναι πάντα φιλική και πολύ κοινωνική.

Δεν μπορώ να σκεφτώ κανένα σοβαρό ελάττωμα στο χαρακτήρα της Χριστίνας. Γενικά, η Χριστίνα κι εγώ αγαπάμε πολύ η μια την άλλη και σχεδόν συμφωνούμε σε όλα.

— Ο πιο καλός μου φίλος είναι ο συμμαθητής μου ο Αντώνης. Οι γονείς του είναι από την Ελλάδα. Είναι ψηλός, αδύνατος, με μακριά μαλλιά και φοράει γυαλιά. Είναι καλόκαρδος και πάντα γελαστός. Όταν είμαστε μαζί, πάντα περνάμε υπέροχα. Νομίζω πως αυτό γίνεται, επειδή έχουμε πολλά κοινά σημεία. Πρώτα πρώτα μας αρέσουν τα ίδια αθλήματα. Δυο φορές την εβδομάδα, μετά το σχολείο, πηγαίνουμε μαζί στο γυμναστήριο και κάνουμε διάφορα σπορ. Μας αρέσει πολύ το ποδόσφαιρο και το μπάσκετ. Έπειτα μας αρέσουν οι ίδιες ταινίες, η ίδια μουσική, ακόμα και το ίδιο κατοικίδιο. Έχουμε και οι δύο από ένα σκύλο.

— Με τον Θωμά είμαστε γείτονες και πολλά χρόνια φίλοι. Η φιλία μας ξεκίνησε από τότε που ήμασταν πέντε χρονών και πηγαίναμε στο νηπιαγωγείο. Στο δημοτικό η φιλία μας έγινε πιο στενή και περνούσαμε σχεδόν όλα τα Σαββατοκύριακα παρέα. Τώρα στο γυμνάσιο είμαστε στην ίδια τάξη και καθόμαστε στο ίδιο θρανίο. Δύο φορές την εβδομάδα πηγαίνουμε και στο ίδιο φροντιστήριο.

Με τον Θωμά έχουμε τα ίδια ενδιαφέροντα. Είμαστε και οι δυο καλλιτεχνικοί τύποι. Εκείνος παίζει πιάνο από μικρός κι εγώ τώρα ξεκίνησα να μαθαίνω βιολί. Μερικές φορές τα Σαββατόβραδα πάμε στη ντίσκο, ακούμε μουσική και χορεύουμε. Στο Θωμά λέω όλα τα μυστικά μου, γιατί τον εμπιστεύομαι.

Α. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Πώς περιγράφει η Εύα το χαρακτήρα της Χριστίνας;
2. Πώς δικαιολογεί ο Γιώργος το γεγονός ότι περνάει τόσο καλά με το φίλο του;
3. Πώς ξεκίνησε η φιλία της Αλίκης και του Θωμά;

Φροντιστήριο...
Τι είναι αυτό πάλι;

γυμνάσιο – γυμναστήριο

ο χαρακτήρας
το ελάττωμα
το προτέρημα

το νηπιαγωγείο

το δημοτικό
το γυμνάσιο/το λύκειο
το φροντιστήριο

ντύνομαι
πηγαίνω
μαθαίνω
ασχολούμαι
μας αρέσει

ο φίλος, η φίλη
η φιλία
ο συμμαθητής
η συμμαθήτρια
ο γείτονας
το κατοικίδιο ζώο
το Σαββατοκύριακο
το Σαββατόβραδο

το σπορ
το γυμναστήριο
το άθλημα

Οι αθλητές του πεντάθλου βαδίζουν προς το στίβο: δύο ακοντιστές και άλτης με υψωμένους τους αλτήρες και δισκοβόλος που κρατάει λίθινο δίσκο.

παχουλός – παχουλή – παχουλό
ξανθός – ξανθιά – ξανθό
σοβαρός – σοβαρή – σοβαρό
αστείος – αστεία – αστείο
ήρεμος – ήρεμη – ήρεμο
φιλικός – φιλική – φιλικό
ψυχρός – ψυχρή – ψυχρό
κοινωνικός – κοινωνική – κοινωνικό
δραστήριος – δραστήρια – δραστήριο
εγωιστής – εγωίστρια
απλός – απλή – απλό
μοντέρνος – μοντέρνα – μοντέρνο
κοινός – κοινή – κοινό
συνομήλικος – συνομήλικη – συνομήλικο
καλλιτεχνικός – καλλιτεχνική – καλλιτεχνικό
αθλητικός – αθλητική – αθλητικό

Β. Μίλησε στους συμμαθητές σου για τον καλύτερό σου φίλο ή την καλύτερή σου φίλη. Μπορείς να αναφέρεις:

- Πότε και πού τον/τη γνώρισες.
- Ποια είναι τα εξωτερικά του/της χαρακτηριστικά.
- Τι χαρακτήρας είναι.
- Ποια είναι τα ενδιαφέροντά του/της.
- Γιατί πιστεύεις ότι ταιριάζετε.
- Τι κάνετε μαζί.

Επισκεπτόμαστε
αρχαιολογικούς
χώρους.

Φροντίζουμε
ένα ζώακι.

Κάνουμε σπορ.

Κάνουμε
διακοπές μαζί.

Διαβάζουμε μαζί.
Πάμε βόλτα στα μαγαζιά.
Πάμε στο σινεμά.

Τα ουσιαστικά

πρόσωπα:	ο φίλος ο γείτονας	ενέργειες:	το τρέξιμο το διάβασμα
ζώα:	ο σκύλος η γάτα	καταστάσεις:	η χαρά η λύπη
πράγματα:	το πιάνο η τηλεόραση	ιδιότητες:	η καλοσύνη η ευγένεια
τόποι:	η Αγγλία το Βόρειο Λονδίνο		

Αριθμοί ουσιαστικών

Καταλήξεις ουσιαστικών

αρσενικά (ο)	θηλυκά (η)	ουδέτερα (το)
-ος φίλος, άνθρωπος -ός καιρός -ης επιβάτης -ής μαθητής -ής συγγενής -ης μανάβης -ας άντρας, αγώνας -άς ψαράς -ές καφές -ούς παππούς -έας γραμματέας	-ος είσοδος, Κύπρος -ός οδός -η κόρη, ζάχαρη -ή αδερφή -ής συγγενής -η πόλη, δύναμη -α γυναίκα, θάλασσα -α πατρίδα, ταυτότητα -ά καρδιά, γιαγιά, δουλειά -ού αλεπού -έας γραμματέας -ω Δέσπω	-ο σχολείο -ό βουνό -ι χιόνι -ί παιδί -μα γράμμα, μάθημα -ιμο γράψιμο -ος δάσος, έδαφος -ας κρέας -ως φως -ός γεγονός -ον ενδιαφέρον -όν παρόν -αν σύμπαν -εν φωνήεν -έν μηδέν -υ δόρυ -ύ οξύ

! **Πρόσεξε** τώρα τα ουσιαστικά:

ο καφές	- οι καφέδες	η αλεπού	- οι αλεπούδες
ο παππούς	- οι παππούδες	το γράμμα	- τα γράμματα

Ραντεβού στις δέκα και είκοσι

- Γεια σου, Φανή. Η Εύα είμαι. Τι κάνεις;
 — Καλά, Εύα. Εσύ;
 — Κι εγώ καλά. Θα κάνεις Ελληνικά φέτος; Τα μαθήματα αρχίζουν αύριο το πρωί στις δέκα και μισή.
 — Α! Ναι, βέβαια! Το είχα ξεχάσει εντελώς. Ευτυχώς που με πήρες τηλέφωνο! Θα πάω κατά τις δέκα και τέταρτο.
 — Εντάξει, τότε. Θα σε δω αύριο και θα τα πούμε από κοντά.

— Έγινε, Εύα. Ραντεβού στις δέκα και είκοσι στην είσοδο. Γεια χαρά.

- Γεια σου, Εύα. Να σου συστήσω το φίλο μου τον Αντώνη.
 — Γεια σου, Αντώνη. Τώρα ξεκινάς Ελληνικά;
 — Ναι. Πες-πες ο Πάνος με κατάφερε.
 — Περνάμε καλά εδώ. Θα σου αρέσει! Ψάχνω τη Φανή. Την είδες πουθενά, Πάνο;
 — Όχι. Τώρα πάω κι εγώ να γραφτώ.
 — Γεια σας, παιδιά, θα σας δω μετά.

— Πάρε αυτή την αίτηση, Εύα, και συμπλήρωσε προσεκτικά τα προσωπικά σου στοιχεία.

— Ευχαριστώ, κυρία Δήμου.

ΑΙΤΗΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ

Όνομα: ... *Εύα*
 Όνομα πατέρα: ... *Δημήτρης*
 Επάγγελμα πατέρα: ... *Καθηγητής*
 Ημερομηνία γέννησης: ... *17/7/1989*
 Αδέρφια: ... *2*
 Διεύθυνση κατοικίας: ... *Moscow Road*
 Πόλη: ... *Λονδίνο*
 Τηλέφωνο: ... *020.7763.4895*
 Επώνυμο: ... *Νικολαΐδη*
 Όνομα μητέρας: ... *Αγγελική*
 Επάγγελμα μητέρας: ... *Υπάλληλος*
 Τόπος γέννησης: ... *Λονδίνο*
 Φύλο: αγόρια: ... *1* ... κορίτσια: ... *1* ...
 Αριθμός: ... *11*
 Ταχυδρομικός κώδικας: ... *W2 13HP* ..

Α. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Γιατί τηλεφώνησε η Εύα στη Φανή;
2. Τι ώρα έδωσαν ραντεβού;
3. Τι τους ζήτησαν να κάνουν για την εγγραφή τους;
4. Τι έπρεπε να συμπληρώσουν;

Β. Πες στην τάξη για τον εαυτό σου:

- Πόσο ύψος έχεις;
— Είμαι ένα μέτρο και εκατοστά.
- Ποιο είναι το βάρος σου;
— Είμαι κιλά.
- Τι σχήμα προσώπου έχεις;
— Το πρόσωπό μου είναι
- Τι χρώμα ματιών και μαλλιών έχεις;
— Τα μάτια μου είναι και τα μαλλιά μου

η αστυνομία
η ταυτότητα
η αίτηση
το διαβατήριό
το ραντεβού
το γραφείο

η είσοδος

η εγγραφή
τα στοιχεία
το επώνυμο/το επίθετο
η ημερομηνία γέννησης
το φύλο

ο τόπος γέννησης
ο τόπος κατοικίας
η διεύθυνση

η οδός
η λεωφόρος
ο αριθμός
η πόλη
η περιοχή
ο ταχυδρομικός κώδικας

το τηλέφωνο
το επάγγελμα

τα χαρακτηριστικά

το σχήμα προσώπου

το χρώμα ματιών/μαλλιών

το ύψος
το βάρος

γράφομαι
συμπληρώνω
συστήνω

προσωπικός – προσωπική – προσωπικό

Να πώς χαιρετάμε:

Χαίρετε!
Καλημέρα!
Καλησπέρα!
Γεια σου!
Γεια!

Χαίρετε!
Αντίο!
Καληνύχτα!
Γεια χαρά!
Γεια!

Τι κάνεις;	Πώς είσαι;
Πώς πας;	Πώς τα πας;
Πώς πάει;	Τι γίνεται;

Είμαι καλά!

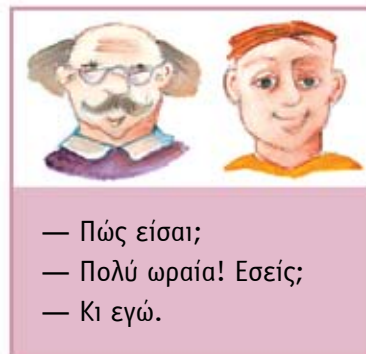
Καλά!
Πολύ καλά!
Πολύ ωραία!
Μια χαρά!
Θαύμα!

Είμαι καλούτσικα!

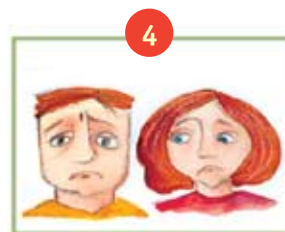
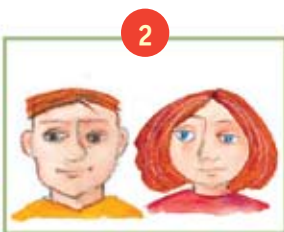
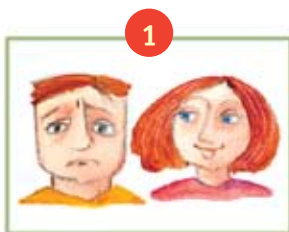
Καλούτσικα.
Έτσι κι έτσι.

Είμαι χάλια!

Άσχημα!
Χάλια!

Γ. Κάνε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Να πώς κάνουμε συστάσεις:

Εύα: Με λένε Εύα. Πώς σε λένε;

Αντώνης: Με λένε Αντώνη.

Εύα: Με λένε Εύα κι από εδώ η Φανή.

Αντώνης: Χαίρομαι, κορίτσια! Εμένα με λένε Αντώνη.

Εύα: Αντώνη, να σου συστήσω την κυρία Δήμου.

Αντώνης: Χαίρω πολύ, κυρία Δήμου! Αντώνης Λογοθέτης.

κυρία Δήμου: Χαίρω πολύ, Αντώνη!

! **Πρόσεξε** τη διαφορά ανάμεσα στις φράσεις.

Είμαι **ο** Πάνος.

Είμαι **ο** Αντώνης.

Είναι **ο** Ανδρέας.

Είναι **ο** Γιώργος.

Είναι **ο** Αντώνης.

Είναι **ο** Πάνος.

Εγώ είμαι **ο** Πάνος κι αυτός είναι **ο** Αντώνης.

Με λένε Πάνο.

Με λένε Αντώνη.

Τον λένε Ανδρέα.

Τον λένε Γιώργο.

Τον λένε Αντώνη.

Τον λένε Πάνο.

Τους λένε Πάνο κι Αντώνη.

αλλά

Είναι **η** Ελένη.

Είμαι **η** Φανή.

Εγώ είμαι **η** Ελένη κι αυτή είναι **η** Φανή.

Τη λένε Ελένη.

Με λένε Φανή.

Τις λένε Ελένη και Φανή.

Τα Απόλυτα Αριθμητικά

Απόλυτα

ένας, μία, ένα
 δύο, δύο, δύο
 τρεις, τρεις, τρία
 τέσσερις, τέσσερις, τέσσερα
 πέντε, πέντε, πέντε
 έξι, έξι, έξι
 επτά, επτά, επτά
 οκτώ, οκτώ, οκτώ
 εννέα, εννέα, εννέα
 δέκα, δέκα, δέκα
 έντεκα, έντεκα, έντεκα
 δώδεκα, δώδεκα, δώδεκα
 δεκατρείς, δεκατρείς, δεκατρία
 δεκατέσσερις, δεκατέσσερις, δεκατέσσερα
 δεκαπέντε, δεκαπέντε, δεκαπέντε
 δεκαέξι, δεκαέξι, δεκαέξι
 δεκαεφτά, δεκαεφτά, δεκαεφτά
 δεκαοκτώ, δεκαοκτώ, δεκαοκτώ
 δεκαεννέα, δεκαεννέα, δεκαεννέα
 είκοσι, είκοσι, είκοσι
 εικοσιέννας, εικοσιμία, εικοσιένα
 τριάντα, τριάντα, τριάντα
 τριανταέννας, τριανταμία, τριανταένα

Τακτικά

πρώτος, πρώτη, πρώτο
 δεύτερος, δεύτερη, δεύτερο
 τρίτος, τρίτη, τρίτο
 τέταρτος, τέταρτη, τέταρτο
 πέμπτος, πέμπτη, πέμπτο
 έκτος, έκτη, έκτο
 έβδομος, έβδομη, έβδομο
 όγδοος, όγδοη, όγδοο
 ένατος, ένατη, ένατο
 δέκατος, δέκατη, δέκατο
 ενδέκατος, ενδέκατη, ενδέκατο
 δωδέκατος, δωδέκατη, δωδέκατο
 δέκατος τρίτος, δέκατη τρίτη, δέκατο τρίτο
 δέκατος τέταρτος, δέκατη τέταρτη, δέκατο τέταρτο
 δέκατος πέμπτος, δέκατη πέμπτη, δέκατο πέμπτο
 δέκατος έκτος, δέκατη έκτη, δέκατο έκτο
 δέκατος έβδομος, δέκατη έβδομη, δέκατο έβδομο
 δέκατος όγδοος, δέκατη όγδοη, δέκατο όγδοο
 δέκατος ένατος, δέκατη ένατη, δέκατο ένατο
 εικοστός, εικοστή, εικοστό
 εικοστός πρώτος, εικοστή πρώτη, εικοστό πρώτο
 τριακοστός, τριακοστή, τριακοστό
 τριακοστός πρώτος, τριακοστή πρώτη, τριακοστό πρώτο

Πρόσεξε τι γίνεται με τα απόλυτα αριθμητικά

Ονομαστική	ένας	μία-μια	ένα
Γενική	ενός	μιας	ενός
Ονομαστική	τρεις	τρεις	τρία
Γενική	τριών	τριών	τριών
Ονομαστική	τέσσερις	τέσσερις	τέσσερα
Γενική	τεσσάρων	τεσσάρων	τεσσάρων

Δ. Διάβασε πώς χρησιμοποιούμε τα απόλυτα αριθμητικά.

ένας φίλος
τρεις φίλοι
τέσσερις φίλοι

μία φίλη
τρεις φίλες
τέσσερις φίλες

ένα κορίτσι
τρία κορίτσια
τέσσερα κορίτσια

Το ίδιο λέμε και για:

δεκατρείς	–	δεκατρία
δεκατέσσερις	–	δεκατέσσερα
είκοσι τρεις	–	είκοσι τρία
είκοσι τέσσερις	–	είκοσι τέσσερα

Η ώρα είναι:

- 1:30 ➡ μία και τριάντα, μία και μισή, μιάμιση
- 2:30 ➡ δύο και τριάντα, δύο και μισή, δυόμισι
- 3:30 ➡ τρεις και τριάντα, τρεις και μισή, τρεισήμισι
- 4:30 ➡ τέσσερις και τριάντα, τέσσερις και μισή, τεσσερισήμισι
- 2:15 ➡ δύο και δεκαπέντε, δύο και τέταρτο
- 2:45 ➡ δύο και σαρανταπέντε, τρεις παρά τέταρτο

Ε. Διάβασε τις φράσεις αποδίδοντας σωστά τα αριθμητικά.

3, 13, 23, 33
λίρες
βιβλία
καθηγητές

4, 14, 24, 44
ζευγάρια κάλτσες
μέρες
δάσκαλοι

53, 983, 544
στρατιώτες
εισιτήρια
καταστήματα

333, 893, 654
διαβατήρια
μαθητές
δρόμοι

ο μισός χρόνος, μήνας **η μισή** ώρα, μέρα **το μισό** μήλο, γλυκό

ΣΤ. Διάβασε τις παρακάτω χρονολογίες.

1453	1955	1981	2001
1821	1974	1999	2004
1940	1980	2000	2010

Ζ. Διάβασε και αυτούς τους αριθμούς.

1.999	χρόνια	345	αγόρια	3	ευρώ
2.015	λίρες	873	φωτογραφίες	30	ευρώ
10.001	αθλητές	1.744	βιβλία	300	ευρώ
901	αυτοκίνητα	718	παιχνίδια	3.000	ευρώ
1.807	ευρώ	913	ασκήσεις	30.000	ευρώ
2.006	μαθητές	3.742	παιδιά	300.000	ευρώ
3.254	γυναίκες	413	δωμάτια	3.000.000	ευρώ

Η. Διάβασε τους αριθμούς των τηλεφώνων, όπως στο παράδειγμα.

Ο αριθμός **6393843** διαβάζεται:
63-93-8-43 ή 6-39-38-43

2924694

01707 64902

3536843

4412424

Θ. Διάβασε τις παρακάτω ηλικίες, όπως στο παράδειγμα.

Η Βέρα είναι **12** χρόνων.

ή

Η Βέρα είναι **12** ετών.

Θυμάσαι;

ένα \Rightarrow ενός
τρία \Rightarrow τριών
τέσσερα \Rightarrow τεσσάρων

Ο Αντώνης είναι **13** χρόνων.

Ο Πάνος είναι **14** ετών.

Η Ισμήνη είναι **22** χρόνων.

Η Κατερίνα είναι **43** ετών.

Η θεία μου είναι **31** χρόνων.

Ο Δημήτρης είναι **27** ετών.

Η φίλη μου είναι **23** χρόνων.

Η γυναίκα του είναι **25** ετών.

Ο καθηγητής μου είναι **38** χρόνων.

Η μητέρα μου είναι **52** ετών.

Ο διευθυντής του σχολείου μου είναι **61** χρόνων.

Ι. Διάβασε τους μήνες και τις ημερομηνίες.

Μάρτιος (Μάρτης)
Απρίλιος (Απρίλης)
Μάιος (Μάης)
Ιούνιος (Ιούνης)
Ιούλιος (Ιούλης)
Αύγουστος

Σεπτέμβριος (Σεπτέμβρης)
Οκτώβριος (Οκτώβρης)
Νοέμβριος (Νοέμβρης)
Δεκέμβριος (Δεκέμβρης)
Ιανουάριος (Γενάρης)
Φεβρουάριος (Φλεβάρης)

Ημερομηνίες

Την 21n Ιανουαρίου	=	στις 21 Ιανουαρίου
Την 8n Νοεμβρίου	=	στις 8 Νοεμβρίου
Τη 14n Φεβρουαρίου	=	στις 14 Φεβρουαρίου
Την 25n Μαρτίου	=	στις 25 Μαρτίου
Την 25n Δεκεμβρίου	=	στις 25 Δεκεμβρίου
Τη 19n Μαΐου	=	στις 19 Μαΐου
Την 28n Οκτωβρίου	=	στις 28 Οκτωβρίου
Τη 16n Σεπτεμβρίου	=	στις 16 Σεπτεμβρίου

Ποιοι είναι όλοι αυτοί;

Η οικογένεια της Εύας έχει πάει επίσκεψη στο σπίτι του Γιώργου. Τώρα βρίσκονται όλοι μαζεμένοι στο σαλόνι και κοιτάζουν ένα λεύκωμα με παλιές οικογενειακές φωτογραφίες.

Ξαφνικά, στα χέρια της Εύας πέφτει μια τεράστια φωτογραφία γάμου. «Ποιοι είναι όλοι αυτοί;», ρωτάει με περιέργεια.

«Α! Αυτή είναι η φωτογραφία του γάμου της αδερφής μου της Τερέζας, που τώρα ζει στη Γαλλία», εξηγεί ο πατέρας του Γιώργου. «Η Τερέζα ήταν τότε 21 χρονών και, όπως βλέπεις, είναι πολύ όμορφη. Έχει πράσινα μάτια και μακριά ξανθά μαλλιά. Δίπλα της είναι ο άντρας της, ο Πολ, ο οποίος δουλεύει στη Γαλλία. Ήταν, θυμάμαι, πολύ ωραίο ζευγάρι. Πίσω από το γαμπρό στέκεται ο πατέρας μου, ο Ρόμπερτ, ενώ δίπλα του στέκεται η μητέρα του, η Αντιγόνη. Θυμάμαι ήταν πολύ αστείος τύπος, αλλά είχα ξεκάσει εντελώς τη φυσιογνωμία της. Στα αριστερά είναι η μικρότερη αδερφή μου, η Ισμήνη, με τον άντρα της και το κοριτσάκι της, τη Σάντρα. Ήρθαν κι αυτοί από την Αυστραλία για το γάμο.

Να 'μαι κι εγώ δίπλα στη νύφη. Αυτή είναι η γυναίκα μου, η Αλεξάνδρα. Κοντά στη γυναίκα μου στέκονται οι δυο γιοί μας, ο Γιώργος και ο Χρήστος».

«Μου αρέσει πολύ αυτή η φωτογραφία», λέει ο Γιώργος. «Είμαστε σχεδόν όλοι οι συγγενείς».

«Κι εμένα μου αρέσει πολύ», προσθέτει η μαμά. «Την έφαχνα, για να τη βάλω σε μια κορνίζα που μου χάρισαν στα γενέθλιά μου».

Α. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Πώς περιγράφει την αδερφή του την Τερέζα ο Μαρκ;
2. Ποιος είναι ο γαμπρός;
3. Τι λέει ο πατέρας του Γιώργου για τη μητέρα του Πολ;
4. Ποιοι ήρθαν από το εξωτερικό για το γάμο;
5. Τι συγγενική σχέση έχουν ο Γιώργος και η Σάντρα;

η οικογένεια
η γυναίκα, ο άντρας
ο γιος, η κόρη
τα παιδιά
τα εγγόνια
οι συγγενείς
ο γάμος
η νύφη, ο γαμπρός

η Γαλλία
Γάλλος, Γαλλίδα
η Αυστραλία
Αυστραλός, Αυστραλέζα

η περιγραφή
τα χαρακτηριστικά
η φυσιογνωμία

Το ζευγάρι, Γ. Σικελιώτης

το ζευγάρι

θυμάμαι
παντρεύομαι
στέκομαι
βρίσκομαι

κοιτάζω
ψάχνω
ζω
δουλεύω
ξεχνώ

Γαμήλια πομπή. Η νύφη οδηγείται στο σπίτι του γαμπρού. Οι νεόνυμφοι φαίνονται πάνω στην άμαξα, ακολουθεί η νυφική πομπή.

Β. Παρουσίασε τα μέλη της οικογένειάς σου στους συμμαθητές σου. Μπορείς να αναφέρεις:

- Από πόσα και ποια μέλη αποτελείται η οικογένειά σου.
- Τι επάγγελμα κάνουν οι γονείς σου.
- Ποια είναι η καταγωγή των γονιών σου.
- Τα ονόματα και τα εξωτερικά τους χαρακτηριστικά.

αδύνατος – αδύνατη – αδύνατο
παχύς – παχιά – παχύ
εύσωμος – εύσωμη – εύσωμο
μελαχρινός – μελαχρινή – μελαχρινό
γκριζομάλλης – γκριζομάλλα – γκριζομάλλικο
μαυρομάτης – μαυρομάτα – μαυρομάτικο
φαλακρός – φαλακρή – φαλακρό
όμορφος – όμορφη – όμορφο
άσχημος – άσχημη – άσχημο
παλιός – παλιά – παλιό
τεράστιος – τεράστια – τεράστιο

... του σπιτιού τους.

... τα κλειδιά σας...

Το ποδήλατό του...

... τα γυαλιά του...

Ο αδερφός μου...

... ο σκύλος μας...

Πες την ιστορία της οικογένειας σε σχέση με την Αγγελική, την Κατερίνα και τη Ξένια.

Δ. Ολοκλήρωσε τις φράσεις με βάση τις εικόνες, χρησιμοποιώντας τη σωστή κτητική αντωνυμία.

1. Ο παίζει με τις παντόφλες.
2. Ο Αλέξης άφησε τα πάνω στα βιβλία.
3. Ένα πολύχρωμο κάδρο στόλιζε τον τοίχο του
4. Κύριε Μιχάλη, είναι στο γραφείο σας.
5. Η Άννα κρέμασε στον καλόγερο το και την
6. Το είναι ολοκαίνουριο.
7. Ο είναι πολύ καλός ποδοσφαιριστής.
8. Δεν άφηνε στιγμή τη από τα χέρια της.
9. Ο έλεγε υπέροχες ιστορίες.
10. Στο αυτοκίνητο υπάρχει ειδική θήκη για το

... τη φωτογραφική

Ο παππούς μας...

... το καπέλο της, ... την τσάντα της.

... το κινητό σου.

Τώρα σχημάτισε και δικές σου προτάσεις.

Οι προσωπικές αντωνυμίες

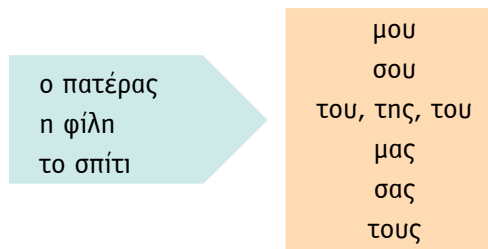
Δυνατοί τύποι

α' πρόσωπο			β' πρόσωπο		
εγώ	εμείς		εσύ	εσείς	
εμένα	εμάς		εσένα	εσάς	
εμένα	εμάς		εσένα	εσάς	
γ' πρόσωπο					
αυτός	αυτή	αυτό	αυτοί	αυτές	αυτά
αυτού	αυτής	αυτού	αυτών	αυτών	αυτών
αυτόν	αυτή(ν)	αυτό	αυτούς	αυτές	αυτά

Αδύνατοι τύποι

α' πρόσωπο			β' πρόσωπο		
μου	μας		σου	σας	
με	μας		σε	σας	
γ' πρόσωπο					
του	της	του	τους	τους	τους
τον	τη(ν)	το	τους	τις (τες)	τα

Οι κτητικές αντωνυμίες

! Πρόσεξε τη διαφορά στον τόνο.

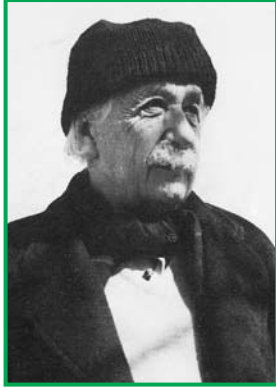
Ο πατέρας μου μού είπε να πάω.
Η φίλη μου μού χάρισε ένα CD.

Εμφατικοί τύποι

ο δικός μου	η δική μου	το δικό μου
ο δικός σου	η δική σου	το δικό σου
ο δικός του	η δική του	το δικό του
ο δικός της	η δική της	το δικό της
ο δικός μας	η δική μας	το δικό μας
ο δικός σας	η δική σας	το δικό σας
ο δικός τους	η δική τους	το δικό τους

Ένας σπουδαίος άνθρωπος

Η Εύα και οι συμμαθήτριάς της στο σχολείο συζητούν για τα πρόσωπα που θαυμάζουν.

Άλμπερτ Αϊνστάιν
φυσικός

Καλοί είναι οι διάσημοι ηθοποιοί και οι τραγουδιστές με το μοντέρνο ντύσιμο και το βάψιμο, αλλά εγώ περισσότερο από όλους θαυμάζω τη θεία μου την Αγγελική. Είναι μια καταπληκτική γυναίκα! Έχει κανονικό ύψος και βάρος, έχει σγουρά, καστανά μαλλιά και μαύρα μάτια. Δεν είναι πολύ όμορφη, αλλά είναι γλυκιά, γιατί είναι πάντα ήρεμη και γελαστή. Σχεδόν ποτέ δε θυμώνει. Πάντα έχει έναν καλό λόγο να σου πει. Όταν μιλάς μαζί της, σε προσέχει. Αν είσαι λυπημένη, προσπαθεί να σε κάνει να γελάσεις, λέγοντας ανέκδοτα. Αν έχεις ένα πρόβλημα, προσπαθεί να σε βοηθήσει να σκεφτείς μια καλή λύση. Είναι πολύ υπομονετικός άνθρωπος. Θυμάμαι μια φορά που είχαμε ένα μήνα τον πατέρα μου στο νοσοκομείο, αυτή μας βοήθησε και μας έκανε να πιστέψουμε πως θα γίνει τελικά καλά.

Η Αγγελική γεννήθηκε στην Κύπρο. Ήρθε στην Αγγλία, όταν ήταν 13 χρονών. Τώρα είναι 21 χρονών. Δεν είναι παντρεμένη. Σπουδάζει οικονομικά στο πανεπιστήμιο. Σε τρία χρόνια τελειώνει τις σπουδές της και θα βρει δουλειά.

Τον ελεύθερο χρόνο της μαγειρεύει και ζωγραφίζει. Φτιάχνει πολύ νόστιμα φαγητά και γλυκά. Ζωγραφίζει υπέροχα και φέτος το καλοκαίρι θέλει να πάει στην Ελλάδα, για να κάνει μαθήματα ζωγραφικής κοντά σ' έναν σπουδαίο Έλληνα ζωγράφο. Πέρσι, στα γενέθλιά μου, μου χάρισε έναν ωραίο πίνακα που έφτιαξε μόνη της. Πραγματικά θαυμάζω πολύ τη θεία μου την Αγγελική. Είναι σπουδαίος άνθρωπος και θα ήθελα πολύ να γίνω σαν κι αυτή.

Κωστής Παλαμάς
ποιητής

Μπτέρα Τερέζα
η μάνα των άρρωστων και των φτωχών

Αλίκη Βουγιουκλάκη
ηθοποιός

Α. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Πού γεννήθηκε και πού ζει η Αγγελική;
2. Πώς είναι η εξωτερική της εμφάνιση;
3. Τι είδους χαρακτήρα έχει;
4. Με τι ασχολείται η Αγγελική;
5. Ποιο είναι το χόμπι της;
6. Για ποιο λόγο νομίζεις ότι η Εύα χαρακτηρίζει την Αγγελική καταπληκτικό άνθρωπο;
7. Εσύ ποιο πρόσωπο θαυμάζεις; Γιατί;

ο τραγουδιστής, η τραγουδίστρια
ο ηθοποιός, η ηθοποιός
ο ζωγράφος, η ζωγράφος
ο καλλιτέχνης, η καλλιτέχνιδα

το πανεπιστήμιο
τα οικονομικά
το νοσοκομείο
ο άρρωστος, η άρρωστη
το ανέκδοτο
ο πίνακας
η υπομονή

θαυμάζω
σπουδάζω
ζωγραφίζω
φτιάχνω
γελώ
θυμώνω
βοηθώ
τελειώνω
μαγειρεύω

πέρσι
φέτος
σχεδόν

η εμφάνιση, τα εξωτερικά χαρακτηριστικά,
η φυσιογνωμία
ο χαρακτήρας, η προσωπικότητα, η συμπεριφορά
το ντύσιμο
το βάψιμο

διάσημος – διάσημη – διάσημο
σπουδαίος – σπουδαία – σπουδαίο
καταπληκτικός – καταπληκτική – καταπληκτικό
υπομονετικός – υπομονετική – υπομονετικό
γελαστός – γελαστή – γελαστό
υπέροχος – υπέροχη – υπέροχο
νόστιμος – νόστιμη – νόστιμο
χαρούμενος – χαρούμενη – χαρούμενο
μέτριος – μέτρια – μέτριο
μαύρος – μαύρη – μαύρο
γλυκός – γλυκιά – γλυκό
σγουρός – σγουρή – σγουρό

 Πρόσεξε πώς περιγράφουμε εξωτερικά ένα άτομο.

Ανάστημα (ύψος)	Βάρος	Μαλλιά	Μάτια	Σχήμα προσώπου	Ντύσιμο
κοντός μέτριος κανονικός ψηλός πολύ ψηλός	λεπτός αδύνατος κανονικός παχύς παχουλός χοντρός πολύ χοντρός	κοντά μακριά ίσια σγουρά σπαστά μαύρα καστανά ξανθά κόκκινα γκρίζα	μαύρα καστανά γαλάζια πράσινα	κανονικό στρογγυλό τετράγωνο μακρουλό	κλασικό μοντέρνο πρόχειρο σπορ ακριβό με γούστο

Β. Ρωτώ το διπλανό ή τη διπλανή μου για την εξωτερική του/της εμφάνιση, παίρνοντας ιδέες από το πλαίσιο.

Πόσο ψηλός/ψηλή είσαι; Ποιο είναι το ύψος σου; Τι ανάστημα έχεις;	Είμαι ένα μέτρο και 20 εκατοστά. Το ύψος μου είναι 1μ. και 20 εκ. Έχω κανονικό ανάστημα.
Πόσο βάρος έχεις; Ποιο είναι το βάρος σου;	Είμαι 35 κιλά. Το βάρος μου είναι 35 κιλά.
Τι χρώμα έχουν τα μάτια σου και τα μαλλιά σου;	Τα μάτια μου είναι μαύρα και τα μαλλιά μου έχουν καστανό χρώμα.
Τι σχήμα έχει το πρόσωπό σου;	Το πρόσωπο μου είναι στρογγυλό.
Πώς σου αρέσει να ντύνεσαι;	Μου αρέσει να ντύνομαι μοντέρνα.

Γ. Μίλησε για τα άτομα με βάση τα παρακάτω στοιχεία:

Ύψος: 1,80 (1 μέτρο και 80 εκατοστά)
Βάρος: 70 κιλά
Μαλλιά: σκούρα καστανά, ίσια, κοντά
Μάτια: καστανά
Σχήμα προσώπου: στρογγυλό
Άλλα χαρακτηριστικά: με λίγες ρυτίδες, γυαλιά και μουστάκι

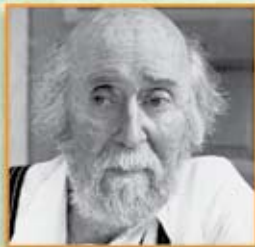
Ύψος: 1,50 (1 μέτρο και 50 εκατοστά)
Βάρος: 46 κιλά
Μαλλιά: σγουρά, μαύρα, κοντά
Μάτια: μαύρα
Σχήμα προσώπου: κανονικό
Άλλα χαρακτηριστικά: ελιά στο μάγουλο και λίγες φακίδες

Ε. Να περιγράψεις προφορικά την εξωτερική εμφάνιση ενός από τους πιο κάτω ανθρώπους. Κερδίζει αυτός που θα καταλάβει πρώτος για ποιο πρόσωπο μιλάς.

Δ. Να κάνεις την περιγραφή ενός ατόμου που θαυμάζεις.

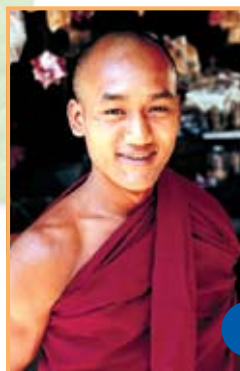
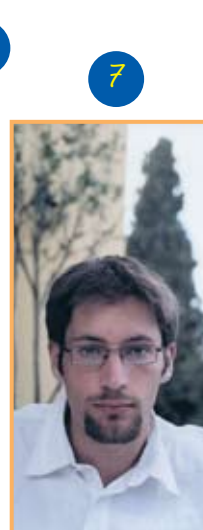
Μαρία Κάλλας

Γιάννης Τσαρούχης

Μίκης Θεοδωράκης

ΣΤ. Ανακάλυψε το χαρακτήρα σου. Απάντησε στις ερωτήσεις του κουίζ.

Τι τύπος ανθρώπου είσαι;

1. Πλησιάζεις εύκολα άλλα παιδιά και τους μιλάς πρώτος;
 2. Σου αρέσει να είσαι με πολλούς ανθρώπους και δε δυσκολεύεσαι καθόλου να κάνεις νέες γνωριμίες;
 3. Αν βρίσκεσαι με άλλους ανθρώπους, σου αρέσει να μιλάς και να προσπαθείς να τους κάνεις να γελάσουν με τα αστεία σου;
 4. Όταν περιμένετε κόσμο στο σπίτι, πηγαίνεις στο δωμάτιό σου για να τους αποφύγεις;
 5. Όταν ακούς ένα ανέκδοτο, προσπαθείς να το θυμάσαι, για να το πεις στους φίλους σου;
 6. Πολλές φορές θέλεις να μιλήσεις σε άλλους ανθρώπους, αλλά κάτι σε κάνει να μην μπορείς;
 7. Μόλις μπαίνεις σε κάποιο χώρο που έχει πολλούς ανθρώπους, δε σου αρέσει να προκαλείς την προσοχή των άλλων;
 8. Σου αρέσει να κάθεται και να βλέπεις τηλεόραση με τις ώρες;
 9. Προτιμάς να κάνουν οι άλλοι αυτά που θα έπρεπε να κάνεις εσύ;
 10. Το δωμάτιό σου είναι πάντα άνω-κάτω;
- II. Αντιπαθείς τα πολλά λόγια, τα αστεία και τις παρέες; Πιστεύεις ότι όσο λιγότερα λέει κανείς τόσο πιο καλά είναι;

Αποτελέσματα

• 4/5 ορθολογική και 2/2 II
• 2/3, 6/7, 7/8, 8/9, 9/10, 10/11, 11/12, 12/13, 13/14, 14/15, 15/16, 16/17, 17/18, 18/19, 19/20, 20/21, 21/22, 22/23, 23/24, 24/25, 25/26, 26/27, 27/28, 28/29, 29/30, 30/31, 31/32, 32/33, 33/34, 34/35, 35/36, 36/37, 37/38, 38/39, 39/40, 40/41, 41/42, 42/43, 43/44, 44/45, 45/46, 46/47, 47/48, 48/49, 49/50, 50/51, 51/52, 52/53, 53/54, 54/55, 55/56, 56/57, 57/58, 58/59, 59/60, 60/61, 61/62, 62/63, 63/64, 64/65, 65/66, 66/67, 67/68, 68/69, 69/70, 70/71, 71/72, 72/73, 73/74, 74/75, 75/76, 76/77, 77/78, 78/79, 79/80, 80/81, 81/82, 82/83, 83/84, 84/85, 85/86, 86/87, 87/88, 88/89, 89/90, 90/91, 91/92, 92/93, 93/94, 94/95, 95/96, 96/97, 97/98, 98/99, 99/100, 100/101, 101/102, 102/103, 103/104, 104/105, 105/106, 106/107, 107/108, 108/109, 109/110, 110/111, 111/112, 112/113, 113/114, 114/115, 115/116, 116/117, 117/118, 118/119, 119/120, 120/121, 121/122, 122/123, 123/124, 124/125, 125/126, 126/127, 127/128, 128/129, 129/130, 130/131, 131/132, 132/133, 133/134, 134/135, 135/136, 136/137, 137/138, 138/139, 139/140, 140/141, 141/142, 142/143, 143/144, 144/145, 145/146, 146/147, 147/148, 148/149, 149/150, 150/151, 151/152, 152/153, 153/154, 154/155, 155/156, 156/157, 157/158, 158/159, 159/160, 160/161, 161/162, 162/163, 163/164, 164/165, 165/166, 166/167, 167/168, 168/169, 169/170, 170/171, 171/172, 172/173, 173/174, 174/175, 175/176, 176/177, 177/178, 178/179, 179/180, 180/181, 181/182, 182/183, 183/184, 184/185, 185/186, 186/187, 187/188, 188/189, 189/190, 190/191, 191/192, 192/193, 193/194, 194/195, 195/196, 196/197, 197/198, 198/199, 199/200, 200/201, 201/202, 202/203, 203/204, 204/205, 205/206, 206/207, 207/208, 208/209, 209/210, 210/211, 211/212, 212/213, 213/214, 214/215, 215/216, 216/217, 217/218, 218/219, 219/220, 220/221, 221/222, 222/223, 223/224, 224/225, 225/226, 226/227, 227/228, 228/229, 229/230, 230/231, 231/232, 232/233, 233/234, 234/235, 235/236, 236/237, 237/238, 238/239, 239/240, 240/241, 241/242, 242/243, 243/244, 244/245, 245/246, 246/247, 247/248, 248/249, 249/250, 250/251, 251/252, 252/253, 253/254, 254/255, 255/256, 256/257, 257/258, 258/259, 259/260, 260/261, 261/262, 262/263, 263/264, 264/265, 265/266, 266/267, 267/268, 268/269, 269/270, 270/271, 271/272, 272/273, 273/274, 274/275, 275/276, 276/277, 277/278, 278/279, 279/280, 280/281, 281/282, 282/283, 283/284, 284/285, 285/286, 286/287, 287/288, 288/289, 289/290, 290/291, 291/292, 292/293, 293/294, 294/295, 295/296, 296/297, 297/298, 298/299, 299/300, 300/301, 301/302, 302/303, 303/304, 304/305, 305/306, 306/307, 307/308, 308/309, 309/310, 310/311, 311/312, 312/313, 313/314, 314/315, 315/316, 316/317, 317/318, 318/319, 319/320, 320/321, 321/322, 322/323, 323/324, 324/325, 325/326, 326/327, 327/328, 328/329, 329/330, 330/331, 331/332, 332/333, 333/334, 334/335, 335/336, 336/337, 337/338, 338/339, 339/340, 340/341, 341/342, 342/343, 343/344, 344/345, 345/346, 346/347, 347/348, 348/349, 349/350, 350/351, 351/352, 352/353, 353/354, 354/355, 355/356, 356/357, 357/358, 358/359, 359/360, 360/361, 361/362, 362/363, 363/364, 364/365, 365/366, 366/367, 367/368, 368/369, 369/370, 370/371, 371/372, 372/373, 373/374, 374/375, 375/376, 376/377, 377/378, 378/379, 379/380, 380/381, 381/382, 382/383, 383/384, 384/385, 385/386, 386/387, 387/388, 388/389, 389/390, 390/391, 391/392, 392/393, 393/394, 394/395, 395/396, 396/397, 397/398, 398/399, 399/400, 400/401, 401/402, 402/403, 403/404, 404/405, 405/406, 406/407, 407/408, 408/409, 409/410, 410/411, 411/412, 412/413, 413/414, 414/415, 415/416, 416/417, 417/418, 418/419, 419/420, 420/421, 421/422, 422/423, 423/424, 424/425, 425/426, 426/427, 427/428, 428/429, 429/430, 430/431, 431/432, 432/433, 433/434, 434/435, 435/436, 436/437, 437/438, 438/439, 439/440, 440/441, 441/442, 442/443, 443/444, 444/445, 445/446, 446/447, 447/448, 448/449, 449/450, 450/451, 451/452, 452/453, 453/454, 454/455, 455/456, 456/457, 457/458, 458/459, 459/460, 460/461, 461/462, 462/463, 463/464, 464/465, 465/466, 466/467, 467/468, 468/469, 469/470, 470/471, 471/472, 472/473, 473/474, 474/475, 475/476, 476/477, 477/478, 478/479, 479/480, 480/481, 481/482, 482/483, 483/484, 484/485, 485/486, 486/487, 487/488, 488/489, 489/490, 490/491, 491/492, 492/493, 493/494, 494/495, 495/496, 496/497, 497/498, 498/499, 499/500, 500/501, 501/502, 502/503, 503/504, 504/505, 505/506, 506/507, 507/508, 508/509, 509/510, 510/511, 511/512, 512/513, 513/514, 514/515, 515/516, 516/517, 517/518, 518/519, 519/520, 520/521, 521/522, 522/523, 523/524, 524/525, 525/526, 526/527, 527/528, 528/529, 529/530, 530/531, 531/532, 532/533, 533/534, 534/535, 535/536, 536/537, 537/538, 538/539, 539/540, 540/541, 541/542, 542/543, 543/544, 544/545, 545/546, 546/547, 547/548, 548/549, 549/550, 550/551, 551/552, 552/553, 553/554, 554/555, 555/556, 556/557, 557/558, 558/559, 559/560, 560/561, 561/562, 562/563, 563/564, 564/565, 565/566, 566/567, 567/568, 568/569, 569/570, 570/571, 571/572, 572/573, 573/574, 574/575, 575/576, 576/577, 577/578, 578/579, 579/580, 580/581, 581/582, 582/583, 583/584, 584/585, 585/586, 586/587, 587/588, 588/589, 589/590, 590/591, 591/592, 592/593, 593/594, 594/595, 595/596, 596/597, 597/598, 598/599, 599/600, 600/601, 601/602, 602/603, 603/604, 604/605, 605/606, 606/607, 607/608, 608/609, 609/610, 610/611, 611/612, 612/613, 613/614, 614/615, 615/616, 616/617, 617/618, 618/619, 619/620, 620/621, 621/622, 622/623, 623/624, 624/625, 625/626, 626/627, 627/628, 628/629, 629/630, 630/631, 631/632, 632/633, 633/634, 634/635, 635/636, 636/637, 637/638, 638/639, 639/640, 640/641, 641/642, 642/643, 643/644, 644/645, 645/646, 646/647, 647/648, 648/649, 649/650, 650/651, 651/652, 652/653, 653/654, 654/655, 655/656, 656/657, 657/658, 658/659, 659/660, 660/661, 661/662, 662/663, 663/664, 664/665, 665/666, 666/667, 667/668, 668/669, 669/670, 670/671, 671/672, 672/673, 673/674, 674/675, 675/676, 676/677, 677/678, 678/679, 679/680, 680/681, 681/682, 682/683, 683/684, 684/685, 685/686, 686/687, 687/688, 688/689, 689/690, 690/691, 691/692, 692/693, 693/694, 694/695, 695/696, 696/697, 697/698, 698/699, 699/700, 700/701, 701/702, 702/703, 703/704, 704/705, 705/706, 706/707, 707/708, 708/709, 709/710, 710/711, 711/712, 712/713, 713/714, 714/715, 715/716, 716/717, 717/718, 718/719, 719/720, 720/721, 721/722, 722/723, 723/724, 724/725, 725/726, 726/727, 727/728, 728/729, 729/730, 730/731, 731/732, 732/733, 733/734, 734/735, 735/736, 736/737, 737/738, 738/739, 739/740, 740/741, 741/742, 742/743, 743/744, 744/745, 745/746, 746/747, 747/748, 748/749, 749/750, 750/751, 751/752, 752/753, 753/754, 754/755, 755/756, 756/757, 757/758, 758/759, 759/760, 760/761, 761/762, 762/763, 763/764, 764/765, 765/766, 766/767, 767/768, 768/769, 769/770, 770/771, 771/772, 772/773, 773/774, 774/775, 775/776, 776/777, 777/778, 778/779, 779/780, 780/781, 781/782, 782/783, 783/784, 784/785, 785/786, 786/787, 787/788, 788/789, 789/790, 790/791, 791/792, 792/793, 793/794, 794/795, 795/796, 796/797, 797/798, 798/799, 799/800, 800/801, 801/802, 802/803, 803/804, 804/805, 805/806, 806/807, 807/808, 808/809, 809/810, 810/811, 811/812, 812/813, 813/814, 814/815, 815/816, 816/817, 817/818, 818/819, 819/820, 820/821, 821/822, 822/823, 823/824, 824/825, 825/826, 826/827, 827/828, 828/829, 829/830, 830/831, 831/832, 832/833, 833/834, 834/835, 835/836, 836/837, 837/838, 838/839, 839/840, 840/841, 841/842, 842/843, 843/844, 844/845, 845/846, 846/847, 847/848, 848/849, 849/850, 850/851, 851/852, 852/853, 853/854, 854/855, 855/856, 856/857, 857/858, 858/859, 859/860, 860/861, 861/862, 862/863, 863/864, 864/865, 865/866, 866/867, 867/868, 868/869, 869/870, 870/871, 871/872, 872/873, 873/874, 874/875, 875/876, 876/877, 877/878, 878/879, 879/880, 880/881, 881/882, 882/883, 883/884, 884/885, 885/886, 886/887, 887/888, 888/889, 889/890, 890/891, 891/892, 892/893, 893/894, 894/895, 895/896, 896/897, 897/898, 898/899, 899/900, 900/901, 901/902, 902/903, 903/904, 904/905, 905/906, 906/907, 907/908, 908/909, 909/910, 910/911, 911/912, 912/913, 913/914, 914/915, 915/916, 916/917, 917/918, 918/919, 919/920, 920/921, 921/922, 922/923, 923/924, 924/925, 925/926, 926/927, 927/928, 928/929, 929/930, 930/931, 931/932, 932/933, 933/934, 934/935, 935/936, 936/937, 937/938, 938/939, 939/940, 940/941, 941/942, 942/943, 943/944, 944/945, 945/946, 946/947, 947/948, 948/949, 949/950, 950/951, 951/952, 952/953, 953/954, 954/955, 955/956, 956/957, 957/958, 958/959, 959/960, 960/961, 961/962, 962/963, 963/964, 964/965, 965/966, 966/967, 967/968, 968/969, 969/970, 970/971, 971/972, 972/973, 973/974, 974/975, 975/976, 976/977, 977/978, 978/979, 979/980, 980/981, 981/982, 982/983, 983/984, 984/985, 985/986, 986/987, 987/988, 988/989, 989/990, 990/991, 991/992, 992/993, 993/994, 994/995, 995/996, 996/997, 997/998, 998/999, 999/1000, 1000/1001, 1001/1002, 1002/1003, 1003/1004, 1004/1005, 1005/1006, 1006/1007, 1007/1008, 1008/1009, 1009/1010, 1010/1011, 1011/1012, 1012/1013, 1013/1014, 1014/1015, 1015/1016, 1016/1017, 1017/1018, 1018/1019, 1019/1020, 1020/1021, 1021/1022, 1022/1023, 1023/1024, 1024/1025, 1025/1026, 1026/1027, 1027/1028, 1028/1029, 1029/1030, 1030/1031, 1031/1032, 1032/1033, 1033/1034, 1034/1035, 1035/1036, 1036/1037, 1037/1038, 1038/1039, 1039/1040, 1040/1041, 1041/1042, 1042/1043, 1043/1044, 1044/1045, 1045/1046, 1046/1047, 1047/1048, 1048/1049, 1049/1050, 1050/1051, 1051/1052, 1052/1053, 1053/1054, 1054/1055, 1055/1056, 1056/1057, 1057/1058, 1058/1059, 1059/1060, 1060/1061, 1061/1062, 1062/1063, 1063/1064, 1064/1065, 1065/1066, 1066/1067, 1067/1068, 1068/1069, 1069/1070, 1070/1071, 1071/1072, 1072/1073, 1073/1074, 1074/1075, 1075/1076, 1076/1077, 1077/1078, 1078/1079, 1079/1080, 1080/1081, 1081/1082, 1082/1083, 1083/1084, 1084/1085, 1085/1086, 1086/1087, 1087/1088, 1088/1089, 1089/1090, 1090/1091, 1091/1092, 1092/1093, 1093/1094, 1094/1095, 1095/1096, 1096/1097, 1097/1098, 1098/1099, 1099/1100, 1100/1101, 1101/1102, 1102/1103, 1103/1104, 1104/1105, 1105/1106, 1106/1107, 1107/1108, 1108/1109, 1109/1110, 1110/1111, 1111/1112, 1112/1113, 1113/1114, 1114/1115, 1115/1116, 1116/1117, 1117/1118, 1118/1119, 1119/1120, 1120/1121, 1121/1122, 1122/1123, 1123/1124, 1124/1125, 1125/1126, 1126/1127, 1127/1128, 1128/1129, 1129/1130, 1130/1131, 1131/1132, 1132/1133, 1133/1134, 1134/1135, 1135/1136, 1136/1137, 1137/1138, 1138/1139, 1139/1140, 1140/1141, 1141/1142, 1142/1143, 1143/1144, 1144/1145, 1145/1146, 1146/1147, 1147/1148, 1148/1149, 1149/1150, 1150/1151, 1151/1152, 1152/1153, 1153/1154, 1154/1155, 1155/1156, 1156/1157, 1157/1158, 1158/1159, 1159/1160, 1160/1161, 1161/1162, 1162/1163, 1163/1164, 1164/1165, 1165/1166, 1166/1167, 1167/1168, 1168/1169, 1169/1170, 1170/1171, 1171/1172, 1172/1173, 1173/1174, 1174/1175, 1175/1176, 1176/1177, 1177/1178, 1178/1179, 1179/1180, 1180/1181, 1181/1182, 1182/1183, 1183/1184, 1184/1185, 1185/1186, 1186/1187, 1187/1188, 1188/1189, 1189/1190, 1190/1191, 1191/1192, 1192/1193, 1193/1194, 1194/1195, 1195/1196, 1196/1197, 1197/1198, 1198/1199, 1199/1200, 1200/1201, 1201/1202, 1202/1203, 1203/1204, 1204/1205, 1205/1206, 1206/1207, 1207/1208, 1208/1209, 1209/1210, 1210/1211, 1211/1212, 1212/1213, 1213/1214, 1214/1215, 1215/1216, 1216/1217, 1217/1218, 1218/1219, 1219/1220, 1220/1221, 1221/1222, 1222/1223, 1223/1224, 1224/1225, 1225/1226, 1226/1227, 1227/1228, 1228/1229, 1229/1230, 1230/1231, 1231/1232, 1232/1233, 1233/1234, 1234/1235, 1235/1236, 1236/1237, 1237/1238, 1238/1239, 1239/1240, 1240/1241, 1241/1242, 1242/1243, 1243/1244, 1244/1245, 1245/1246, 1246/1247, 1247/1248, 1248/1249, 1249/1250, 1250/1251, 1251/1252, 1252/1253, 1253/1254, 1254/1255, 1255/1256, 1256/1257, 1257/1258, 1258/1259, 1259/1260, 1260/1261, 1261/1262, 1262/1263, 1263/1264, 1264/1265, 1265/1266, 1266/1267, 1267/1268, 1268/1269, 1269/1270, 1270/1271, 1271/1272, 1272/1273, 1273/1274,

Τα επίθετα

Επίθετα	Ουσιαστικά	Ουσιαστικά	Επίθετα
τα μαύρα	μάτια	τα μάτια	είναι μαύρα
το γελαστό	πρόσωπο	το πρόσωπο	είναι γελαστό
το υπέροχο	φαγητό	το φαγητό	είναι υπέροχο
ο μικρός	πίνακας	ο πίνακας	είναι μικρός
το ωραίο	ανέκδοτο	το ανέκδοτο	είναι ωραίο
το ψηλό	αγόρι	το αγόρι	είναι ψηλό
η όμορφη	γυναίκα	η γυναίκα	είναι όμορφη
το γλυκό	μωρό	το μωρό	είναι γλυκό

Ποια είναι η δουλειά του επιθέτου; Γιατί υπάρχουν τα επίθετα;

Πρόσεξε παρακάτω:

το **γλυκό** κορίτσι

το **ψηλό** κορίτσι

το **αστείο** κορίτσι

Επίθετο και Ουσιαστικό έχουν το ίδιο γένος, τον ίδιο αριθμό και την ίδια πτώση

		Επίθετο	Ουσιαστικό
Ενικός αριθμός	ο	καλός	φίλος
	η	καλή	φίλη
	το	καλό	πουκάμισο
Πληθυντικός αριθμός	οι	καλοί	φίλοι
	οι	καλές	φίλες
	τα	καλά	πουκάμισα
	του	καλού	πουκάμισου
	των	καλών	πουκάμισων

Γιορτάσαμε δυο μεγάλες γιορτές

Η Αλίκη, λίγο πριν πάει για ύπνο το βράδυ, έγραψε στο ημερολόγιό της:

28 Οκτωβρίου 2002

Αγαπημένο μου ημερολόγιο,

Αυτές τις μέρες γιορτάσαμε δυο μεγάλες γιορτές, μια θρησκευτική και μια εθνική. Στις 26 Οκτωβρίου ήταν του Αγίου Δημητρίου και πήγαμε στην εκκλησία. Στις 28 ήταν η επέτειος της 28^{ης} Οκτωβρίου 1940.

Του Αγίου Δημητρίου ήταν και η ονομαστική γιορτή της μητέρας μου.

Την παραμονή εγώ κι ο αδελφός μου πήγαμε στα καταστήματα και της αγοράσαμε μια κάρτα κι ένα ωραίο άρωμα. Στο σπίτι τη βοηθήσαμε στις δουλειές. Εγώ ξεσκόνισα κι ο Παύλος σκούπισε το σαλόνι και την τραπεζαρία. Εκείνη, στην κουζίνα, έφτιαξε διάφορα φαγητά και γλυκά.

Την ημέρα του Αγίου Δημητρίου, νωρίς το απόγευμα, το σπίτι μας χέμισε κόσμο. Συγγενείς, γείτονες και φίλοι ήρθαν, για να της ευχηθούν χρόνια πολλά. Της έφεραν σοκολατάκια, λουλούδια και άλλα δώρα. Πέρασαμε ένα αξέχαστο βράδυ με φαγητό, ποτό, χορό και τραγούδι.

Χτες, πάλι, δεν κάναμε μάθημα στο σχολείο. Είχαμε τη σχολική μας γιορτή για την 28^η Οκτωβρίου 1940. Στην αρχή, ο διευθυντής του σχολείου μάζεψε για το ηρωικό ΟΧΙ. Μετά, κάποιοι μαθητές είπαν ποιήματα και στη συνέχεια, κάποιοι άλλοι έπαιξαν ένα σκετς για τα χρόνια της Κατοχής. Ύστερα η χορωδία τραγούδησε μερικά τραγούδια της Βέμπο. Ο κόσμος συγκινήθηκε και χειροκροτούσε. Η γιορτή έκλεισε με τρεις ελληνικούς χορούς. Στο τέλος, σταθήκαμε όρθιοι και ψάλαμε τον εθνικό ύμνο.

Ήταν μια υπέροχη γιορτή και όλοι έφυγαν ευχαριστημένοι.

Έφη Μιχαηλί

Νίκος Γραμματόπουλος

Α. Απάντισε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Πώς λέγεται η μητέρα της Αλίκης;
2. Πώς γιόρτασαν στο σπίτι τους την ονομαστική γιορτή της μητέρας της;
3. Πώς γιόρτασαν την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου στο σχολείο της;

Β. Μίλησε στην τάξη για μια γιορτή που κάνατε στο σπίτι σου. Πες τι γιορτάσατε και πώς.

Γ. Πες στους συμμαθητές σου τι έκανες...

- χτες το βράδυ.
- σήμερα το πρωί.
- το περασμένο Σαββατοκύριακο.

τα ψώνια
η σκούπα
το γλυκό
το φαγητό
το δώρο
τα σοκολατάκια
η κάρτα
η ευχή

το τραγούδι
ο εθνικός ύμνος
ο χορός
η παρέλαση
το ΟΧΙ
η Κατοχή

η θρησκευτική γιορτή
η εθνική γιορτή
η ονομαστική γιορτή
η οικογενειακή γιορτή
η σχολική γιορτή

υπέροχος – υπέροχη – υπέροχο
ευχαριστημένος – ευχαριστημένη – ευχαριστημένο
αξέχαστος – αξέχαστη – αξέχαστο
εθνικός – εθνική – εθνικό
ηρωικός – ηρωική – ηρωικό
ελληνικός – ελληνική – ελληνικό

η Σοφία Βέμπο

η ομιλία
το σκετς
το ποίημα
η χορωδία
το χειροκρότημα
η συγκίνηση
το ημερολόγιο

γιορτάζω
σκουπίζω
ξεσκονίζω
φτιάχνω
εύχομαι
μιλώ
χειροκροτώ
συγκινούμαι

Δ. Πες πότε γιορτάζονται οι παρακάτω γιορτές.

Παράδειγμα

Την Πρωτοχρονιά **τη γιορτάζουμε** την 1η Ιανουαρίου.

Η Πρωτοχρονιά **γιορτάζεται** την 1η Ιανουαρίου.

Τα Χριστούγεννα στις 25 Δεκεμβρίου.

Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου στις 25 Μαρτίου.

Η Πρωτομαγιά την 1η Μαΐου.

Η Πρωταπριλιά την 1η Απριλίου.

Τα Φώτα στις 6 Ιανουαρίου.

! Πρόσεξε

Την **παραμονή** των Χριστουγέννων

Την **παραμονή** της Πρωτοχρονιάς

Ανήμερα τα Χριστούγεννα (την ίδια τη μέρα των Χριστουγέννων)

Ανήμερα την Πρωτοχρονιά (την ίδια τη μέρα της Πρωτοχρονιάς)

Την επομένη των Χριστουγέννων

Την επομένη της Πρωτοχρονιάς

Ε. Αυτοί είναι οι γείτονες του Πάνου και της Φανής. Μπορείς να βρεις ποιοι είναι και να τους περιγράψεις;

Ιταλός και Αγγλίδα κύριος και κυρία Ζεφινέλι:

- ψηλός, λεπτός, καστανός, επιχειρηματίας, παίζει γκολφ.
- κανονικό ανάστημα, ξανθιά, καθηγήτρια.

Έλληνας και Κύπρια κύριος και κυρία Μιχαηλίδη:

- μέτριο ανάστημα, μελαχρινός, έχει εστια-τόριο.
- ψηλή, παχουλή, της αρέσει η κηπουρική.

Κύπριος και Ρωσίδα κύριος και κυρία Ιωάννου:

- ψηλός, παχουλός, βιοτέχνης, παίζει τένις.
- κοντή, λεπτή, φοράει γυαλιά.

Άγγλος και Ελληνίδα κύριος και κυρία Γουίλσον:

- κοντός, αδύνατος, ξανθός, οικοδόμος, παίζει ποδόσφαιρο.
- μέτριο ύψος, λεπτή, αστυνομικός.

Μπορείς να αρχίσεις έτσι:

Γείτονες του Πάνου στα αριστερά είναι ο κύριος και η κυρία
Γείτονες της Φανής στα δεξιά είναι ο κύριος και η κυρία

Τα ρήματα

Αόριστος (παρελθόν συνοπτικό)

Ο Αόριστος περιγράφει συνοπτικά μια πράξη που έγινε στο παρελθόν.

Συνοπτικό = που ολοκληρώθηκε

Πότε;

Μια φορά

χτες, προχτές άφησα
 την περασμένη εβδομάδα αγόρασα
 τον περασμένο μήνα χάρισα
 πέρσι, πρόπερσι έκανα

Αόριστος

Ενικός Αριθμός

εγώ πήγ-**α**
 εσύ πήγ-**ες**
 αυτός πήγ-**ε**

Πληθυντικός Αριθμός

εμείς πήγ-**αμε**
 εσείς πήγ-**ατε**
 αυτοί πήγ-**αν**

Πρόσεξε στον αόριστο τη διαφορά στον τονισμό.

έ - δω - σε**ς**

α - γό - ρα - σε**ς**

χά - ρι - σε**ς**

δώ - σα - τε

α - γο - ρά - σα - τε

χα - ρί - σα - τε

-σα

αγοράζω ➡ αγόρασα
 νιώθω ➡ ένιωσα
 πληρώνω ➡ πλήρωσα
 διαβάζω ➡ διάβασα

-ψα

ταξιδεύω ➡ ταξίδεψα
 χορεύω ➡ χόρεψα
 δουλεύω ➡ δούλεψα
 γράφω ➡ έγραψα
 βάφω ➡ έβαψα
 κόβω ➡ έκοψα
 ράβω ➡ έραψα

-ξα

φτιάχνω ➡ έφτιαξα
 κοιτάζω ➡ κοίταξα
 παίζω ➡ έπαιξα
 αλλάζω ➡ άλλαξα
 ανοίγω ➡ άνοιξα
 προσέχω ➡ πρόσεξα

Όταν είχα χρόνο, συνέχεια σκούπιζα και σιδέρωνα

Μπτέρα: Εύα, πάλι το δωμάτιό σου είναι άνω κάτω! Βιβλία, δίσκοι, ρούχα και δισκέτες, όλα ένα κουβάρι. Τίποτα δε βρίσκεται στη θέση του! Όλα πεταμένα! Σου έχω πει χίλιες φορές ότι στο σπίτι μας θέλω να υπάρχει τάξη και καθαριότητα. Κουράστηκα πια! Συνέχεια σκουπίζω, ξεσκονίζω, σιδερώνω, μαγειρεύω.

Εύα: Γιατί παραπονιέσαι, μαμά; Πέρσι που είχα χρόνο δεν έκανα δουλειές; Δε θυμάσαι; Συνέχεια ξεσκονίζα, έβαζα ηλεκτρική σκούπα σε όλο το σπίτι, σιδέρωνα και μάζευα τα πράγματα που πέταγε η Βέρα. Φέτος, όμως, έχω πολύ διάβασμα, γιατί έχω εξετάσεις. Δεν έχω χρόνο για τις δουλειές του σπιτιού.

Μπτέρα: Μα, παιδί μου, μόνο το δωμάτιό σου σου ζητώ να φτιάχνεις. Άλλωστε, νομίζω πως χρόνο έχεις. Χτες έπαιζες στον υπολογιστή σου μισή ώρα και μετά διάβαζες στον καναπέ ένα περιοδικό για άλλη μία ώρα. Σήμερα το πρωί, πάλι, χτένιζες τα μαλλιά σου ένα τέταρτο στον καθρέφτη. Οι εξετάσεις και τα μαθήματα είναι δικαιολογία.

Εύα: Γιατί, καλέ μαμά; Δεν έχω κι εγώ το δικαίωμα να ξεκουραστώ για λίγο; Όταν έρχομαι στο σπίτι, θέλω να ξεκουραστώ και να χαλαρώσω από τα μαθήματα. Δε θέλω να κάνω δουλειές.

Μπτέρα: Μην ξεχνάς, Εύα, ότι το ίδιο θέλω κι εγώ. Έχω κι εγώ πολλές υποχρεώσεις στο γραφείο. Όταν επιστρέφω στο σπίτι, θέλω κι εγώ να ξεκουραστώ. Όταν, όμως, έχω να κάνω και τα καθήκοντα των άλλων, τότε δε μου μένει καθόλου χρόνος.

Εύα: Έχεις δίκιο, μαμά! Αυτό δεν το σκέφτηκα. Από αύριο αναλαμβάνω να καθαρίζω το δωμάτιό μου και να σε βοηθώ στο σπίτι κάθε Σαββατοκύριακο.

Τέσσερις γυναίκες όρθιες πλάθουν τη ζύμη, μία γυναίκα αριστερά παίζει διάυλο, ρυθμίζοντας τις κινήσεις των γυναικών που ζυμώνουν. (5ος αι. π.Χ.)

ο δίσκος
η δισκέτα
τα έπιπλα
το σαλόني
ο καναπές
το δωμάτιο
το γραφείο
ο καθρέφτης
το περιοδικό

η τάξη
η καθαριότητα
οι εξετάσεις
το διάβασμα
οι υποχρεώσεις
το καθήκον
το παράπονο
η δικαιολογία

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Για ποιο πράγμα συζητούν η Εύα και η μητέρα της;
2. Ποιο είναι το πρόβλημά τους;
3. Νομίζεις ότι η Εύα έχει καλές σχέσεις με τη μητέρα της;
4. Γιατί στο τέλος η Εύα ανέλαβε να βοηθά στο σπίτι κάθε Σαββατοκύριακο;
5. Πρέπει να βοηθά ένα παιδί τους γονείς του στο σπίτι; Γιατί;

το μαγείρεμα
το πλύσιμο
το σιδέρωμα
το σφουγγάρισμα
το σκούπισμα
το ξεσκόνισμα

δουλεύω
μαγειρεύω
στρώνω
διπλώνω
σιδερώνω
σφουγγαρίζω
χτενίζω
πλένω

επιστρέφω
έρχομαι
αναλαμβάνω
ξεκουράζομαι
χαλαρώνω
θυμάμαι
παραπονιέμαι
δικαιολογούμαι

πρόθυμος – πρόθυμη – πρόθυμο
αδιάφορος – αδιάφορη – αδιάφορο
εργατικός – εργατική – εργατικό
τεμπέλης – τεμπέλα – τεμπέλικο
ηλεκτρικός – ηλεκτρική – ηλεκτρικό
ηλεκτρονικός – ηλεκτρονική – ηλεκτρονικό

Β. Πες στην τάξη:

- Βοηθάς τους γονείς σου στις δουλειές του σπιτιού μετά το σχολείο;
- Τι έκανες το περασμένο Σαββατοκύριακο, για να βοηθήσεις στις δουλειές του σπιτιού;
- Τα καλοκαίρια τι κάνεις κάθε μέρα στο σπίτι;
- Τα Χριστούγεννα τι κάνεις συνήθως, για να βοηθήσεις την οικογένειά σου;

Γ. Πες τι κάνει ο καθένας.

Δ. Να μερικά έπιπλα, πράγματα και ζώα του σπιτιού. Πες τι φροντίδα χρειάζεται το καθένα.

Τα ρήματα

Παρατατικός (παρελθόν μη συνοπτικό)

Ο Παρατατικός περιγράφει μη συνοπτικά μια πράξη που έγινε στο παρελθόν.

Μη συνοπτικό = γινόταν συνέχεια ή πολλές φορές

Πότε;

Πολλές φορές, συνέχεια

σήμεραμαγείρευα (όλη τη μέρα, όλο το πρωί, το απόγευμα)
 χτες, προχτέςδιάβαζα (πολλή ώρα, συνέχεια)
 την περασμένη εβδομάδακατέβαινα (κάθε μέρα, κάθε πρωί, κάθε μια ώρα)
 τον περασμένο μήνααγόραζα (κάθε μέρα, κάθε βράδυ, συνέχεια, συχνά)
 πέρσι, πρόπερσιπήγαινα (συνέχεια, πολλές φορές, συχνά, συνήθως)

Παρατατικός

Ενικός Αριθμός

εγώ **πήγαιν-α**
 εσύ **πήγαιν-ες**
 αυτός **πήγαιν-ε**

Πληθυντικός Αριθμός

εμείς **πηγαίν-αμε**
 εσείς **πηγαίν-ατε**
 αυτοί **πήγαιν-αν**

Πρόσεξε τι γίνεται με τον Παρατατικό

τα-ξι-δεύ-ω	⇒	τα-ξί-δευ-α
α-γο-ρά-ζω	⇒	α-γό-ρα-ζα
πλη-ρώ-νω	⇒	πλή-ρω-να
α-νοί-γω	⇒	ά-νοι-γα
νιώ-θω	⇒	έ-νιω-θα
βλέ-πω	⇒	έ-βλε-πα
γρά-φω	⇒	έ-γρα-φα

Όλοι χαίρονται, εκτός από μένα

Τιώρα, χεια σου.

Ελπίζω να είσαι καλά και να μην κουράζεσαι πολύ στο σχολείο. Εμείς αποχαιρετάμε το μικρό μας διαμέρισμα σε λίγες μέρες. Μετακομίζουμε στη μονοκατοικία που αγοράσαμε. Έχει πέντε μεγάλες κρεβατοκάμαρες, σαλόνι με τζάκι, τραπεζαρία, τεράστια κουζίνα, δύο τουαλέτες και μεγάλο μπάνιο.

Η μητέρα μου χαίρεται, γιατί το νέο μας σπίτι είναι κοντά στην πλατεία με τα μαγαζιά και έχει πολλά και μεγάλα δωμάτια. Ο πατέρας μου χαίρεται για την αποθήκη και το γκαράζ. Το αυτοκίνητό μας τώρα δε θα καταστρέφεται έξω στο δρόμο. Ο αδερφός μου ονειρεύεται πόσο ωραία θα περνάει στο νέο του μεγάλο δωμάτιο. Ακόμα κι ο παππούς χαίρεται, γιατί στο πίσω μέρος του σπιτιού υπάρχει ένας τεράστιος κήπος με γρασίδι, θουλουδία και δέντρα. Εκεί θα περνάει ευχάριστα τις ώρες του. Δε λέω, το σπίτι είναι ωραίο, αλλά εγώ δε θέλω να χάσω τους φίλους μου. Πρέπει ν' αλλάξω σχολείο και θα πηγαίνω σ' ένα άλλο, που είναι μόνο δέκα λεπτά με τα πόδια απ' το καινούριο σπίτι. Οι παλιοί μας γείτονες και οι φίλοι θα βρίσκονται χιλιόμετρα μακριά. Είμαι πολύ λυπημένη! Αν μπορείς, γράψε μου.

Με αγάπη
Αλίκη

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Α. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Σε τι είδους κατοικία έμνε μεχρι τώρα η οικογένεια της Αλίκης;
2. Πόσα δωμάτια έχει το νέο τους σπίτι;
3. Ποιους άλλους χώρους αναφέρει στο γράμμα της;
4. Για ποιο λόγο χαιρείται ο πατέρας της;
5. Τι λέει η Αλίκη για το νέο της σχολείο;
6. Γιατί δεν χαιρείται με το νέο τους σπίτι;

Β. Να περιγράψεις το σπίτι σου στους συμμαθητές σου. Πες πού είναι, πόσα και ποια δωμάτια έχει.

η μονοκατοικία
 το διαμέρισμα
 η κρεβατοκάμαρα – το υπνοδωμάτιο
 η κουζίνα
 η τουαλέτα
 το μπάνιο
 η τραπεζαρία
 το σαλόνι
 το καθιστικό
 το χολ
 ο κήπος
 το γρασίδι
 τα δέντρα
 ο δρόμος
 η πλατεία

η είσοδος
 η σκάλα
 ο διάδρομος
 η αποθήκη
 η σοφίτα
 το γκαράζ
 το μπαλκόνι
 το τζάκι

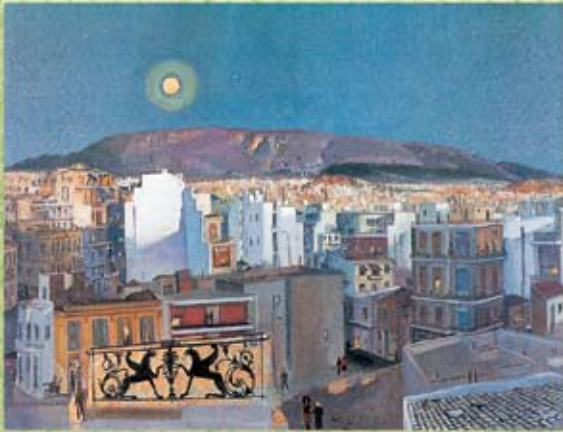
Το καφενείο της πλατείας, Γ. Μανουσάκης

δίπλα σε
 μπροστά σε/από
 πίσω από
 απέναντι από
 αριστερά
 δεξιά

χαίρομαι
 λυπούμαι
 μετακομίζω
 βρίσκομαι
 ονειρεύομαι
 κουράζομαι

καινούριος – καινούρια – καινούριο
 νέος – νέα – νέο
 τεράστιος – τεράστια – τεράστιο
 άνετος – άνετη – άνετο

Γειτονιές

Αθήνα-Νυκτερινό, Σπύρος Βασιλείου

Η Γειτονιά, Ευγένιος Σπαθάρης

Οικισμοί

Σκόπελος

Παραδοσιακός οικισμός στη Μάνη

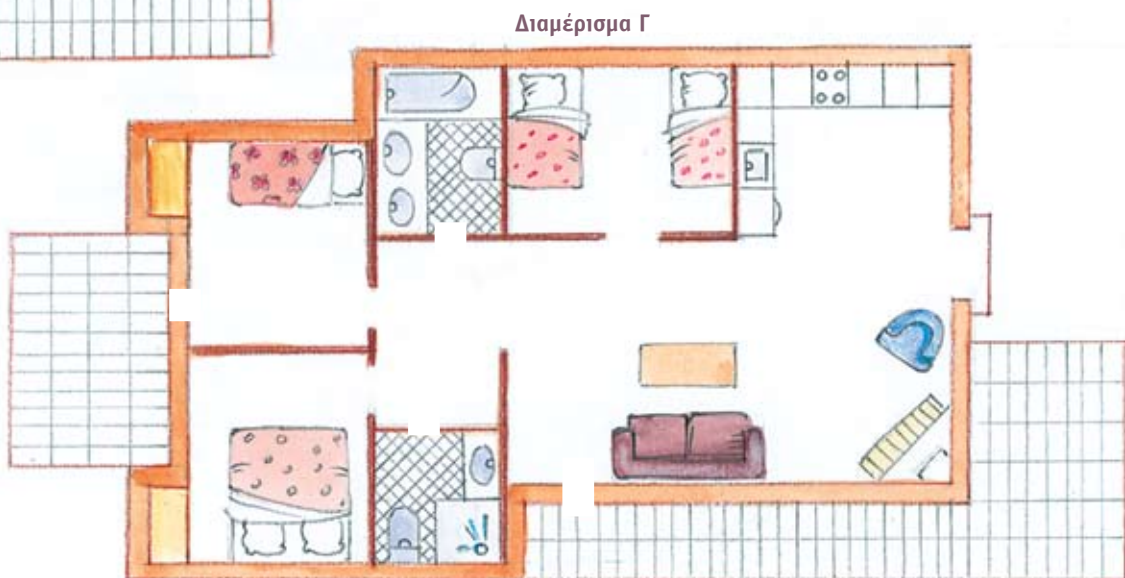
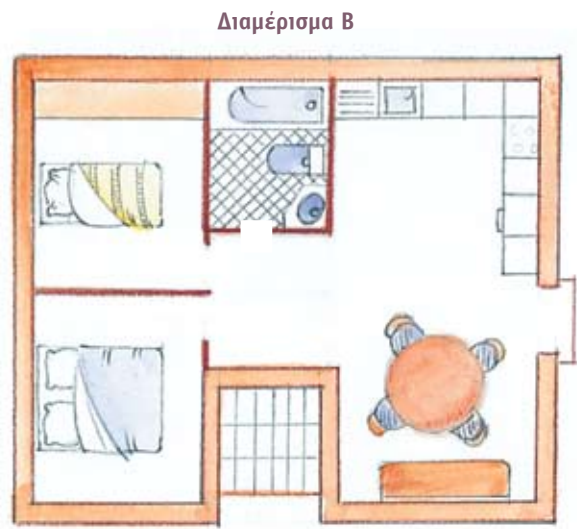
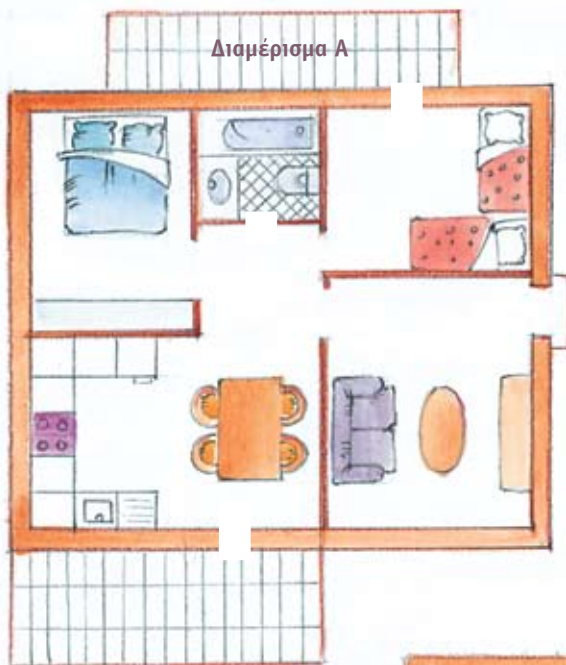
Παραδοσιακός οικισμός στη Μήλο

Γ. Κοίταξε τα τρία σχεδιαγράμματα και μίλησε με το διπλανό ή τη διπλανή σου, όπως στα παραδείγματα.

- — Ποιο διαμέρισμα έχει δύο κρεβατοκάμαρες;
— Το πρώτο και το δεύτερο διαμέρισμα.
- — Ποιο διαμέρισμα δεν έχει δεύτερη τουαλέτα;
— Το πρώτο και το δεύτερο.

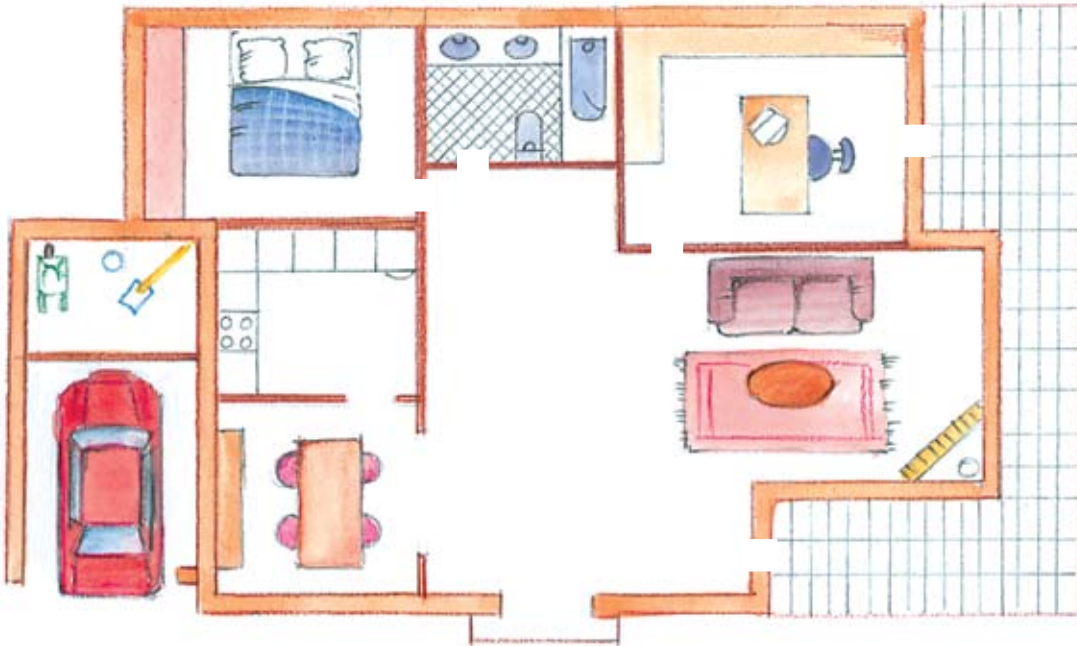
1. έχει δύο κρεβατοκάμαρες.
2. δεν έχει δεύτερη τουαλέτα.
3. έχει δύο μπαλκόνια.
4. έχει τραπεζαρία.
5. δεν έχει τρεις κρεβατοκάμαρες.

6. έχει δύο μπάνια.
7. έχει δεύτερη τουαλέτα.
8. δεν έχει σαλόνι.
9. έχει τρία υπνοδωμάτια.

Δ. Με Βάση το σχέδιο του σπιτιού μίλησε με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

- Πού βρίσκεται η τραπεζαρία;
 - Πού είναι το χολ;
 - Πού βρίσκεται η αποθήκη;
 - Πού βρίσκεται το γραφείο;
 - Πού βρίσκεται το μπάνιο;
- Είναι **μετά την/δίπλα στην** κουζίνα.
 - Βρίσκεται **πριν από** το σαλόνι.
 - Είναι **πίσω από** το γκαράζ.
 - Είναι **δίπλα στο** υπνοδωμάτιο.
 - Είναι **δίπλα από** το γραφείο.

Ε. Η μητέρα της Αλίκης έκανε στο σαλόνι μερικές αλλαγές. Σύγκρινε πώς ήταν το σαλόνι πριν και πώς είναι τώρα.

Τα ρήματα

Ενεργητική φωνή

	Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος
εγώ	βρίσκ-ω	έβρισκ-α	βρήκ-α
εσύ	βρίσκ-εις	έβρισκ-ες	βρήκ-ες
αυτός	βρίσκ-ει	έβρισκ-ε	βρήκ-ε
εμείς	βρίσκ-ουμε	βρίσκ-αμε	βρήκ-αμε
εσείς	βρίσκ-ετε	βρίσκ-ατε	βρήκ-ατε
αυτοί	βρίσκ-ουν	έβρισκ-αν	βρήκ-αν

Μεσοπαθητική φωνή

	Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος
εγώ	βρίσκ-ομαι	βρισκ-όμουν	βρέθ-ηκα
εσύ	βρίσκ-εσαι	βρισκ-όσουν	βρέθ-ηκες
αυτός	βρίσκ-εται	βρισκ-όταν	βρέθ-ηκε
εμείς	βρισκ-όμαστε	βρισκ-όμασταν	βρεθ-ήκαμε
εσείς	βρίσκ-εστε (βρισκ-όσαστε)	βρισκ-όσασταν	βρεθ-ήκατε
αυτοί	βρίσκ-ονται	βρίσκ-ονταν (βρισκ-όντουσαν)	βρέθ-ηκαν (βρεθ-ήκανε)

Κάρτα από τη Μαργαρίτα

Η Μαργαρίτα ζωγράφισε μια κάρτα για τα ξαδέφια της που ζουν στο Λονδίνο.

Αγαπώ πολύ τον κήπο μας. Είναι το πιο ωραίο μέρος του σπιτιού μας. Βρίσκεται στο πίσω μέρος του σπιτιού και είναι μεγάλος και μακρόστενος. Έχει έναν ξύλινο φράκτη γύρω γύρω. Μόλις μπαίνεις στον κήπο, βλέπεις μια πλακόστρωτη αυλή. Εκεί υπάρχουν διάφορες γλάστρες με λουλούδια και κάκτους, που είναι η αδυναμία της μητέρας μου.

Στη μέση του κήπου υπάρχει γραβίδι. Μόλις ήρθαμε, ο πατέρας μου το έκοψε με τη μηχανή. Γύρω από το γραβίδι έχουμε φυτέψει δεκάδες πολίχρωμα λουλούδια, όπως χρυσάνθεμα, χαριφαλιές, τουλίπες και μαργαρίτες. Κοντά στο φράκτη βρίσκονται μερικές αναρριχώμενες τριανταφυλλιές. Η μητέρα μου τις κλάδεψε κι εγώ ανέλαβα να τις ποτίσω. Την άνοιξη θα χεμίσουν τον κήπο μας με χρώματα και μυρωδιές.

Στο βάθος του κήπου βρίσκεται μια μικρή λιμνούλα, το σπιτάκι του σκύλου μας, μια μικρή ξύλινη αποθήκη με τα εργαλεία του κήπου και μερικά οπωροφόρα δέντρα: μια μηλιά, μια αχλαδιά και μια κερασιά. Θα ήθελα πολύ να είχαμε και πορτοκαλιές, αλλά δυστυχώς, ο καιρός στο Εδιμβούργο δεν το επιτρέπει. Στις δύο ζωνιές του κήπου υπάρχουν πεύκα κι ένα κυπαρίσσι. Σ' ένα από τα πεύκα ο πατέρας μας κρέμασε μια κούνια.

Το αγαπημένο μου φυτό είναι μια μικρή κληματαριά, η οποία βρίσκεται στην αρχή του κήπου, μόλις βγεις από την κουζίνα. Μου θυμίζει το νσίο μας στην Ελλάδα και την όμορφη κληματαριά της γιαγιάς με τα γλυκά σταφύλια.

Α. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποιο μέρος του σπιτιού αρέσει περισσότερο στη Μαργαρίτα;
2. Τι σχήμα και τι μέγεθος έχει ο κήπος τους;
3. Ποια λουλούδια και ποια δέντρα βρίσκονται μέσα στον κήπο;
4. Τι εργασίες έκανε η οικογένεια στον κήπο;
5. Πώς εξηγεί η Μαργαρίτα την προτίμησή της για την κληματαριά;

Β. Μίλησε στην τάξη για το δικό σας κήπο. Χρησιμοποίησε τα παρακάτω ερωτήματα.

1. Σε ποιο μέρος του σπιτιού βρίσκεται;
2. Τι μέγεθος και τι σχήμα έχει;
3. Έχει γρασίδι και πού;
4. Τι δέντρα και τι λουλούδια έχει;
5. Τι άλλο υπάρχει στον κήπο σας; (λιμνούλα, αποθήκη, κούνια)

ο κήπος
το παγκάκι
το σιντριβάνι
ο φράχτης

ο σκύλος
το κουνέλι
ο βάτραχος
το χρυσόψαρο

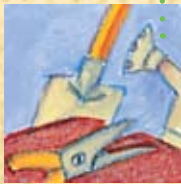
το πλακόστρωτο

η γλάστρα

το άρωμα
η γεύση
η σκιά
το φυτό
ο κάκτος
το χρυσάνθεμο
η γαριφαλιά
η τουλίπα
η μαργαρίτα
η τριανταφυλλιά

η αποθήκη
η λιμνούλα
τα εργαλεία του κήπου
η κούνια
το πεύκο
το κυπαρίσσι
το έλατο

το μήλο
το αχλάδι
το κεράσι
το πορτοκάλι
το σταφύλι

η μηλιά
η αχλαδιά
η κερασιά
η πορτοκαλιά
η κληματαριά

μπροστά
πίσω/στο βάθος
στην άκρη
στη γωνιά

κλαδεύω
φυτεύω
ποτίζω
κόβω
φροντίζω
περιποιούμαι

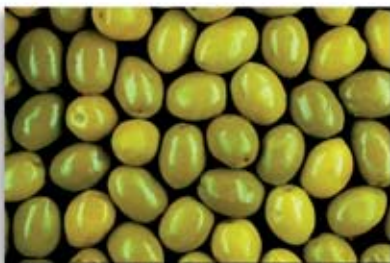
τετράγωνος – τετράγωνη – τετράγωνο
μακρόστενος – μακρόστενη – μακρόστενο
ξύλινος – ξύλινη – ξύλινο
πολύχρωμος – πολύχρωμη – πολύχρωμο
αναρριχώμενος – αναρριχώμενη – αναρριχώμενο
δροσερός – δροσερή – δροσερό
γλυκός – γλυκιά – γλυκό

Γ. Μπορείς να αναγνωρίσεις ποια φυτά είναι;

τριαντάφυλλα, τουλίπες, φοίνικες, μαργαρίτες,
παπαρούνες, κυπαρίσσια, κρινάκια, μπουκαμβίλια, χρυσάνθεμα

Σε ποια δέντρα μεγαλώνουν αυτοί οι καρποί;

Δ. Κάνε μια περιγραφή των παρακάτω κήπων.

Ε. Αυτά είναι τα κατοικίδια της Μαργαρίτας, του Γιώργου και του Αντώνη. Περιγράψέ τα.

Αζόρ

Μαξ

Λούση

Ουσιαστικά

ο κήπος
τον κήπο

η κάρτα
την κάρτα

οι κήποι
τους κήπους

οι κάρτες
τις κάρτες

Πτώσεις ουσιαστικών

Ονομαστική

ποιος – ποια – ποιο;
ποιοι – ποιες – ποια;

ο άνθρωπος
οι άνθρωποι

ο πίνακας
οι πίνακες

η θάλασσα
οι θάλασσες

η είσοδος
οι εισοδοι

το πρόσωπο
τα πρόσωπα

το λάθος
τα λάθη

το μάθημα
τα μαθήματα

Αιτιατική

ποιον – ποια – ποιο;
ποιους – ποιες – ποια;

τον άνθρωπο
τους ανθρώπους

τον πίνακα
τους πίνακες

τη θάλασσα
τις θάλασσες

την είσοδο
τις εισόδους

το πρόσωπο
τα πρόσωπα

το λάθος
τα λάθη

το μάθημα
τα μαθήματα

Μόλις σχολιάσω...

— Πάλι άκεφος και κουρασμένος μου φαίνεσαι, Γιώργο. Δεν είσαι καλά;

— Μια χαρά είμαι, κ. Δήμου. Απλώς έχω πολύ διάβασμα τώρα τελευταία και κοιμάμαι αργά. Μου λείπει η ξεκούραση και ο ύπνος.

— Γιατί δεν αλλάζεις λίγο το πρόγραμμά σου, ώστε να μη χρειάζεται να ξενυχτάς;

— Μπα! Αδύνατον. Έχω καθημερινά πολλά και σημαντικά πράγματα να κάνω.

— Για να δούμε. Μπορείς να μου περιγράψεις μια συνηθισμένη σου μέρα;

— Τις καθημερινές ξυπνάω γύρω στις έξι. Μέχρι τις επτάμιση πλένομαι, ντύνομαι και τρώω το πρωινό μου. Μόλις τελειώσω, πλένω τα φλιτζάνια και στρώνω το κρεβάτι μου και της αδερφής μου. Αφού ετοιμαστώ, παίρνω το λεωφορείο και πάω σχολείο. Τα μαθήματα αρχίζουν στις εννέα και τελειώνουν στις τρεις και τέταρτο. Στις δώδεκα κάνουμε μιάμιση ώρα διάλειμμα για φαγητό. Πηγαίνω με τους φίλους μου στην τραπεζαρία του σχολείου και τρώμε το μεσημεριανό μας. Μόλις σχολιάσω, γυρίζω σπίτι, βγάζω τη στολή μου, βάζω την αθλητική μου φόρμα και περπατώ μέχρι την πισίνα, που είναι περίπου δεκαπέντε λεπτά με τα πόδια. Κάνω κολύμπι για μισή ώρα. Όταν τελειώσω, περνώ συνήθως από το σπίτι του φίλου μου του Αντώνη και παίζουμε για λίγο στον υπολογιστή, ακούμε μουσική ή βλέπουμε κανένα πρόγραμμα στην τηλεόραση, συνήθως τηλεπαιχνίδια, κινούμενα σχέδια ή ξένες σειρές. Γυρίζω στο σπίτι λίγο πριν από τις έξι. Πάω στο δωμάτιό μου και αρχίζω να διαβάζω τα μαθήματα του σχολείου μου. Στις επτά οι γονείς μου είναι στο σπίτι και σταματώ τη μελέτη, γιατί ετοιμαζόμαστε για το δείπνο. Πάντα βοηθώ λίγο στο στρώσιμο του τραπέζιού ή στο πλύσιμο των πιάτων. Κατά τις εννέα ανεβαίνω στο δωμάτιό μου και συνεχίζω το διάβασμα μέχρι τις δέκα. Μετά ανοίγω τον υπολογιστή, διαβάζω τα μηνύματα που έχω από τους φίλους μου στο εξωτερικό και τους απαντώ. Κατά τις έντεκα κλείνω τον υπολογιστή, μπαίνω στο μπάνιο, πλένω τα δόντια μου και κάνω ντουζ. Μετά βάζω τις

πιτζάμες μου και ξαπλώνω. Δεν μπορώ να κοιμηθώ, αν δεν διαβάσω κάτι εξωσχολικό για λίγη ώρα. Στο μεταξύ όμως η ώρα έχει πάει δώδεκα.

— Κατάλαβα! Σκέφτηκα όμως κάτι, Γιώργο. Γιατί δεν αποφασίζεις να ανοίξεις την αλληλογραφία σου μόνο κάθε Σαββατοκύριακο, που δεν έχεις σχολείο την άλλη μέρα;

— Νομίζω πως αυτό είναι μια καλή λύση, κυρία Δήμου.

το διάβασμα, η μελέτη
 η ξεκούραση
 ο ύπνος
 ο υπολογιστής
 το μήνυμα

το εξωτερικό
 η πισίνα
 το ντουζ

η αλληλογραφία

οι πιτζάμες
 η στολή
 η αθλητική φόρμα

το τηλεπαιχνίδι
 η ξένη σειρά
 τα κινούμενα σχέδια

ξυπνώ(-άω)
 πλένομαι
 ντύνομαι
 τρώω
 ετοιμάζομαι

πηγαίνω
 ξενυχτώ(-άω)
 κοιμάμαι
 κολυμπώ(-άω)
 βλέπω

εξωσχολικός – εξωσχολική – εξωσχολικό

άκεφος – άκεφη – άκεφο
 κουρασμένος – κουρασμένη – κουρασμένο
 σημαντικός – σημαντική – σημαντικό
 συνηθισμένος – συνηθισμένη – συνηθισμένο

Α. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Τι πρόβλημα έχει ο Γιώργος;
2. Τι του ζήτησε η καθηγήτριά του και γιατί;
3. Γιατί πάει τόσο αργά για ύπνο;
4. Τι λύση σκέφτηκε η κυρία Δήμου;

Β. Πρόσεξε πώς μιλάμε για την καθημερινή μας ρουτίνα.

Συνήθως

ξυπνάω
σπκώνομαι
παίρνω πρωινό
φεύγω για το σχολείο
πηγαίνω για κολύμπι
βλέπω τηλεόραση
τρώω μεσημεριανό/βραδινό
κοιμάμαι

κατά τις ____ .
γύρω στις ____ .
μέχρι τις ____ .
στις ____ .
μετά τις ____ .
από τις ____ ως τις ____ .
νωρίς.
αργά.

Πότε-πότε

πηγαίνω με τα πόδια
πίνω τσάι

πηγαίνω με το αυτοκίνητο
πίνω καφέ

Μερικές φορές

κοιμάμαι νωρίς
διαβάζω μια ώρα
ακούω μουσική

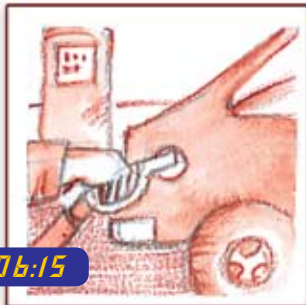
αργά
δυο ώρες
βλέπω τηλεόραση

εργάζομαι-δουλεύω	➡	από τις ____ ως τις ____ .
κοιμάμαι	➡	από τις ____ ως τις ____ .
τρώω	➡	από τη ____ ως τη ____ .
παίζω	➡	από τις ____ ως τις ____ .
πάω για κολύμπι	➡	από τις ____ ως τις ____ .
κάνω γυμναστική	➡	από τις ____ ως τις ____ .

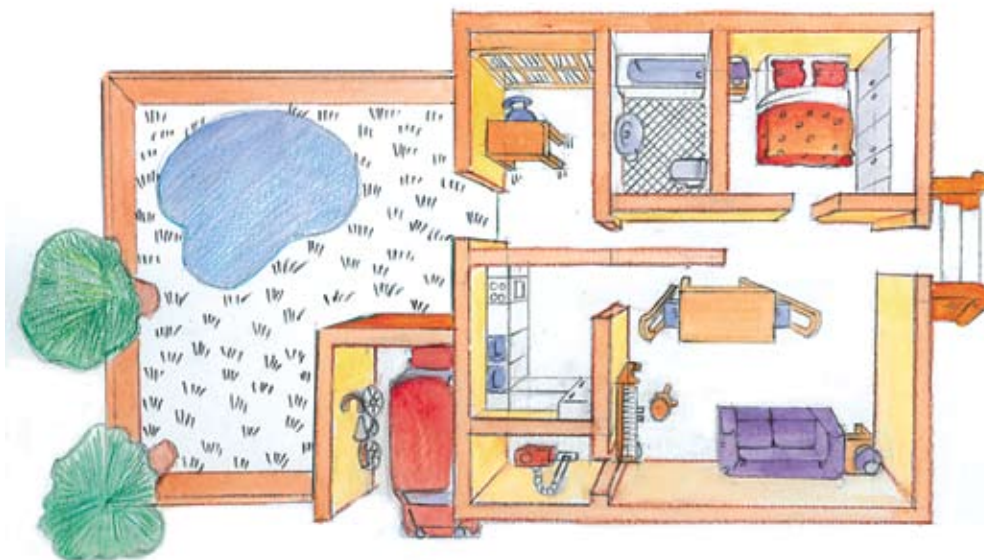
Γ. Να περιγράψεις πώς περνάς μια μέρα από τη ζωή σου, χρησιμοποιώντας τους πιο πάνω τρόπους.

Συνήθως σπκώνομαι στις...

Δ. Να μερικές φωτογραφίες από την καθημερινή ζωή της κ. Δήμου. Να περιγράψεις τι κάνει και πότε.

Ε. Να ένα σχέδιο και του σπιτιού της κ. Δήμου. Περιγράψέ το στην τάξη.

Οι σύνδεσμοι

Συμπλεκτικοί:	και (κι), ούτε-ούτε, μήτε-μήτε
Διαχωριστικοί:	ή, είτε-είτε
Αντιθετικοί:	αλλά, όμως, παρά
Επεξηγηματικός:	δηλαδή
Χρονικοί:	όταν, καθώς, πριν, μόλις, αφού
Αιτιολογικοί:	γιατί, επειδή, αφού, διότι

ΣΤ.
Διάβασε
την ιστορία αλλάζοντας
κάθε φορά το ρήμα
στον αόριστο.

Το πρωί ξυπνώ στις 7.30. Ντύνομαι, πλένομαι **και** παίρνω το πρωινό μου. Κατόπιν, ετοιμάζω το κολατσιό μου και της αδερφής μου, **επειδή** αυτή είναι μικρή. Μετά παίρνουμε τα βιβλία μας και μπαίνουμε στο αυτοκίνητο. Μας πηγαίνει η μαμά με το αυτοκίνητο, **διότι** το σχολείο μας είναι μακριά. Τα μαθήματα τελειώνουν στις 3.20. **Μόλις** γυρίσω σπίτι, βγάζω τη στολή μου και κάθομαι λίγο να ξεκουραστώ, **δηλαδή** παρακολουθώ τηλεόραση **ή** ασχολούμαι με τη συλλογή μου. Ύστερα κάθομαι να μελετήσω τα μαθήματά μου. **Αφού** τελειώσω, ανοίγω τον υπολογιστή και παίζω ηλεκτρονικά παιχνίδια. Θέλω να βγαίνω έξω με τους φίλους μου, **αλλά** οι γονείς μου δε με αφήνουν.

Θα γιορτάσουν ελληνικά

Η μητέρα του Αντώνη μαγειρεύει πολύ ωραία. Η οικογένεια τρώει πάντα με πολλή όρεξη τα νόστιμα φαγητά της. Σήμερα, όμως, η μαμά δε θα μαγειρέψει. Θα φάνε έξω. Θα γιορτάσουν την επιτυχία του Αντώνη στις εξετάσεις του αγγλικού του σχολείου. Ο μπαμπάς το πρωί υποσχέθηκε ότι το βράδυ θα γιορτάσουν ελληνικά.

Υπάλληλος: Ταβέρνα «Ο καλοφαγάς», παρακαλώ.

κ. Λογοθέτης: Καλησπέρα σας. Θα ήθελα ένα τραπέζι για τέσσερα άτομα απόψε στις 8.00.

Υπάλληλος: Για τέσσερα άτομα θα έχω ελεύθερο τραπέζι μετά τις 8.30.

κ. Λογοθέτης: Εντάξει. Θα είμαστε εκεί στις 8.45.

Υπάλληλος: Τι όνομα, παρακαλώ;

κ. Λογοθέτης: Λογοθέτης.

Υπάλληλος: Ευχαριστώ.

Στις 8.45 η οικογένεια Λογοθέτη βρίσκεται στην ταβέρνα. Η αίθουσα είναι γεμάτη κόσμο. Από κάπου ακούγεται μια όμορφη μελωδία.

«Το μικρό κουρέλι
που στα μαλλιά της
φόραγ' η Νεφέλη,
να ξεχωρίζει απ' όλους
μες στ' αμπέλι,
της το κλέψανε...»

Η Καίτη αναγνώρισε την τραγουδίστρια. «Μου αρέσει η Χάρης Αλεξίου», λέει στον μπαμπά της. «Θα μου πάρεις το τελευταίο της CD;». Στο μεταξύ, ένα γκαρσόνι τρέχει να τους υποδεχτεί.

Σερβιτόρος: Παρακαλώ;

κ. Λογοθέτης: Έχουμε κάνει κράτηση στο όνομα Λογοθέτης.

Σερβιτόρος: Περάστε στο βάθος αριστερά, παρακαλώ.

Σε λίγα λεπτά όλοι διαβάζουν τον κατάλογο με προσοχή, εκτός από τον Αντώνη. Αυτό το παιδί τα τρώει όλα. Δεν έχει προτίμηση.

Σερβιτόρα: Είσαστε έτοιμοι να παραγγείλετε;

κ. Λογοθέτης: Ναι. Από τα ορεκτικά θα μας φέρετε τζατζίκι, ταραμοσαλάτα, κολοκυθάκια τηγανητά, τυροπιτάκια, λουκάνικο χωριάτικο, ραπανάκια και ελιές.

Μπτέρα: Και μια μερίδα πιπεριές τηγανητές, παρακαλώ.

Σερβιτόρα: Για κύριο πιάτο;

κ. Λογοθέτης: Μία μερίδα μουσακά, μία μπριζόλα μοσχαρίσια με πατάτες τηγανητές, ένα μπιφτέκι με πατάτες πουρέ, ένα σουβλάκι χοιρινό, μία μερίδα μαρίδες και μία χωριάτικη σαλάτα.

Μπτέρα: Εγώ θα προτιμούσα χόρτα βραστά.

κ. Λογοθέτης: Ας πάρουμε, λοιπόν, και μία μερίδα χόρτα.

Σερβιτόρα: Τι θα πιείτε;

κ. Λογοθέτης: Δύο πορτοκαλάδες, μία κόκα κόλα κι ένα μπουκάλι ρετσίνα.

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

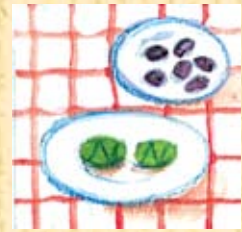
1. Πού θα φάει σήμερα το βράδυ η οικογένεια του Αντώνη και γιατί;
2. Τι ζήτησε ο πατέρας, όταν τηλεφώνησε;
3. Τι του απάντησε ο υπάλληλος της ταβέρνας;
4. Τι παρήγγειλαν για ορεκτικό και τι για κύριο πιάτο;
5. Τι ποτά παρήγγειλαν;

Β. Μίλησε στην τάξη για την τελευταία φορά που βγήκατε έξω για φαγητό. Χρησιμοποίησε τα ερωτήματα:

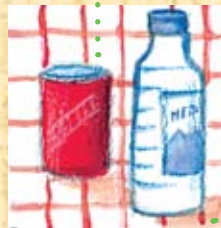
- Πότε πήγες έξω για φαγητό και με ποιους;
- Πού πήγατε και πώς ήταν ο χώρος εκεί;
- Τι φάγατε και τι ήπιατε;
- Πώς ήταν η εξυπηρέτηση και το φαγητό;

η ταβέρνα
η αίθουσα
ο σερβιτόρος / το γκαρσόνι
η σερβιτόρα
ο κατάλογος / το μενού
η παραγγελία
ο λογαριασμός

το ορεκτικό

το αναψυκτικό

το κρασί
η μπίρα
το εμφιαλωμένο νερό
ένα μπουκάλι ρετσίνα

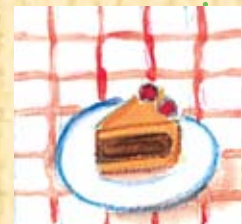
το χωριάτικο λουκάνικο
η χωριάτικη σαλάτα

το κύριο πιάτο

η μοσχαρίσια μπριζόλα
το χοιρινό σουβλάκι
η μαρίδα
το μπιφτέκι
ο πουρές

η μερίδα
το επιδόρπιο

η πιστωτική κάρτα
τα μετρητά
η επιταγή
τα ρέστα
το φιλοδώρημα

γιορτάζω
προτιμώ
παραγγέλνω

πίνω
τρώω
κάνω κράτηση

Γ. Κάνε μια παραγγελία για ένα γεύμα με τρία πιάτα (ορεκτικό, κυρίως πιάτο και επιδόρπιο) από τον παρακάτω κατάλογο ενός εστιατορίου στην Αθήνα.

Τι θα πάρετε, παρακαλώ;

Για ορεκτικό θα πάρω...

Για κύριο πιάτο θα πάρω...

Για επιδόρπιο θα ήθελα...

Ορεκτικά

Τζατζίκι	3.00
Ταραμοσαλάτα	2.50
Μελιτζανοσαλάτα	3.20
Σπανακοπιτάκια.....	2.80
Τυροπιτάκια	2.80
Πιπεριές τηγανητές	3.00
Κολοκυθάκια τηγανητά	2.90
Λουκάνικο χωριάτικο.....	3.50

Σαλάτες

Ραδίκια.....	5.00
Χόρτα.....	3.00
Χωριάτικη	3.00
Ραπανάκια.....	1.50

Μαγειρευτά

Μοσχάρι με πατάτες	7.00
Αρνάκι κοκκινιστό.....	7.00
Λαγός στιφάδο.....	7.50
Μουσακάς	5.80
Παστίτσιο	5.00
Γεμιστά	4.50
Γιουβέτσι.....	7.00

Της ώρας

Μπριζόλα μοσχάρισια.....	7.00
Σουβλάκι χοιρινό.....	6.00
Μπιφτέκι	5.80
Παϊδάκια (το κιλό).....	25.00
Μαρίδες.....	4.10
Μπαρμπούνι (το κιλό)	30.00
Λυθρίνια (το κιλό).....	40.00

Λαδερά

Φασολάκια	3.00
Αρακάς.....	3.00
Μπάμιες	3.00
Μελιτζάνες ιμάμ.....	3.00
Αγκινάρες αβγολέμονο	4.00
Φασόλια γίγαντες	3.00
Λαχανοντολμάδες.....	5.00
Σπανακόρυζο	3.00

Ποτά

Κρασί ρετσίνα (το κιλό).....	5.00
Μπίρα (μπουκάλι).....	3.50

Γλυκά - καφέδες

Γλυκά ταψιού.....	3.00
Κρέμα καραμελέ.....	3.00
Πάστες.....	3.50
Παγωτά	3.50
Ελληνικός καφές	2.50

Δ. Αυτό είναι ένα συνηθισμένο μενού μιας αρχαίας ελληνικής οικογένειας. Διάβασέ το και απάντησε στις ερωτήσεις.

Γυναίκα
που αλέθει σιτάρι
(5ος αι. π.Χ.)

Γυναίκα
μπροστά στο φούρνο
(5ος αι. π.Χ.)

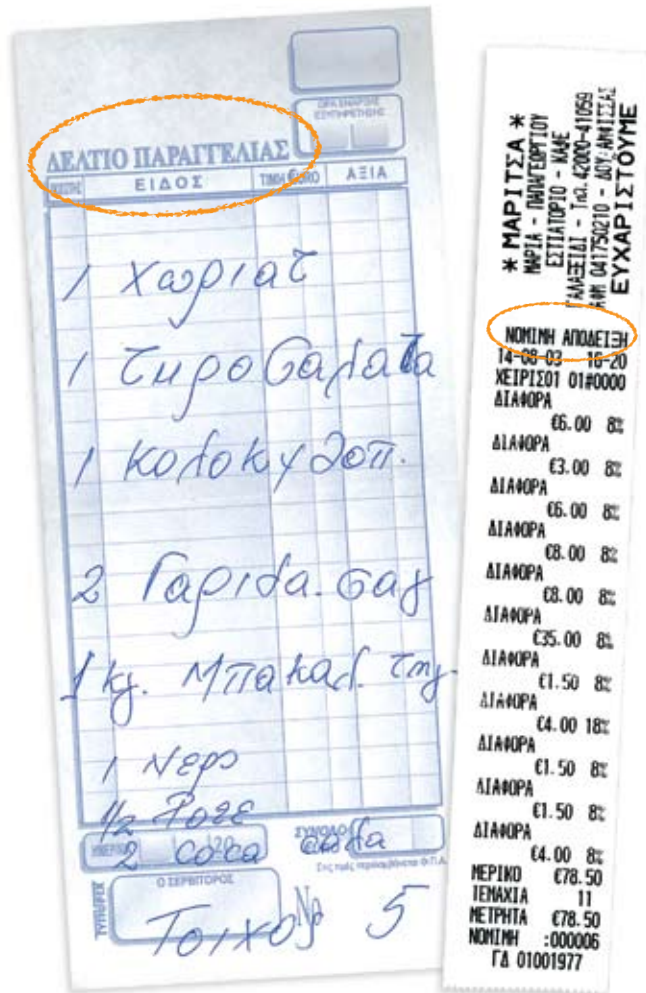
- Συζήτησε με το διπλανό ή τη διπλανή σου σε τι διαφέρει το παραπάνω μενού από το δικό σας καθημερινό διαιτολόγιο.
- Έχεις δοκιμάσει την ελληνική κουζίνα; Ποια είναι η γνώμη σου;
- Από τη διεθνή κουζίνα ποια προτιμάς;
- Μίλησε για την κουζίνα της χώρας ή της περιοχής σου.

ΜΕΝΟΥ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΡΩΙΝΟ: μέλι, αμύγδαλα, μαύρο ψωμί, ελιές, ξηροί καρποί.

ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΟ: ψάρι, χόρτα βραστά, κουκιά, κρασί, μαύρο ψωμί.

ΒΡΑΔΙΝΟ: κυνήγι, φρούτα, κρασί.

Ε. Διάλεξε ποιες από τις παρακάτω σπεσιαλιτέ προτιμάς περισσότερο.

μύδια με πιλάφι

μπακαλιάρος

ψαρόσουπα

αστακός

ξιφίας σουβλάκι

γαλέος σκορδαλιά

χταπόδι με κοφτό μακαρονάκι

κοκορέτσι

στιφάδο

μελιτζάνες παπουτσάκια

φρικασέ

γιουβαρλάκια

Προτιμώ... Μου αρέσει/αρέσουν...

— Προτιμάς την ψαρόσουπα ή τα γιουβαρλάκια;

— Προτιμώ τα γιουβαρλάκια.

— Σου αρέσει πιο πολύ ο ξιφίας σουβλάκι ή ο μπακαλιάρος;

— Πιο πολύ μου αρέσει ο μπακαλιάρος.

Τα ρήματα

Ένας άλλος χρόνος που έχουν τα ρήματα είναι ο Μέλλοντας.
Ο Μέλλοντας μιλά για το μέλλον με δύο τρόπους:

Μέλλοντας συνοπτικός

Πότε;

Μια φορά

σε λίγο, αργότερα	θα δουλέψω, θα δροσιστώ
αύριο, μεθαύριο, την επόμενη μέρα	θα χαρίσω, θα ντυθώ
την άλλη/την επόμενη εβδομάδα	θα ταξιδέψω, θα στριμωχτώ
τον άλλο/τον επόμενο μήνα, χρόνο	θα μείνω, θα ονειρευτώ
σε λίγες/σε μερικές μέρες, βδομάδες	θα αγοράσω, θα γραφτώ

Μέλλοντας μη συνοπτικός

Πότε;

Πολλές φορές, συνέχεια

όλο το χρόνο, κάθε χρόνο	θα δουλεύω, θα δροσιζομαι
όλο το πρωί, κάθε πρωί	θα χαρίζω, θα ντύνομαι
όλη μέρα, κάθε μέρα	θα ταξιδεύω, θα στριμώνομαι
όλη την ώρα	θα μένω, θα ονειρεύομαι
όλη την εβδομάδα, κάθε βδομάδα	θα αγοράζω, θα γράφομαι

Πρόσεξε πώς σχηματίζεται ο συνοπτικός μέλλοντας στα ρήματα:

βλέπω	⇒ είδα	⇒ θα δω	τρώω	⇒ έφαγα	⇒ θα φάω
κάνω	⇒ έκανα	⇒ θα κάνω	φεύγω	⇒ έφυγα	⇒ θα φύγω
παίρνω	⇒ πήρα	⇒ θα πάρω	λέω	⇒ είπα	⇒ θα πω
βρίσκω	⇒ βρήκα	⇒ θα βρω	πίνω	⇒ ήπια	⇒ θα πιω
έρχομαι	⇒ ήρθα	⇒ θα έρθω	πηγαίνω	⇒ πήγα	⇒ θα πάω

Πρόσεξε τη διαφορά στους δύο μέλλοντες.

θα **φτιάξω** γλυκό.

θα **φτιάχνω** γλυκό.

Πρόσεξε και τα ρήματα **πίνω** και **τρώ(γ)ω**.

	Ενεστώτας	Αόριστος	Συνοπτικός Μέλλοντας	Μη συνοπτικός Μέλλοντας
εγώ	πίνω	ήπια	θα πιω	θα πίνω
εσύ	πίνεις	ήπιες	θα πεις	θα πίνεις
αυτός	πίνει	ήπιε	θα πει	θα πίνει
εμείς	πίνουμε	ήπιαμε	θα πιούμε	θα πίνουμε
εσείς	πίνετε	ήπιατε	θα πείτε	θα πίνετε
αυτοί	πίνουν(ε)	ήπιαν	θα πουν	θα πίνουν

	Ενεστώτας	Αόριστος	Συνοπτικός Μέλλοντας	Μη συνοπτικός Μέλλοντας
εγώ	τρώ(γ)ω	έφαγα	θα φάω	θα τρώ(γ)ω
εσύ	τρως	έφαγες	θα φας	θα τρως
αυτός	τρώει	έφαγε	θα φάει	θα τρώει
εμείς	τρώμε	φάγαμε	θα φάμε	θα τρώμε
εσείς	τρώτε	φάγατε	θα φάτε	θα τρώτε
αυτοί	τρώνε	έφαγαν	θα φάνε	θα τρώνε

Θέλω να σου ζητήσω μια χάρη

Λονδίνο, 25 Νοεμβρίου 2002

Αγαπημένη μου φίλη Αλίκη,

Σε χαιρετώ από το θροχερό Λονδίνο. Είμαστε όλοι καλά. Ελπίζω να είστε κι εσείς καλά.

Αλίκη, θέλω να σου ζητήσω μια χάρη. Χρειάζομαι μερικές πληροφορίες σχετικά με τη διατροφή και τα γεύματα των Ελλήνων. Τράφε μου τι τρώτε στο σπίτι σου για πρωινό, μεσημεριανό και βραδινό. Πες μου πού πηγαίνετε, όταν θγαίνετε έξω για φαγητό, και τι τρώτε συνήθως. Α! και το πιο σημαντικό! Ζήτησε από τη μητέρα σου να σου δώσει τη συνταγή μιας παραδοσιακής ελληνικής σπεσιαλιτέ.

Μη φοβάσαι, δε σκέφτομαι να παρατήσω το σχολείο και να γίνω μάγειρας!

Κάνουμε μια εργασία στο σχολείο και χρειαζομαι αυτές τις πληροφορίες για την έκθεση που θα παρουσιάσουμε.

Σ ευχαριστώ πολύ για τη βοήθειά σου.

Γιώργος

Σε λίγες μέρες ο Γιώργος πήρε ένα γράμμα με την απάντηση της Αλίκης.

Αθήνα, 10 Δεκεμβρίου 2002

Γιώργο,

Γεια χαρά από την ηλιόλουστη Αθήνα. Είμαστε όλοι καλά. Να η απάντηση σε όσα με ρώτησες:

Για πρόχειμα πίνουμε ροφήματα όπως γάλα, κακάο, ελληνικό καφέ σκέτο ή μέτριο ή γλυκό, νες καφέ, καθώς και χυμούς φρούτων. Τρώμε φρυγανιές, ψωμί σκέτο ή με θούτυρο, μαρμελάδα, μέλι, τυρί, βραστό αυγό, δημητριακά. Για κολατού, κατά τις δέκα, συνηδίζουμε να τρώμε τυρόπιτα ή σπανακόπιτα ή κρεατόπιτα ή μπουγάτσα, αλλιά και τoστ ή σάντουιτς με τυρί, ζαμπόν, αγγούρι και ντομάτα.

Τα πιο συνηδιόμενα ελληνικά φαγητά είναι: ο μουσακάς, τα χεμωτά, η φασολάδα, το χιουθέτσι, το μπριάζι, οι μπάμιες, τα παπουτσάκια, τα ψάρια. Οι πιο συνηδιόμενες σαλάτες είναι η χωριάτικη, τα βρασμένα χόρτα και το μαρούλι. Τα ορεκτικά που μας αρέσουν περισσότερο είναι το τζατζίκι, η ταραμοσαλάτα, η μελιτζανοσαλάτα και τα τηγαντά λαχανικά. Πολύ συχνά συνοδεύουμε τα γεύματά μας με κρασί (ρετσίνα, κόκκινο, λευκό) ή ούζο.

Θα σου στείλω σε λίγες μέρες και μια συνταγή για φασολάδα.

Θα τα ξαναπούμε σύντομα.

Με αγάπη

Αλίκη

Α. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποιες διαφορές υπάρχουν ανάμεσα στο πρωινό που τρώνε οι Έλληνες και οι Άγγλοι;
2. Τι τρως εσύ για μεσημεριανό τις καθημερινές και τι το Σαββατοκύριακο;
3. Ποιο φαγητό δε σου αρέσει;
4. Ποιος μαγειρεύει στο σπίτι σας; Εσύ Βοηθάς καθόλου;

τα γεύματα της ημέρας

το πρωινό – το κολατσιό
το μεσημεριανό
το βραδινό – το δείπνο

οι πρωτεΐνες
τα λίπη
οι βιταμίνες
ο μάγειρας, ο σεφ
η συνταγή, η σπεσιαλιτέ
τα παραδοσιακά φαγητά
η πληροφορία
το σημείωμα
η έκθεση

το ψωμί
η φρυγανιά
το τοστ
το σάντουιτς
η τυρόπιτα
η σπανακόπιτα

Παραδοσιακή φορεσιά της Σκύρου

η τροφή – οι τροφές
τα τρόφιμα
η διατροφή, η δίαιτα

τα δημητριακά
τα φρούτα
τα λαχανικά
τα όσπρια
τα ψάρια

τα κρέατα
τα πουλερικά
τα γαλακτοκομικά
τα αλλαντικά

το ποτό
το ρόφημα
το τσάι
ο χυμός
το αναψυκτικό
η ρετσίνα
η μπίρα
το ούζο

παραδοσιακός – παραδοσιακή – παραδοσιακό
βροχερός – βροχερή – βροχερό
ηλιόλουστος – ηλιόλουστη – ηλιόλουστο

Β. Διάβασε τους διαλόγους και απάντησε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Στην καφετέρια, ώρα 11.30 π.μ.

Σερβιτόρος: Παρακαλώ, τι θα πάρετε;

Πελάτης Α: Ένα γλυκό βραστό και μία τυρόπιτα.

Πελάτης Β: Ένα φραπέ κι ένα τοστ με τυρί και ζαμπόν.

Πελάτης Γ: Έχετε παγωτά;

Σερβιτόρος: Φράουλα, σοκολάτα, πορτοκάλι.

Πελάτης Γ: Σοκολάτα και φράουλα, παρακαλώ. Περισσότερη σοκολάτα και λιγότερη φράουλα. Α, κι ένα μπουκάλι εμφιαλωμένο νερό. Το νερό να μην είναι παγωμένο και το παγωτό σε μπολ, όχι σε χωνάκι. Όταν γυρίσετε, ανοίξτε σας παρακαλώ εκείνο το παράθυρο, γιατί κάνει ζέστη.

Σερβιτόρος: Μάλιστα.

1. Ποιος πελάτης είναι δύσκολος και γιατί;
2. Ποια παραγγελία περιλαμβάνει παραδοσιακό ελληνικό ρόφημα και παραδοσιακό κολατσιό;

Στην καντίνα του σχολείου

Μαθητής Α: Ένα πακέτο πατατάκια και μία κόκα κόλα.

Μαθητής Β: Ένα σάντουιτς με τυρί και σαλάμι. Να μου το ψήσετε, σας παρακαλώ, και να μου το τυλίξετε, γιατί δε θα το φάω αμέσως. Δώστε μου και μία σοκολάτα.

Μαθητής Γ: Μία μπανάνα κι ένα σάντουιτς με μαύρο ψωμί, τυρί και ντομάτα, παρακαλώ.

1. Ποιος μαθητής νομίζεις ότι κάνει πιο σωστή διατροφή και γιατί;
2. Τι θα μπορούσαν να πάρουν οι μαθητές Α και Β, για να έχουν πιο σωστή διατροφή;

Γ. Διάβασε το άρθρο και απάντησε στις ερωτήσεις.

Οι Έλληνες προτιμούν να μαγειρεύουν

Όποιος δεν αγαπά τη μαγειρική, δεν αγαπά τη ζωή

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΣΤΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ: ΜΕΓΑΛΗ ΑΥΞΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΤΟΙΜΩΝ ΦΑΓΗΤΩΝ

Σε διάστημα τεσσάρων ετών η όρεξη των Βρετανών για έτοιμα φαγητά έχει αυξηθεί κατά 44%! Πρόσφατη έρευνα αποκάλυψε ότι οι Βρετανοί ξοδεύουν 1.9 δισεκατομμύρια λίρες για την αγορά έτοιμων φαγητών, ενώ οι Γάλλοι και οι Γερμανοί ξοδεύουν μόνο τα μισά. Οι Ιταλοί δεν τα πάνε κι άσχημα με τη μαγειρική, αφού ξοδεύουν για έτοιμα γεύματα μόνο το ένα τέταρτο από αυτά. Αυτοί όμως που πάνε καλύτερα στο θέμα των σπιτικών φαγητών είναι οι Ισπανοί και οι Έλληνες, που ξοδεύουν οι μεν πρώτοι

το ένα έκτο, ενώ οι δεύτεροι μόνο ένα όγδοο από όσα ξοδεύουν οι Βρετανοί.

Οι Έλληνες, λοιπόν, κατέχουν το πρωτείο σχετικά με την υγιεινή διατροφή και τις ώρες που περνούν στην κουζίνα, προκειμένου να ετοιμάσουν οι ίδιοι το φαγητό τους. Είναι γνωστό ότι τα έτοιμα φαγητά κρύβουν υψηλά ποσοστά ζάχαρης και λίπους, ώστε να γίνονται νόστιμα στο στόμα του καταναλωτή.

Εφημερίδα «The Times», 21/2/03

1. Σε ποιες χώρες έγινε η έρευνα;

2. Ποιοι είναι οι περισσότεροι τεμπέληδες στην κουζίνα και ποιοι είναι οι πιο εργατικοί;

3. Τι νομίζεις ότι σημαίνει η φράση «Όποιος δεν αγαπά τη μαγειρική, δεν αγαπά τη ζωή»;

4. Γιατί τα σπιτικά φαγητά συνδέονται στο άρθρο με την υγιεινή διατροφή;

Τα ρήματα

Υποτακτική

να/ας (μην)

+

ρήμα

Η υποτακτική εκφράζει:

επιθυμία

Θέλω να πάρω άδεια.

ευχή

Να/Ας (μην) της χαρίσει ρολόι.

παρακλήση

(Μπορώ) να δω το Νίκο;

προσταγή

Να διαβάζεις λίγο πιο δυνατά.

Συνοπτική Υποτακτική

Πότε;

Μια φορά

του χρόνου να φάω, να πιω, να βγω, να δω, να πω
αύριο, μεθαύριο, την επόμενη μέρα να παίξω, να κοιτάξω
την άλλη/την επόμενη εβδομάδα να γράψω, να δουλέψω
τον άλλο/τον επόμενο μήνα, χρόνο να πάω, να πάρω
σε λίγες/σε μερικές μέρες, βδομάδες να μείνω
σε λίγο, αργότερα να αγοράσω, να ακούσω, να δώσω

Μη Συνοπτική Υποτακτική

Πότε;

Πολλές φορές, συνέχεια

όλο το χρόνο, κάθε χρόνο να αγοράζω, να ακούω, να δίνω
όλο το πρωί, κάθε πρωί να παίζω, να κοιτάζω
όλη μέρα, κάθε μέρα να γράφω, να δουλεύω
όλη την ώρα να πηγαίνω, να παίρνω
όλη την εβδομάδα, κάθε βδομάδα να μένω
συχνά, τακτικά να τρώω, να πίνω, να βγαίνω, να λέω

Συνοπτική Υποτακτική

να αγοράσ-ω
αγοράσ-εις
αγοράσ-ει
αγοράσ-ουμε
αγοράσ-ετε
αγοράσ-ουν

Μη Συνοπτική Υποτακτική

να αγοράζ-ω
αγοράζ-εις
αγοράζ-ει
αγοράζ-ουμε
αγοράζ-ετε
αγοράζ-ουν

Πρόσεξε

Το ρήμα **κάνω** έχει μόνο έναν τύπο υποτακτικής:

Θέλω **να κάνω** μπάνιο αργότερα.
Πρέπει **να κάνω** γυμναστική κάθε μέρα.

Μερικά ρήματα ή φράσεις πηγαίνουν υποχρεωτικά με τον ένα ή τον άλλο τύπο:

Συνοπτική Υποτακτική

κοντεύω να φάω
βιάζομαι να φάω
λίγο έλειψε να φάω
πάω να φάω

είναι ώρα να φάω
αργώ να φάω
ανυπομονώ να φάω
ετοιμάζομαι να φάω

Μη Συνοπτική Υποτακτική

μου αρέσει να τρώω
χαίρομαι να τρώω
ευχαριστιέμαι να τρώω
με εκνευρίζει να τρώω
κουράζομαι να τρώω
ξέρω να τρώω

αρχίζω να τρώω
σταματώ να τρώω
ξεκινώ να τρώω
συνηθίζω να τρώω
συνεχίζω να τρώω
μαθαίνω να τρώω

Η συνταγή της γιαγιάς

Μετά από λίγες μέρες ο Γιώργος έλαβε το δεύτερο γράμμα της Αλίκης.

Γιώργο, γεια σου.

Να η συνταγή της γιαγιάς. Είναι μια συνταγή παραδοσιακής φασολάδας. Είναι σπουδαία, γιατί της χάρισε ένα χρυσό βραβείο σ' ένα διαγωνισμό φαγητού, που έγινε στο χωριό της. Γινόταν μια φιλανθρωπική εκδήλωση και η γιαγιά έμεινε αξέχαστη στο μυαλό των καλεσμένων με τη νοστιμιά και την πρωτοτυπία

Υλικά

- 1 κιλό φασόλια
- 2 καρότα κομμένα σε ροδέλες
- 1 μέτριο κρεμμύδι ψιλοκομμένο
- 1 κουταλάκι σέλινο ψιλοκομμένο
- 3 ώριμες ντομάτες ξεφλουδισμένες
- 3 κουταλιές σούπας ελαιόλαδο
- 1 μικρή καυτερή κόκκινη πιπεριά
- κομματάκια μπαγιάτικου ψωμιού
- αλάτι, πιπέρι

Εκτέλεση

Πλένετε τα φασόλια και τα αφήνετε να φουσκώσουν για 5-6 ώρες σε μπόλικο νερό. Τα στραγγίζετε σε τρυπητό και τα βάζετε σε κατσαρόλα. Προσθέτετε 4 ποτήρια νερό. Τα αφήνετε να βράσουν 20 λεπτά. Τα στραγγίζετε και τα ξαναβάζετε στην κατσαρόλα με 2 ποτήρια νερό, 2 κουταλιές ελαιόλαδο, τις ροδέλες του καρότου, τα κομματάκια του σέλινου, του κρεμμυδιού, της καυτερής πιπεριάς και της ντομάτας. Τα αφήνετε να σιγοβράσουν άλλα 20 λεπτά. Προσθέτετε, τέλος, τα κομματάκια του ψωμιού, που τα έχετε ροδοκοκκινίσει στην τελευταία κουταλιά του ελαιόλαδου, το αλάτι και το πιπέρι.

Α. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Γιατί αυτή η συνταγή είναι σπουδαία;
2. Πώς έγινε και η γιαγιά πήρε αυτό το βραβείο;
3. Τι εντύπωση άφησε αυτό το πιάτο στους καλεσμένους;
4. Ανάφερε τα υλικά που χρειάζονται για να φτιάξει κανείς αυτό το φαγητό.
5. Ποιο νομίζεις ότι ήταν το μυστικό αυτής της συνταγής;
6. Εξήγησε πώς γίνεται μια σπεσιαλιτέ που κάνει ένα δικό σου πρόσωπο.

Β. Φέρε μια συνταγή στην τάξη και παρουσίασέ την στους συμμαθητές σου.

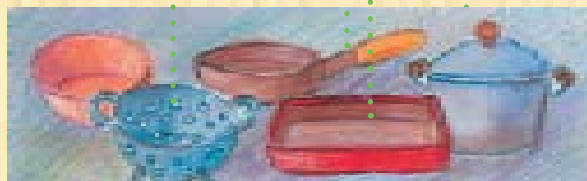
το βραβείο
ο διαγωνισμός
η εκδήλωση

τα υλικά
οι οδηγίες
η εκτέλεση
η μέθοδος

το ελαιόλαδο
το πιπέρι
το αλάτι
το ξίδι
τα φασόλια
το σέλινο
το κρεμμύδι
η λεκάνη, το μπολ
η κατσαρόλα
το τηγάνι
το ταψί
το τρυπητό

βράζω, σιγοβράζω
ψήνω
τηγανίζω, τσιγαρίζω
ξεφλουδίζω

κόβω, ψιλοκόβω
πλένω, στραγγίζω
φουσκώνω
προσθέτω

νόστιμος – νόστιμη – νόστιμο
εύγευστος – εύγευστη – εύγευστο
ώριμος – ώριμη – ώριμο
καυτερός – καυτερή – καυτερό
αξέχαστος – αξέχαστη – αξέχαστο
αλμυρός – αλμυρή – αλμυρό
ανάλατος – ανάλατη – ανάλατο
καμένος – καμένη – καμένο
άψητος – άψητη – άψητο
φιλανθρωπικός – φιλανθρωπική – φιλανθρωπικό

Πρόσεξε τις πιο κάτω μορφές διαλόγων.

Ποιοι από τους παρακάτω διαλόγους είναι πιο ευγενικοί;

— Τι θέλετε;
— Θέλω...

— Τι θέλετε, παρακαλώ;
— Θέλω...

— Τι θα θέλατε, παρακαλώ;
— Θα ήθελα...

— Μπορώ να έχω... ;
— Μάλιστα!/Βεβαίως!/Αμέσως!

— Παρακαλώ, μπορώ να έχω... ;
— Μάλιστα, κύριε/κυρία.

Γ. Ανά δύο δώστε τις παραγγελίες σας:

α) σε ένα εστιατόριο

β) σε μια καντίνα

γ) σε ένα ζαχαροπλαστείο

δ) σε ένα καφενείο

διαλέγοντας φαγητά, ποτά, αναψυκτικά από τις παρακάτω ομάδες.

α

κολοκυθάκια
κοτόπουλο
ψητό με πατάτες
μακαρόνια με κιμά
σπανακόρυζο
φασολάδα
παστίτσιο
μπριαμ

β

1. διάφορα σάντουιτς με ζαμπόν, τυρί, αβγό, ντομάτα, ρώσικη σαλάτα κ.λπ.
2. τοστ με: αβγό, λουκάνικο, τυρί, ζαμπόν, μπέικον
3. τυρόπιτα, σπανακόπιτα, μπουγάτσα, λουκανικόπιτα, πίτσα ατομική
4. μπίρα, κόκα κόλα, πέψι κόλα, πορτοκαλάδα, λεμονάδα

γ

μπακλαβά
κανταϊφι
πάστα σοκολατίνα
πάστα αμυγδάλου

δ

φραπέ σκέτο, νεσκαφέ ζεστό με γάλα, νεσκαφέ ζεστό σκέτο κ.λπ.

ελληνικό καφέ:
μέτριο, γλυκό βραστό, βραστό χωρίς καϊμάκι, καφέ με ολίγη (με λίγη ζάχαρη), σκέτο

Ουσιαστικά

Γενική

ο διαγωνισμός
του διαγωνισμού
των διαγωνισμών

ο πωλητής
του πωλητή
των πωλητών

ο χειμώνας
του χειμώνα
των χειμώνων

η οδός
της οδού
των οδών

η συνταγή
της συνταγής
των συνταγών

η εφημερίδα
της εφημερίδας
των εφημερίδων

το φαγητό
του φαγητού
των φαγητών

το βιβλίο
του βιβλίου
των βιβλίων

το ψωμί
του ψωμιού
των ψωμιών

ο μεζές
του μεζέ
των μεζέδων

ο παππούς
του παππού
των παππούδων

ο ψαράς
του ψαρά
των ψαράδων

η γιαγιά
της γιαγιάς
των γιαγιάδων

η αλεπού
της αλεπούς
των αλεπούδων

η ώρα
της ώρας
των ωρών

η οδηγία
της οδηγίας
των οδηγιών

το τραγούδι
του τραγουδιού
των τραγουδιών

Πρόσεξε τι γίνεται
με μερικά ουσιαστικά
στη γενική.

ο άν-θρω-πος
του αν-θρώ-που
των αν-θρώ-πων

η εί-σο-δος
της ει-σό-δου
των ει-σό-δων

το τη-λέ-φω-νο
του τη-λε-φώ-νου
των τη-λε-φώ-νων

το μά-θη-μα
του μα-θή-μα-τος
των μα-θη-μά-των

ΘΕΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

Κοινωνικές δραστηριότητες, άσκηση και υγεία

Μαθήματα 14-23

Σ' αυτή την ενότητα θα μάθεις:

- να δίνεις πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο ψυχαγωγείσαι μέσα κι έξω από το σπίτι (ενδιαφέροντα, χόμπι, σπορ)
- να δίνεις πληροφορίες για τα διάφορα είδη γιορτών στην Ελλάδα και στην Κύπρο
- να δίνεις πληροφορίες για διάφορες αγορές και τη διαχείριση χρημάτων
- να δίνεις πληροφορίες για το ανθρώπινο σώμα, (μέρη, λειτουργίες), τη σωματική άσκηση, τις ασθένειες, τις επισκέψεις στο γιατρό, τα φάρμακα, τους τραυματισμούς και τα ατυχήματα, τα ναρκωτικά, το αλκοόλ και το κάπνισμα
- τα ρήματα ενεργητικής φωνής Β' συζυγίας (Α' και Β' τάξη)
- τα ρήματα μεσοπαθητικής φωνής Β' συζυγίας (Β' τάξη)
- την προστακτική
- τα ανώμαλα ρήματα: ακούω, βλέπω, κλαίω, φταίω, λέω, παίρνω, βγαίνω, πηγαίνω/πάω,
- τα επίθετα (καταλήξεις: ονομαστική, γενική, αιτιατική)
- τα αριθμητικά
- τις προθέσεις
- τα επιρρήματα
- τις αναφορικές, αυτοπαθητικές και οριστικές αντωνυμίες
- τις άλλες κατηγορίες αριθμητικών
- τους βαθμούς των επιθέτων και τα ανώμαλα επίθετα
- παραγωγή και σύνθεση λέξεων

Παίξε με τον υπολογιστή σου!

Αντρέας: Οχι! Βαρέθηκα πια αυτή τη ρουτίνα! Το πρωί στο σχολείο διάβασμα, το μεσημέρι διάβασμα, το απόγευμα διάβασμα, το βράδυ στο σπίτι πάλι διάβασμα! Δεν αντέχω άλλο, κουράστηκα! Θέλω να κάνω κάτι διαφορετικό, κάτι που να με ξεκουράσει και να με διασκεδάσει. Το πρόβλημα είναι ότι δεν ξέρω τι ακριβώς θέλω!

Μπτέρα: Πάλι τα ίδια έχουμε, Αντρέα; Πάλι γκρίνιες ακούω; Έχεις τόσα πράγματα να κάνεις, παιδί μου. Παίξε με τον υπολογιστή σου, άκουσε μουσική, δες μια ταινία, κοίταξε το άλμπουμ με τα γραμματόσημά σου, πάρε τηλέφωνο τους φίλους σου. Όλα αυτά δε σου φτάνουν για να ξεκουραστείς;

Αντρέας: Όχι! Τίποτα απ' αυτά δε με ξεκουράζει! Αυτή τη φορά, θέλω να βγω από το σπίτι. Θέλω να πάω σ' ένα θέατρο, σε μια συναυλία, να πάω σ' ένα κέντρο, μια καφετέρια με τους φίλους μου, σε μια ντίσκο, να πάω να παίξω ένα παιχνίδι, να

πάω μια βόλτα με το ποδήλάτό μου, να αναπνεύσω καθαρό αέρα. Δεν μπορώ άλλο μέσα στο σπίτι, μαμά. Βαρέθηκα!

Μπτέρα: Δεν καταλαβαίνω τη σημερινή νεολαία! Εμείς στην εποχή μας δουλεύαμε δυο φορές πιο πολύ από σας και ποτέ δεν παραπονεθήκαμε. Σήμερα έχετε τόσα πράγματα να κάνετε στον ελεύθερο χρόνο σας, αλλά συνέχεια παραπονιέστε!

Θέλω να βγω από το σπίτι!!!

Συναυλία στο δρόμο

Βάρκιζα-κατασκίνωση (καλοκαίρι 2001)

Προπόνηση για το Πρωτάθλημα Πετοσφαίρισης Νέων

Α. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Για ποιο λόγο βαρέθηκε ο Αντρέας;
2. Ποιες λύσεις τού προτείνει η μητέρα του;
3. Τι πραγματικά θέλει ο Αντρέας;
4. Ποια είναι η απορία της μητέρας του για τη σημερινή νεολαία;
5. Νιώθεις κι εσύ μερικές φορές όπως ο Αντρέας και γιατί;
6. Τι κάνεις τότε για να ξεκουραστείς;

η ρουτίνα
 το πρωί
 το μεσημέρι
 το απόγευμα
 το βράδυ
 η καθημερινή
 το Σαββατοκύριακο
 το πρόβλημα
 η γκρίνια
 η νεολαία
 το παράπονο
 η διασκέδαση
 η ψυχαγωγία
 η ξεκούραση
 ο χρόνος
 η καφετέρια, το κέντρο διασκέδασης
 το διάβασμα
 το άλμπουμ

βλέπω ταινία, βιντεοταινία
 ακούω μουσική
 κάνω συλλογή γραμματοσήμων
 τακτοποιώ τη συλλογή μου
 συμπληρώνω τη συλλογή μου
 παίζω με τον υπολογιστή
 πηγαίνω στον κινηματογράφο/στο θέατρο/στη ντίσκο
 παρακολουθώ τηλεόραση/μια συναυλία
 κάνω βόλτα με το ποδήλατο

διασκεδάζω
 ψυχαγωγούμαι
 ξεκουράζω, ξεκουράζομαι
 παραπονιέμαι
 ασχολούμαι με...

ελεύθερος – ελεύθερη – ελεύθερο
 σημερινός – σημερινή – σημερινό
 εξωσχολικός – εξωσχολική – εξωσχολικό

**ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΩΪ ΏΡΑ 11
ΣΙΝΕ
ΧΑΡΑ**

ΓΑΛΑΤΣΙ

**ΜΕ ΤΟΝ
ΜΑΝΘΟ
ΑΘΗΝΑΙΟ
ΓΕΛΙΑ ΧΑΡΑ
ΚΕΦΙ
ΕΥΘΥΜΙΑ**

0371489

ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2003

ΕΥΡΩ: 20,00

Μέγαρο Μουσικής

ΕΙΣΟΔΟΣ 1 ΠΛΑΤΕΙΑ 1 ΣΕΙΡΑ 9. ΘΕΣΗ 8

ΑΕΛΛΩ Cinemax 5+1 Αίθουσα 1* (Πλατεσίον 140, 210-8259975 - 210-8215327, e-mail: cinemax@otenet.gr Air Condition)

Ο τελευταίος Σαμουράι 4.30-7.30-10.30 μ.μ. Looney Tunes: επιστροφή στη δράση 12.45-2.45 μ.μ. μεταγλωτ.

ΑΕΛΛΩ Cinemax 5+1 Αίθουσα 2*
Κάλλο αργά παρά αργότερα 12.30-4.20-7.00-9.40 μ.μ. - 12.20 π.μ.

ΑΕΛΛΩ Cinemax 5+1 Αίθουσα 3*
Κάλλο αργά παρά αργότερα 5.40-8.20-11.00 μ.μ. Ψάχνοντας τον Νέμο 12.30-3.40 μ.μ. μεταγλωτ.

ΑΕΛΛΩ Cinemax 5+1 Αίθουσα 4*
Το χαμόγελο της Ν 5.50-8.10-10.30 μ.μ.

ΑΕΛΛΩ Cinemax 5+
Πολίτικα κουζίνα
Το μεγάλο φαβορί
πλευρά του πάβο

ΜΗΛΙΟΡΗΣ
ΓΙΟΡΓΟΣ
2-19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
GALLERIA
ARTIBUS
ΜΠΣΤΟΦΑΝΟΥΣ
36 Β' ΧΑΛΛΑΔΗ
152 32
68 908 76

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΔΕΛΦΩΝ
ARCHAEOLOGICAL SITE OF DELPHI

ΑΧΔ 319402

ΕΙΣΗΛΘΗΤΙΟ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ
ΕΥΡΩ 6 ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ
ENTRANCE TICKET

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΔΕΛΦΟΙ

**ΜΟΥΣΙΚΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΚΗΝΗ
ΑΘΗΝΑΙΣ**
2003 - 2004

ΟΜΑΔΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ
ΣΠΕΙΡΑ-ΣΠΕΙΡΑ

ΚΑΛΑΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΚΡΑΟΥΝΑΚΗΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΚΗΝΗ
Η Κλασική Συνταγή

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ
ΘΕΑΜΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ
ΓΙΑ ΜΟΥΣΙΚΟ ΘΙΑΣΟ ΚΑΙ ΑΥΟ ΠΙΑΝΑ
ΠΕΜΠΤΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, ΣΑΒΒΑΤΟ ΣΤΙΣ 10 Μ.Μ.
ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤΙΣ 8.30 Μ.Μ.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΕΚΗΝΗ
*Η Συννυμοσία
των δουκουμάδων*

ΘΕΑΜΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΥΣ
ΒΑΣΙΣΜΕΝΟ ΣΤΑ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΜΕ ΖΩΓΡΑΦΙΕΣ
ΣΕ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ
ΤΟΥ ΠΟΡΤΟΥ ΣΦΕΡΗ
ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤΙΣ 12 ΤΟ ΜΕΣΗΜΕΡΙ

Παρακαλείσθε να κρατήσετε το απόκομμα του εισιτηρίου σας μέχρι την έξοδό σας από το Μουσείο/Χώρο.

Β. Μίλησε για τον εαυτό σου. Πώς περνάς τον ελεύθερο χρόνο σου; Μπορείς να πάρεις ιδέες από τα παρακάτω.

κάνω	• σκι • παγοδρομία • κολύμβηση • ιππασία • συλλογή νομισμάτων • συλλογή γραμματοσήμων • δουλειές στο σπίτι
ασχολούμαι με	• το ποδόσφαιρο • την ορειβασία • το χορό • τη μουσική
παίζω	• ποδόσφαιρο • μπάσκετ • τένις • βόλεϊ • θέατρο • μουσικό όργανο • πιάνο • κιθάρα • ηλεκτρονικά παιχνίδια στον υπολογιστή
παρακολουθώ	• θέατρο • κινηματογράφο • συναυλίες
βλέπω	• ταινίες • τηλεόραση
ακούω	• ελληνική και ξένη μουσική
διαβάζω	• εξωσχολικά βιβλία • περιοδικά • εφημερίδες

Πρόσεξε!

Συνήθως – συχνά
Πότε-πότε – μερικές φορές
Σπάνια
Δύο φορές την εβδομάδα, κάθε απόγευμα κτλ.

Γ. Διάβασε το διάλογο μεταξύ του Αντρέα και της Εύας.

- Πού πας συνήθως για διασκέδαση;
- **Συνήθως** πηγαίνω σινεμά ή μια βόλτα στα μαγαζιά. **Μερικές φορές** πηγαίνω στη ντίσκο.
- Με ποιον πηγαίνεις;
- **Συνήθως** με τους γονείς μου, **μερικές φορές** με τους φίλους μου και **σπάνια** μόνη μου.

Δ. Κάνε κι εσύ παρόμοιους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου. Μπορείς να χρησιμοποιήσεις τα πιο κάτω στοιχεία:

- καφέ → πάρτι → μιλώ με τους φίλους μου
- κέντρο → ταβέρνα → μπουζούκια → με τους γονείς μου
- βόλτα με το ποδήλατο → κοιτάζω τις βιτρίνες → ντίσκο → με την παρέα μου
- ζαχαροπλαστείο → καφετέρια → μπαρ → με τα ξαδέρφια μου
- θέατρο → κινηματογράφος → συναυλία → μόνος-μόνη μου

Τα ρήματα

Προστακτική

Η προστακτική εκφράζει:

Αλλά

προσταγή

Αρχίστε να γράφετε.

επιθυμία

Πες μου το όνομά σου.

παρακλήση

Έλα, σε παρακαλώ.

απαγόρευση

Μη δίνεις τα στοιχεία σου σε αγνώστους.

Η προστακτική δείχνει κι αυτή δυο διαφορετικούς τρόπους ενέργειας του ρήματος:

Συνοπτική Προστακτική

Πότε;

Μια φορά

τώρα	δώσε
σε λίγο, αργότερα	πάρε
αύριο, μεθαύριο, την επόμενη μέρα	γράψε
την άλλη, την επόμενη εβδομάδα	πες
τον άλλο, τον επόμενο μήνα, χρόνο	αγόρασε
σε λίγες, σε μερικές μέρες, βδομάδες	κάνε
του χρόνου	στείλε

Μη Συνοπτική Προστακτική

Πότε;

Πολλές φορές, συνέχεια

τώρα	δίνε
όλο το χρόνο, κάθε χρόνο	παίρνε
όλο το πρωί, κάθε πρωί	γράφε
όλη μέρα, κάθε μέρα	λέγε
όλη την ώρα	αγόραζε
όλη την εβδομάδα, κάθε βδομάδα	κάνε

Πρόσεξε

Κάνε τις ασκήσεις σου **κάθε μέρα**.

Κάνε **τώρα** την εργασία σου και τα λέμε αργότερα.

(έ-δωσ-α) Απαγόρευση

(δίν-ω) Απαγόρευση

Συνοπτική
προστακτική

δώσ-ε
δώσ-τε

μη δώσ-εις
μη δώσ-ετε

Μη συνοπτική
προστακτική

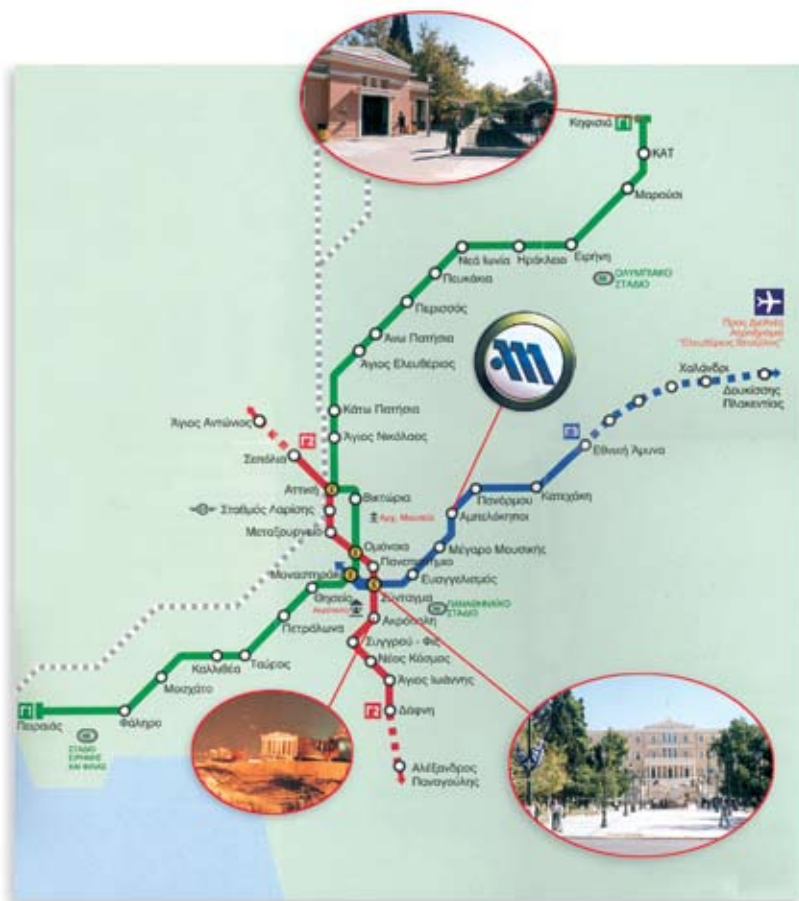
δίν-ε
δίν-ετε

μη δίν-εις
μη δίν-ετε

Ανώμαλα ρήματα

Ενεστώτας	Αόριστος παρελθόν συνοπτικό	Συνοπτικός Μέλλοντας
ακούω ακούς ακούει ακούμε ακούτε ακούν(ε)	άκουσα άκουσες άκουσε ακούσαμε ακούσατε άκουσαν	θα ακούσω θα ακούσεις θα ακούσει θα ακούσουμε θα ακούσετε θα ακούσουν(ε)
Ενεστώτας	Αόριστος παρελθόν συνοπτικό	Συνοπτικός Μέλλοντας
βλέπω βλέπεις βλέπει βλέπουμε βλέπετε βλέπουν	είδα είδες είδε είδαμε είδατε είδαν	θα δω θα δεις θα δει θα δούμε θα δείτε θα δουν(ε)
Ενεστώτας	Αόριστος παρελθόν συνοπτικό	Συνοπτικός Μέλλοντας
βγαίνω βγαίνεις βγαίνει βγαίνουμε βγαίνετε βγαίνουν	βγήκα βγήκες βγήκε βγήκαμε βγήκατε βγήκαν	θα βγω θα βγεις θα βγει θα βγούμε θα βγείτε θα βγουν(ε)
Ενεστώτας	Αόριστος παρελθόν συνοπτικό	Συνοπτικός Μέλλοντας
πηγαίνω/πάω πηγαίνεις/πας πηγαίνει/ πάει πηγαίνουμε/πάμε πηγαίνετε/πάτε πηγαίνουν/πάνε	πήγα πήγες πήγε πήγαμε πήγατε πήγαν	θα πάω θα πας θα πάει θα πάμε θα πάτε θα πάνε

Πάμε για καφέ;

— Γεια σου, Παύλο. Ο Άρης είμαι. Τι κάνεις;

— Μια χαρά, Άρη. Εσύ πώς είσαι; Έχουμε πολύ καιρό να τα πούμε.

— Δίκιο έχεις! Χαθήκαμε! Είχα διαγωνίσματα αυτό τον καιρό και ήμουν πιεσμένος. Τέλειωσα όμως χτες και σκέφτηκα να σου τηλεφωνήσω. Τι λες; Πάμε αύριο για καφέ στην πλατεία Συντάγματος;

— Ωραία ιδέα! Αύριο έχουμε κανονίσει με την Αλίκη να κατεβούμε στην Αθήνα για ψώνια από το πρωί. Το βράδυ θα μείνουμε στο σπίτι της θείας μου στα Πατήσια. Το πρόβλημα είναι πως το απόγευμα η Αλίκη θέλει να πάμε στον κινηματογράφο. Θέλεις να έρθεις μαζί μας; Αν συμφωνεί κι αυτή, πάμε για καφέ μετά το σινεμά.

— Εντάξει. Πες μου πότε και πού θα συναντηθούμε.

— Το έργο αρχίζει στις πεντέμισι ακριβώς. Εμείς θα πάμε λίγο πιο νωρίς, για να βγάλουμε εισιτήρια. Θα σε περιμένουμε, λοιπόν, κατά τις

πέντε και τέταρτο στην είσοδο του κινηματογράφου ΡΕΪ, που βρίσκεται στη Λεωφόρο Αλεξάνδρας, κοντά στο γήπεδο του Παναθηναϊκού, στη δεξιά πλευρά του δρόμου.

— Έγινε. Ποιος είναι ο πιο γρήγορος τρόπος, για να φτάσω ως εκεί;

— Εμείς θα πάρουμε το τρόλεϊ από την Οδό Πατησίων. Εσύ πάρε το τρένο από την Κηφισιά και κατέβα στην Ομόνοια. Εκεί άλλαξε τρένο και πάρε τη γραμμή 3. Κατέβα στο σταθμό Αμπελόκηποι και βγες από το σταθμό. Θα δεις μπροστά σου τη Λεωφόρο Αλεξάνδρας. Υπάρχει διάβαση πεζών αν χρειαστεί να περάσεις απέναντι. Στρίψε αριστερά και συνέχισε ευθεία, μέχρι να φτάσεις στον κινηματογράφο. Θα τον συναντήσεις μετά τα πρώτα φανάρια. Είναι πολύ εύκολο να τον βρεις. Λοιπόν, θα σε δούμε αύριο κατά τις πέντε και τέταρτο. Εντάξει;

— Έγινε! Γεια χαρά.

— Γεια χαρά.

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Γιατί ο Άρης και ο Παύλος έχουν καιρό να τα πούνε;
2. Τι έχει κανονίσει για το βράδυ ο Παύλος;
3. Πού συμφώνησαν να συναντηθούν οι δύο φίλοι;
4. Πώς είναι καλύτερα να πάει ο Άρης στο ραντεβού τους;
5. Τι μπορεί να κάνουν μετά το σινεμά;

Β. Μιλάς στο τηλέφωνο με το φίλο σου ή τη φίλη σου. Εξήγησε πώς θα έρθει στο σπίτι σου. Ξεκίνα έτσι...

Μόλις κατέβεις από το λεωφορείο, προχώρα ή προχώρησε...

Γ. Κάλεσε ένα φίλο ή μια φίλη σου στο πάρτι που θα κάνεις την άλλη βδομάδα. Δώσε όλες τις πληροφορίες που χρειάζεται (πότε, πού, πώς θα έρθει).

Το πάρτι θα γίνει την...

το προάστιο
η πλατεία (Συντάγματος)
το γήπεδο
το εισιτήριο
ο σταθμός (Αμαρουσίου)
η είσοδος, η έξοδος
η λεωφόρος
η διάβαση πεζών
η διασταύρωση
τα φανάρια
η πλευρά του δρόμου

περνώ ————— το δρόμο/απέναντι
παίρνω ————— το λεωφορείο/το τρένο/το τρόλεϊ
στρίβω
περπατώ
συναντώ

ανεβαίνω στην Κηφισιά με το λεωφορείο
 στο λεωφορείο/στο τρόλεϊ/στο τρένο
κατεβαίνω στο κέντρο με το μετρό
 από το λεωφορείο

ευθεία – ίσια
αριστερά, δεξιά
απέναντι, δίπλα
βόρεια
νότια
ανατολικά
δυτικά
τα μέτρα – τα χιλιόμετρα

Μηνιαίες κάρτες με μειωμένη τιμή κατά 50% για...

ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ ΠΟΛΥΤΕΚΝΟΥΣ

€ 8.80

...για λεωφορεία* και τρόλλεϊ

* Δεν ισχύει για τις γραμμές express αεροδρομίου Ε94, Ε95, Ε96

€ 17.50

... για λεωφορεία, τρόλλεϊ και ηλεκτρικό σιδηρόδρομο

Πωλούνται στα γνωστά σας εκδοτήρια καρτών της ΕΘΕΛ και των ΗΠΑΠ, στους σταθμούς του ΗΣΑΠ: ΠΕΙΡΑΙΑ, ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ, ΟΜΟΝΟΙΑΣ, ΑΤΤΙΚΗΣ, ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ, ΚΗΦΙΣΙΑΣ και σε όλους τους σταθμούς των γραμμών 2 και 3 (ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ).

Σκεφθείτε:

1=50

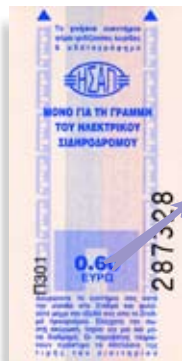

1 λεωφορείο με 60 επιβάτες ισοδυναμεί με 50 επιβατικά αυτοκίνητα

1 λεωφορείο έχει μήκος 12μ, ενώ 50 επιβατικά αυτοκίνητα καταλαμβάνουν 200μ.

Ο σταθμός του μετρό στο Σύνταγμα

Ακυρώνετε το εισιτήριό σας κατά την είσοδο στο Σταθμό και φυλάσσετε μέχρι την έξοδο του Σταθμού προορισμού. Ελέγχετε τη σωστή ακύρωση. Ισχύει για μία και μόνο διαδρομή. Οι παραβάτες πληρώνουν πρόστιμο το 40πλάσιο της τιμής του εισιτηρίου.

Τρόλλεϊ στη λεωφόρο Αλεξάνδρας

Στην Αθήνα υπάρχουν τρεις τύποι εισιτηρίων: το πρώτο είναι για τις καινούριες γραμμές του μετρό, το δεύτερο είναι για τις παλιές γραμμές και το τρίτο για τα λεωφορεία και τα τρόλλεϊ.

Δ. Κάνε διάλογο με το διπλανό ή τη διπλανή σου, για να κανονίσετε την έξοδό σας. Μπορείς να χρησιμοποιήσεις τις πιο κάτω φράσεις.

Τι λες;	Πάμε για	ποδόσφαιρο; μπάσκετ;

Θέλεις να	πάμε για	τένις; ποτό; φαγητό; πίτσα;

Τι λες,	πάμε στο(ν) / στη(ν) / στο	κινηματογράφο;
θέλεις να	πάμε στο(ν) / στη(ν) / στο	σινεμά; θέατρο; ντίσκο;

Τι λες,	πάμε σε ένα(ν) / μια / ένα	αγώνα βόλεϊ;
θέλεις να	πάμε σε ένα(ν) / μια / ένα	συναυλία; ταβερνάκι;

Τι λες,	παίζουμε	ποδόσφαιρο; μπάσκετ; τένις;
θέλεις να	παίζουμε	

- Ωραία ιδέα!
- Εντάξει.
- Δυστυχώς, δεν μπορώ.
- Έχω κανονίσει να ...
- Πότε και πού θα συναντηθούμε;

Ουσιαστικά

Κλητική

Με την κλητική πτώση	φωνάζουμε	Μάνο! Πού είσαι;
	καλούμε	Έλα, Μιχάλη.
	προσφωνούμε	Κυρίες και κύριοι.

Ενικός Αριθμός

Ονομαστική	ο φίλος	ο κύριος	η κυρία	το παιδί
Κλητική	φίλε	κύριε	κυρία	παιδί

Πληθυντικός Αριθμός

Ονομαστική	οι φίλοι	οι κύριοι	οι κυρίες	τα παιδιά
Κλητική	φίλοι	κύριοι	κυρίες	παιδιά

Ενικός Αριθμός

Ονομαστική	ο κ. διευθυντής κ.	ο δήμαρχος	ο Νίκος	ο Στέφανος
Κλητική	διευθυντή	δήμαρχε	Νίκο	Στέφανε

Πληθυντικός Αριθμός

Ονομαστική	οι κ. διευθυντές	οι δήμαρχοι
Κλητική	κ. διευθυντές	δήμαρχοι

Προθέσεις

με, σε, για, ως, προς, κατά, μετά, παρά, από, αντί,
μέχρι, δίχως, χωρίς, ίσαμε

Παραδείγματα

Ήρθε **με** ταξί **από** το νοσοκομείο.

Μετά το μεσημέρι φύγαμε **από** το σπίτι.

Έφυγε **δίχως** την ομπρέλα του.

Χωρίς πρωινό θα πεινάσεις **μέχρι** το μεσημέρι.

Επιρρήματα

Τοπικά επιρρήματα

πού;

κάπου, εδώ, εκεί, παντού, πάνω, δεξιά, αριστερά,
κάτω, μέσα, έξω, μπρος, πίσω, κοντά, απέναντι

Παραδείγματα

Κάπου πρέπει να έπεσε, αλλά πού;

Παντού έψαξα. Κι εδώ κι εκεί κι από κάτω.

Μόνο μέσα στο συρτάρι δεν κοίταξα.

Χρονικά επιρρήματα

πότε;

ποτέ, τότε, τώρα, αύριο, χτες, σήμερα, πάλι,
ύστερα, αργά, γρήγορα, φέτος, πέρσι, νωρίς, κάποτε

Παραδείγματα

Πότε θα 'ρθεις; Ποτέ δεν το αποφασίζεις.

Δεν μπορώ τώρα. Θα 'ρθω αύριο.

Αργά ή γρήγορα θα σε δω.

Τροπικά επιρρήματα

πώς;

αλλιώς, έτσι, ξαφνικά, μαζί, σιγά, καλά, άσχημα,
γρήγορα, εύκολα, ευτυχώς, δυστυχώς

Παραδείγματα

Πώς θέλεις να το βάλω; Έτσι ή αλλιώς;

Πώς είσαι; Καλά, ευχαριστώ!

Ποσοτικά επιρρήματα

πόσο;

πολύ, καθόλου, λίγο, σχεδόν, αρκετά, τόσο, κάμποσο

Παραδείγματα

Τόσο πολύ σ' αρέσει;

Πόσο διαβάζεις; Διαβάζω λίγο.

Προτιμώ την τηλεόραση!

Για μένα δεν υπάρχουν καλά και κακά ενδιαφέροντα. Με ό,τι και να ασχολείται κανείς στον ελεύθερο χρόνο του, πάντα υπάρχουν μειονεκτήματα και πλεονεκτήματα.

Προσωπικά, προτιμώ την τηλεόραση. Μου αρέσει να περνώ σχεδόν όλο τον ελεύθερό μου χρόνο παρακολουθώντας κάτι. Συνήθως διαλέγω τι θα δω. Υπάρχουν σήμερα τόσα κρατικά αλλά και ιδιωτικά κανάλια, που μπορεί κανείς εύκολα να ικανοποιήσει τις προτιμήσεις του. Εμένα, για παράδειγμα, μου αρέσουν πολύ οι ξένες σειρές, τα τηλεπαιχνίδια, τα μουσικά προγράμματα και τα ντοκιμαντέρ.

Αυτό που δε μου αρέσει να βλέπω στην τηλεόραση είναι οι διαφημίσεις. Σπάνια είναι έξυπνες και με χιούμορ. Επίσης, δε μου αρέσει να βλέπω ταινίες στην τηλεόραση. Προτιμώ να πηγαίνω στον κινηματογράφο γι' αυτές. Προσπαθώ, όμως, να μη χάνω κανένα ενημερωτικό κι επιστημονικό πρόγραμμα που προβάλλει η μικρή οθόνη.

Μερικοί πιστεύουν ότι είμαι τεμπέλης, επειδή μου αρέσει να κάθομαι αρκετές ώρες μπροστά στην τηλεόραση. Δεν είναι όμως έτσι τα πράγματα. Πρώτα τελειώνω τη δουλειά του σχολείου και μετά ανοίγω την τηλεόραση. Πρέπει, μάλιστα, να πω ότι πάρα πολλές από τις γνώσεις μου προέρχονται από διάφορα προγράμματα της τηλεόρασης. Από τα τηλεπαιχνίδια γνώσεων έχω μάθει αρκετά. Επίσης, από διάφορα ντοκιμαντέρ κι άλλα ενημερωτικά προγράμματα που παρακολουθώ, έχω μάθει κι έχω καταλάβει πολλά για το περιβάλλον, τη φύση, τα φυτά, τα ζώα και τους ανθρώπους.

Εγώ προτιμώ το ποδόσφαιρο.

Πιστεύω πως είναι από τα πιο ωραία ομαδικά σπορ. Γυμνάζει ολόκληρο το σώμα και σε μαθαίνει να συνεργάζεσαι με τους

άλλους. Είναι αλήθεια ότι μερικοί το βλέπουν μόνο ως μέσο για να γίνουν πλούσιοι και διάσημοι. Άλλοι, πάλι, το χρησιμοποιούν ως πρόσχημα για να κάνουν διάφορες πράξεις βίας. Προσωπικά, δε σκέφτομαι να γίνω ποδοσφαιριστής ούτε μ' ενδιαφέρει να γίνω πλούσιος. Νιώθω όμως μεγάλη χαρά, όταν με την ομάδα του σχολείου αγωνιζόμαστε σκληρά και κερδίζουμε κάποιον αγώνα.

14.50 Σαν σήμερα
 15.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ-
 ΑΘΛΗΤΙΚΑ-
 ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-
 ΚΑΙΡΟΣ
 16.00 Ατίθασα νιάτα
 Αμερικάνικη σειρά
 17.00 Στα φτερά
 του έρωτα (Ε)
 Ελληνική σειρά
 17.50 Σαν σήμερα
 18.00 ΕΙΔΗΣΕΙΣ-
 ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ-
 ΔΕΛΤΙΟ στη ΝΟΗΜΑΤΙΚΗ
 19.00 Βήμα διαλόγου
 Πολιτική εκπομπή
 20.00 Olympic Trophy
 20.10 Ποιος
 θέλει να γίνει
 εκατομμυριούχος;
 Καθημερινό
 τηλεπαιχνίδι
 γνώσεων.
 Παρουσιάζει
 ο Σπύρος
 Παπαδόπουλος.

Α. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποια τηλεοπτικά προγράμματα αρέσουν στον Αντώνη;
2. Τι δεν του αρέσει να βλέπει και γιατί;
3. Πώς δικαιολογεί την άποψή του ότι δεν είναι κακό που περνά πολλές ώρες βλέποντας τηλεόραση;
4. Ποια είναι η γνώμη του Πάνου για το ποδόσφαιρο;
5. Πώς βλέπουν το ποδόσφαιρο μερικοί;

Β. Συζητάμε στην τάξη για τα παρακάτω:

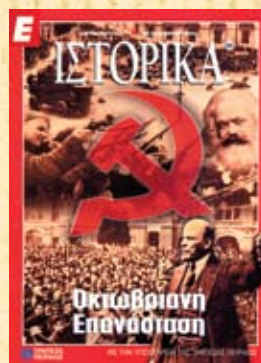
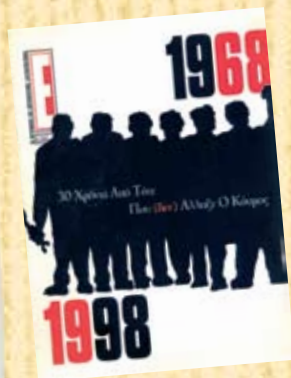
- Τι κάνεις τα βράδια;
- Βλέπεις συχνά τηλεόραση;
- Ποια είναι η αγαπημένη σου εκπομπή; Γιατί;
- Ποια μέρα και τι ώρα παίζεται;
- Υπάρχουν κατά τη γνώμη σου καλά και κακά τηλεοπτικά προγράμματα; Εξήγησε.

η οθόνη
το κανάλι
το πρόγραμμα
η εκπομπή
το τηλεπαιχνίδι
οι ειδήσεις
η σειρά

το ντοκιμαντέρ
το δελτίο καιρού
η διαφήμιση
ο αγώνας
η βία
το μειονέκτημα
το πλεονέκτημα

παρακολουθώ
διαλέγω, επιλέγω
ανοίγω
πιστεύω
γυμνάζομαι
α σ χ ο λ ο ύ μ α ι

τεμπέλης – τεμπέλα – τεμπέλικό
δραστήριος – δραστήρια – δραστήριο
διάσημος – διάσημη – διάσημο
αδιάφορος – αδιάφορη – αδιάφορο
διεθνής – διεθνής – διεθνές
κρατικός – κρατική – κρατικό
ιδιωτικός – ιδιωτική – ιδιωτικό
ξένος – ξένη – ξένο
μουσικός – μουσική – μουσικό
επιστημονικός – επιστημονική – επιστημονικό
ενημερωτικός – ενημερωτική – ενημερωτικό
τηλεοπτικός – τηλεοπτική – τηλεοπτικό

Γ. Με ποιο παιδί θα μπορούσες να γίνεις φίλος ή φίλη και γιατί;

Με λένε Φανή. Μου αρέσουν πολύ το πιγκ-πογκ και το μπιλιάρδο. Παίζω συχνά με τον αδερφό μου και τον πατέρα μου. Μια άλλη αγάπη μου είναι το σινεμά. Βλέπω όλες τις νέες ταινίες. Μου αρέσουν πολύ οι περιπέτειες και τα θρίλερ.

Το όνομά μου είναι Αριστείδης, αλλά με φωνάζουν Άρη. Μου αρέσει να παρακολουθώ τηλεόραση, κυρίως αθλητικά προγράμματα και ποδοσφαιρικούς αγώνες. Η αγαπημένη μου ομάδα είναι ο Παναθηναϊκός. Αγαπώ πολύ τα ζώα και πέρσι, στα γενέθλιά μου, ο πατέρας μου μού χάρισε ένα σκυλάκι. Το βάφτισα Ρικάρντο και είμαστε αχώριστοι φίλοι. Συχνά πηγαίνουμε βόλτες μαζί.

Εγώ είμαι η Αλίκη. Είμαι δεκαέξι χρονών και θέλω να γίνω ηθοποιός. Μου αρέσει να είμαι στη σκηνή και να υποδύομαι διάφορους ρόλους. Όλοι λένε πως έχω ταλέντο. Είμαι μέλος στη λέσχη θεάτρου του σχολείου μου. Αυτό τον καιρό κάνουμε πρόβες στο έργο «Η Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων». Θα το παίξουμε σε μια φιλανθρωπική βραδιά της UNICEF. Νομίζω πως είναι πολύ σπουδαίο να βοηθάμε οι άνθρωποι ο ένας τον άλλο.

Με λένε Αντρέα και ζω στην Κύπρο με την οικογένειά μου. Αγαπώ πολύ τη φύση και κυρίως τη θάλασσα. Μου αρέσουν οι μακρινές βόλτες με το ποδήλατο στην εξοχή. Κολυμπάω στη θάλασσα ακόμα και το χειμώνα. Από τα θαλάσσια σπορ, όμως, προτιμώ το θαλάσσιο σκι. Όταν μεγαλώσω και αποκτήσω χρήματα, θέλω να ασχοληθώ και με την ιστιοπλοΐα.

Με λένε Μαργαρίτα και όλοι λένε πως είμαι πολύ κοινωνική. Τα ψώνια, τα πάρτι και οι βόλτες με τους φίλους μου είναι τα δικά μου αγαπημένα χόμπι.

Για να σε βοηθήσω, σου θυμίζω τα ενδιαφέροντα του καθενός:

- **Φανή:** το πιγκ-πογκ, το μπιλιάρδο και ο κινηματογράφος
- **Άρης:** τα αθλητικά στην τηλεόραση, ο σκύλος του
- **Αλίκη:** το θέατρο, θέλει να γίνει ηθοποιός, η φιλανθρωπία
- **Αντρέας:** η φύση, τα θαλάσσια σπορ, το ποδήλατο
- **Μαργαρίτα:** τα ψώνια, οι βόλτες και τα πάρτι

Νομίζω ότι θα μπορούσα να έχω φίλο/φίλη το(ν)/τη(ν), γιατί

Ρήματα

Δεύτερη Συζυγία

-ώ

Ενεστώτας	Αόριστος παρελθόν συν.	Παρατατικός παρελθ. μη συν.	Συνοπτικός Μέλλοντας
αγαπώ (άω) αγαπάς αγαπά (άει) αγαπούμε (άμε) αγαπάτε αγαπούν (άνε)	αγάπησα αγάπησες αγάπησε αγαπήσαμε αγαπήσατε αγάπησαν	αγαπούσα αγαπούσες αγαπούσε αγαπούσαμε αγαπούσατε αγαπούσαν(ε)	θα αγαπήσω θα αγαπήσεις θα αγαπήσει θα αγαπήσουμε θα αγαπήσετε θα αγαπήσουν

Ενεστώτας	Αόριστος παρελθόν συν.	Παρατατικός παρελθ. μη συν.	Συνοπτικός Μέλλοντας
αδικώ αδικείς αδικεί αδικούμε αδικείτε	αδίκησα αδίκησες αδίκησε αδικήσαμε αδικήσατε	αδικούσα αδικούσες αδικούσε αδικούσαμε αδικούσατε	θα αδικήσω θα αδικήσεις θα αδικήσει θα αδικήσουμε θα αδικήσετε

Μη Συνοπτική Υποτακτική

να αγαπώ
να αδικώ

Συνοπτική Υποτακτική

να αγαπήσω
να αδικήσω

Μη Συνοπτική Προστακτική

αγάπα – αγαπάτε
– – αδικείτε

Συνοπτική Προστακτική

αγάπησε – αγαπήσ(ε)τε
αδίκησε – αδικήστε

Πες τώρα κι εσύ πώς θα σχηματιστεί ο μη συνοπτικός μέλλοντας των ρημάτων **αγαπώ** και **κατοικώ** σε όλα τα πρόσωπα ενικού και πληθυντικού.

Μοντέρνο δερμάτινο, υπέροχα καλλυντικά!

Η Φανή και η Ελένη είναι στενές φίλες. Πηγαίνουν στο ίδιο γυμνάσιο και μένουν και στην ίδια γειτονιά. Αυτό το Σαββατοκύριακο συμφώνησαν να πάνε στο κεντρικό Λονδίνο για ψώνια. Κάνοντας οικονομίες από το χαρτζιλίκι τους, κατάφεραν να μαζέψουν 70 λίρες η μια και 60 λίρες η άλλη.

Στο τρένο

Φανή: Λέω να πάμε κατευθείαν στο εμπορικό κέντρο. Εκεί έχει ωραία μοντέρνα ρούχα. Αποφάσισα να πάρω ένα δερμάτινο σύνολο. Αν μου μείνουν χρήματα, σκέφτομαι να πάρω κι ένα ζευγάρι αθλητικά παπούτσια.

Ελένη: Μετά να ψάξουμε για κανένα κατάστημα καλλυντικών. Θέλω να αγοράσω ένα άρωμα κι ένα κραγιόν.

Φανή: Εντάξει. Ας πάμε πρώτα για το δερμάτινο και βλέπουμε.

Στο εμπορικό κέντρο

Πωλήτρια: Ναι, παρακαλώ.

Φανή: Θα ήθελα να δω εκείνο το καφέ δερμάτινο σύνολο, αριστερά στη βιτρίνα.

Πωλήτρια: Τι νούμερο, παρακαλώ;

Φανή: Δεκατέσσερα.

Πωλήτρια: Είναι το τελευταίο κομμάτι. Είστε τυχερή.

Φανή: Δοκιμαστήριο υπάρχει;

Πωλήτρια: Βεβαίως, στο βάθος δεξιά.

Φανή: Ευχαριστώ.

Σε λίγο

Πωλήτρια: Θα το πάρετε;

Φανή: Ναι, πόσο κάνει;

Πωλήτρια: Με την έκπτωση μόνο 60 λίρες.

Το ταμείο είναι κοντά στην έξοδο, δεξιά.

Ταμίας: Πώς θα πληρώσετε;

Φανή: Μετρητά. Ορίστε.

Ταμίας: Ορίστε τα ρέστα σας.

Φανή: Ευχαριστώ.

Στο κατάστημα καλλυντικών

Φανή: Αχ! Τι ωραίο άρωμα, τι καταπληκτικό κραγιόν, και τι υπέροχο εκείνο το σαμπουάν... Τι λες, να επιστρέψω το δερμάτινο; Έχω την απόδειξη. Σκέφτομαι πως θα ήταν καλύτερα να πάρω κι εγώ καλλυντικά. Τα χρειάζομαι περισσότερο από το δερμάτινο. Δε μου φτάνουν όμως οι δέκα λίρες που μου έμειναν να τ' αγοράσω.

Ελένη: Ούτε μένα οι 60 λίρες δε μου φτάνουν να πάρω κι εκείνη την κόκκινη μπλούζα που είδα και που θα τη χρειαστώ για το γάμο της ξαδέρφης μου. Τι να κάνουμε όμως; Βγήκαμε για δυο πράγματα η καθεμιά και τώρα θέλουμε ν' αγοράσουμε όλο το κατάστημα!

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ

Προσφορές

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Τι ήθελε να ψωνίσει η Φανή και τι η Ελένη;
2. Πού βρήκαν τα χρήματα για τα ψώνια τους;
3. Γιατί μετάνιωσε η Φανή για το δερμάτινο που αγόρασε;
4. Τι δεν μπόρεσε να αγοράσει η Ελένη και γιατί;

Β. Μίλησε στην τάξη για τα παρακάτω θέματα.

- Πότε βγήκες για ψώνια τώρα τελευταία και με ποιον;
- Πού πήγατε για τα ψώνια σας;
- Τι ψωνίσατε;
- Πόσα χρήματα ξοδέψατε ο καθένας;
- Τι είχες ψωνίσει πέρσι τα Χριστούγεννα;
- Τι θα αγόραζες, αν είχες πολλά χρήματα;

τα ψώνια, οι αγορές
το κατάστημα, το μαγαζί
το πολυκατάστημα
το σούπερ μάρκετ
το παντοπωλείο
το εμπορικό κέντρο
η βιτρίνα
ο πωλητής, η πωλήτρια
η έκπτωση, οι εκπτώσεις
η προσφορά, οι προσφορές
το δοκιμαστήριο

το ταμείο
τα μετρητά
η κάρτα για μετρητά
η πιστωτική κάρτα
η επιταγή
τα χαρτονομίσματα
τα κέρματα/τα ψιλά
η οικονομία
η πληρωμή
η απόδειξη
τα ρέστα

τα καλλυντικά
η κολόνια
το άρωμα
το σαμπουάν
το κραγιόν
το τζιν
η μπλούζα
το φόρεμα

Εδώ
το ζεστό
κουλούρι!

αγοράζω
διαλέγω
δοκιμάζω
πληρώνω

το μέγεθος
το χρώμα
το σχέδιο
η ποιότητα

δερμάτινος – δερμάτινη – δερμάτινο
ωραίος – ωραία – ωραίο
υπέροχος – υπέροχη – υπέροχο
καταπληκτικός – καταπληκτική – καταπληκτικό

χρώματα

το μαύρο
το γκρι
το καφέ
το πράσινο
το κόκκινο
το κίτρινο
το πορτοκαλί
το ροζ
το μπλε
το γαλάζιο
το άσπρο (το λευκό)

επίθετα

μαύρος, μαύρη, μαύρο
γκρίζος, γκρίζα, γκρίζο
καφετής, καφετιά, καφετί
πράσινος, πράσινη, πράσινο
κόκκινος, κόκκινη, κόκκινο
κίτρινος, κίτρινη, κίτρινο
πορτοκαλής, πορτοκαλιά, πορτοκαλί
ροζ
μπλε
γαλάζιος, γαλάζια, γαλάζιο
άσπρος, άσπρη, άσπρο (λευκός, λευκή, λευκό)

Γ. Κάνε τους παρακάτω διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Θα ήθελα αυτό το

Μπορείτε να μου δείξετε αυτό το

Θέλω να δοκιμάσω αυτό το

Θα μπορούσα να δοκιμάσω αυτό το

Σας παρακαλώ, μου δίνετε αυτό το

- φουλάρι
- ρολόι
- γιλέκο
- καπέλο
- μπουφάν;
- ζευγάρι παπούτσια;
- σακάκι
- παντελόνι
- παλτό
- μπλουζάκι;
- πουκάμισο;
- κοστούμι;
- κραγιόν;
- ζευγάρι μπότες;
- πουλόβερ;
- σορτσάκι;
- μαγιό;
- ζευγάρι παντόφλες;

- Ορίστε, κύριε.
- Ευχαριστώ.
- Πόσο κοστίζει;
- 45 λίρες/ευρώ

Θέλω να πληρώσω με

Θα προτιμούσα να πληρώσω με

μετρητά
επιταγή
πιστωτική κάρτα
κάρτα μετρητών
κουπόνι προσφοράς

Πρόσεξε

Ουσιαστικά (καταστήματα) παράγωγα από επαγγέλματα

Επαγγέλματα	Καταστήματα
ο ανθοπώλης	ανθοπωλείο
ο αρτοποιός (ο φούρναρης)	αρτοποιείο
ο βιβλιοπώλης	βιβλιοπωλείο
ο κουρέας	κουρείο
ο κρεοπώλης	κρεοπωλείο
ο οπωροπώλης	οπωροπωλείο
ο παντοπώλης	παντοπωλείο
ο εστίατορας	εστιατόριο
ο γαλατάς	γαλατάδικο
ο μανάβης	μανάβικο
ο χασάπης	χασάπικο
ο ψιλικατζής	ψιλικατζίδικο
ο ζαχαροπλάστης	ζαχαροπλαστείο
ο χρυσοχόος	χρυσοχοείο
ο υαλοπώλης	υαλοπωλείο
ο κοσμηματοπώλης	κοσμηματοπωλείο
ο υποδηματοποιός	υποδηματοπωλείο

έχει

Δ. Πόσα και ποια από τα παραπάνω καταστήματα υπάρχουν στη γειτονιά σου;

Παράδειγμα: Στη γειτονιά μου υπάρχουν δύο παντοπωλεία και ένα μανάβικο.

Πλανόδιος μανάβης στην Πάρο.

Γιάννης Τσαρούχης, Το μανάβικο.

Παλιοπωλείο στο Μοναστηράκι

Παντοπωλείο κοντά στη Λαχαναγορά

Περίπτερο στην Κηφισιά

Χασάπης στην Κρεαταγορά

Εμπορικό κέντρο στην Κηφισιά

Βιβλιοπωλείο στα Βρηλίσσια

Επίθετα

Καταλήξεις επιθέτων

Ενικός Αριθμός

-ός -ή -ό	-ος -η -ο	-ος -α -ο	-ός -ιά/-ή -ό	-ης -α -ικο	-ύς -ιά -ύ	-ής -ιά -ί
καλός	άσπρος	αστείος	ξανθός	ζηλιάρης	βαθύς	κανελής
καλή	άσπρη	αστεία	ξανθιά ξανθή	ζηλιάρα	βαθιά	κανελιά
καλό	άσπρο	αστείο	ξανθό	ζηλιάρικο	βαθύ	κανελί

Πληθυντικός Αριθμός

-οί -ές -ά	-οι -ες -α	οί -ιές/ές -ά	-ηδες -ες -ικα	-ιοί -ιές -ιά
καλοί	άσπροι	αστείοι	ζηλιάρηδες	βαθιοί
καλές	άσπρες	αστείες	ζηλιάρες	βαθιές
καλά	άσπρα	αστεία	ξανθοί ξανθιές ξανθές ξανθά	κανελιοί κανελιές κανελιά

Ενικός Αριθμός

-ής -ής -ές
δημοφιλής
δημοφιλής
δημοφιλής

Πληθυντικός Αριθμός

-είς -είς -ή
δημοφιλείς
δημοφιλείς
δημοφιλή

Πρόσεξε
πώς χρησιμοποιούμε
τα διάφορα επίθετα.

Τα επίθετα δείχνουν: 1. Το μέγεθος, το σχήμα 2. το χρώμα 3. την ποιότητα των ουσιαστικών

1

2

3

Μεγεθος, σχήμα

χρώμα

ποιότητα

ουσιαστικό

το μικρό
το φαρδύ
η τετράγωνη
η στενή

κόκκινο
άσπρο
πολύχρωμη
λευκή

δερμάτινο
λινό
πλαστική
μεταξωτή

πορτοφόλι
πουκάμισο
τσάντα
μπλούζα

Τα επίθετα έχουν συνώνυμα και αντίθετα.

Συνώνυμα		
ωραίος	=	όμορφος
δουλευταράς	=	εργατικός
κατεργάρης	=	πονηρός
ευρύχωρος	=	άνετος
εφαρμοστός	=	στενός
παχύς	=	χοντρός
χρωματιστός	=	έγχρωμος
βαρετός	=	ανιαρός
διασκεδαστικός	=	αστείος
οικονομικός	=	φτηνός
άσπρος	=	λευκός
γευστικός	=	νόστιμος

Αντίθετα	
όμορφος	άσχημος
εργατικός	τεμπέλης
πονηρός	απονήρευτος
άνετος	στενόχωρος
στενός	φαρδύς
χοντρός	λεπτός
έγχρωμος	ασπρόμαυρος
ανιαρός	ενδιαφέρων
αστείος	σοβαρός
φτηνός	ακριβός
λευκός	μαύρος
νόστιμος	άνοστος

Τα επίθετα παράγονται (φτιάχνονται) από ρήματα, από ουσιαστικά και από επίθετα.

ενοχλώ	ενοχλητικός
συμπαθώ	συμπαθητικός
αγαπώ	αγαπητός
καμαρώνω	καμαρωτός
κατοικώ	κατοικήσιμος
νηστεύω	νηστήσιμος
Έλληνας	ελληνικός
Κύπριος	κυπριακός
μετάξι	μεταξωτός
ξύλο	ξύλινος
πέτρα	πέτρινος
μεγάλος	μεγαλούτσικος
πράσινος	πρασινωπός

Τα επίθετα παράγουν (φτιάχνουν) ουσιαστικά.

μαύρος	μαυρίλα
νόστιμος	νοστιμάδα
έξυπνος	έξυπνάδα
καλός	καλοσύνη
δίκαιος	δικαιοσύνη
απλός	απλότητα
γενναίος	γενναιότητα
ταχύς	ταχύτητα
βαρύς	βαρύτητα
αλμυρός	αλμύρα
πικρός	πίκρα
ζεστός	ζέστη
πιστός	πίστη

Πρώτοι στις γιορτές!

Μήπως τελικά είναι αλήθεια ότι εμείς οι Έλληνες έχουμε τις περισσότερες γιορτές στον κόσμο; Σκεφτείτε τις ονομαστικές γιορτές, για παράδειγμα. Κάθε μέρα του χρόνου είναι αφιερωμένη σε κάποιον άγιο. Όλοι όσοι έχουν το όνομα αυτού του αγίου μπορεί να μην ξέρουν ποιος ήταν ο άγιος και τι έκανε, αλλά δεν ξεχνούν να γιορτάσουν. Σε άλλες χώρες αυτό το έθιμο δεν υπάρχει. Τα γενέθλια είναι η μόνη προσωπική γιορτή για τον καθένα. Όμως εμείς έχουμε δύο: και τα γενέθλια και την ονομαστική γιορτή. Διπλή ευκαιρία για χαρά, διπλή ευκαιρία για δώρα.

Ονομαστική γιορτή

Δεκέμβριος

4	Αγίας Βαρβάρας
5	Οσίου Σάββα
6	Αγίου Νικολάου
9	Αγίας Άννας
12	Αγίου Σπυρίδωνος
15	Αγίου Ελευθερίου
22	Αγίας Αναστασίας

Χριστούγεννα

Τα Χριστούγεννα είναι θρησκευτική και οικογενειακή γιορτή. Οι περισσότεροι τα γιορτάζουν στο σπίτι τους μαζί με τους συγγενείς τους. Νωρίς το πρωί ξεκινούν όλοι μαζί για την εκκλησία. Αργότερα, συγκεντρώνονται γύρω από το χριστουγεννιάτικο τραπέζι, που είναι γεμάτο με παραδοσιακές λιχουδιές: γαλοπούλα με γέμιση, άλλα φαγητά, σαλάτες, αλλά και υπέροχα γλυκά, όπως οι κουραμπιέδες και τα μελομακάρονα. Η ατμόσφαιρα είναι γιορτινή. Όλοι διασκεδάζουν. Ακούγεται όμορφη μουσική και το χριστουγεννιάτικο δέντρο, με τα πολύχρωμα φωτάκια και τις χριστουγεννιάτικες κάρτες από κάτω, μοιάζει μαγικό...

Αποκριές

Θέλετε να περάσετε αξέχαστα τις φετινές Αποκριές; Ελάτε την Τσικνοπέμπτη να γλεντήσετε μαζί μας, στο πάρτι για μεταμφιεσμένους που διοργανώνουμε στο ελληνικό κέντρο «Beautiful Islands» στο κέντρο του Λονδίνου. Και μην ξεχάσετε τις μάσκες, τις σερπαντίνες και τα κομφετί σας!

Πάσχα

Ευχάριστα νέα για τα ψώνια σας αυτό το Πάσχα! Οι τιμές στα πασχαλινά είδη δεν αυξήθηκαν. Αυτό έδειξε μια έρευνα που έκανε ο σταθμός μας στην κεντρική αγορά της Αθήνας. Έτσι, θα βρείτε σε λογικές τιμές το αρνάκι για τη σουβλα, τα υλικά για τη μαγειρίτσα και το κοκορέτσι, τα αβγά που θα βάψετε, αλλά και τις λαμπάδες για τα παιδιά σας και τα βαφτιστήρια σας, αν έχετε γίνει νονός ή νονά.

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Πόσες γιορτές έχει ο καθένας μας κάθε χρόνο;
2. Κοίταξε τον πίνακα της σελίδας 104 και πες ποιες γιορτές έχουμε το Δεκέμβριο.
3. Ανάφερε τουλάχιστον τρία χριστουγεννιάτικα φαγητά ή γλυκά.
4. Τι κάνουμε συνήθως στις Απόκριες;
5. Ανάφερε τουλάχιστον τέσσερα παραδοσιακά πασχαλινά φαγητά ή γλυκά.

Β. Περιγράψε κι εσύ τις εμπειρίες σου.

- Πώς περνάτε συνήθως τα Χριστούγεννα με την οικογένειά σου;
- Γιορτάζει κανείς στο σπίτι σου την ονομαστική του γιορτή; Πώς ακριβώς;
- Πώς γιόρτασες πέρσι τα γενέθλιά σου;
- Πώς περνάς με τους φίλους σου τις Αποκριές; Τι κοστούμια φοράτε;
- Τι θα κάνετε φέτος το Πάσχα στο σπίτι σου;

η οικογενειακή γιορτή
η εθνική γιορτή
η θρησκευτική γιορτή
η ονομαστική γιορτή
η σχολική γιορτή

τα γενέθλια
η βάπτιση
ο γάμος
τα Χριστούγεννα
η Πρωτοχρονιά
οι Απόκριες, το καρναβάλι
το Πάσχα
το ρεβεγιόν
η Πρωτομαγιά

τα ήθη και τα έθιμα
η ατμόσφαιρα
η λιχουδιά
η γαλοπούλα
οι κουραμπιέδες
τα μελομακάρονα
το αρνάκι
η σουβλα
η μαγειρίτσα
το τσουρέκι
τα κόκκινα αυγά
το κοκορέτσι
η λαμπάδα
το βαφτιστήρι
η νονά, ο νονός
η μάσκα
η σερπαντίνα
το κομφετί

γιορτάζω
γλεντάω
μεταμφιέζομαι, ντύνομαι
καρναβάλι
διοργανώνω πάρτι
βάφω αυγά

παραδοσιακός – παραδοσιακή – παραδοσιακό
υπέροχος – υπέροχη – υπέροχο
εύγευστος – εύγευστη – εύγευστο
αξέχαστος – αξέχαστη – αξέχαστο
αποκριάτικος – αποκριάτικη – αποκριάτικο
χριστουγεννιάτικος – χριστουγεννιάτικη – χριστουγεννιάτικο
πασχαλινός – πασχαλινή – πασχαλινός
γιορτινός – γιορτινή – γιορτινό
μαγικός – μαγική – μαγικό

Γ. Παρατηρούμε τις φωτογραφίες και μιλάμε γι αυτές. Τι παρουσιάζει η καθεμιά;

Ξωκλήσι στο Πόρτο Γερμενό

Μυστράς

Το μοναστήρι του Προδρόμου
στην Πελοπόννησο

Κόψιμο της Βασιλόπιτας

Κάλαντα

Περιφορά του Επιταφίου

Ημέρα του Πάσχα

Αριθμητικά

Θυμήσου

Απόλυτα: ένα, δύο, τρία, τέσσερα, πέντε, έξι, επτά κτλ.

Τακτικά: φανερώνουν τη σειρά που έχει κάποιος ή κάτι σε ένα σύνολο όμοιων προσώπων ή πραγμάτων.

Αναλογικά

φανερώνουν πόσες φορές
ένα ποσό είναι μεγαλύτερο από ένα άλλο.

διπλάσιος – διπλάσια – διπλάσιο
τριπλάσιος – τριπλάσια – τριπλάσιο
τετραπλάσιος – τετραπλάσια – τετραπλάσιο
δεκαπλάσιος – δεκαπλάσια – δεκαπλάσιο
πολλαπλάσιος – πολλαπλάσια – πολλαπλάσιο

Ομαδικά

φανερώνουν ένα σύνολο.
τετράδα, εικοσαριά

Πολλαπλασιαστικά

φανερώνουν από πόσα μέρη αποτελείται
κ ά τ ι .

διπλός – διπλή – διπλό
τριπλός – τριπλή – τριπλό
τετραπλός – τετραπλή – τετραπλό

Ο μισθός μου φέτος είναι **διπλάσιος** από το δικό σου.
Ένα **διπλό** ελληνικό σκέτο, παρακαλώ.
Είχαμε καμιά **εικοσαριά** καλεσμένους.

Δ. Πες πότε γιορτάζονται οι παρακάτω γιορτές, όπως στο παράδειγμα.

Η γιορτή των Τριών Ιεραρχών γιορτάζεται την τριακοστή Ιανουαρίου.

Αγίου Βασιλείου	1η Ιανουαρίου
Τριών Ιεραρχών	30ή Ιανουαρίου
Ευαγγελισμού της Θεοτόκου	25η Μαρτίου
Αγίου Γεωργίου	23η Απριλίου
Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης	21η Μαΐου
Αποστόλων Πέτρου και Παύλου	29η Ιουνίου
Κοίμηση της Θεοτόκου	15η Αυγούστου
Υψωση του Τιμίου Σταυρού	14η Σεπτεμβρίου
Αγίου Δημητρίου	26η Οκτωβρίου
Αποστόλου Ανδρέα	30ή Νοεμβρίου
Αγίου Νικολάου	6η Δεκεμβρίου
Χριστούγεννα	25η Δεκεμβρίου

Λιγότερο ή περισσότερο χαρτζιλίκι;

Το νόμισμα απεικονίζει την αρπαγή της Ευρώπης από το Δία μεταμορφωμένο σε ταύρο. Η Ευρώπη έδωσε το όνομά της στην ήπειρο Ευρώπη.

Πόσο χαρτζιλίκι νομίζετε ότι πρέπει οι γονείς να δίνουν κάθε εβδομάδα στα παιδιά τους; Τρεις, τέσσερις, πέντε λίρες; Πιο πολύ ή πιο λίγο; Δεν ξέρω τι γνώμη έχετε εσείς, αλλά προσωπικά πιστεύω ότι το πολύ χαρτζιλίκι κάνει κακό στα παιδιά, γιατί μπορεί να τα κάνει σπάταλα. Τα παιδιά δυσκολεύονται να καταλάβουν την αξία της οικονομίας και συχνά δε διαχειρίζονται τα χρήματά τους σωστά.

Πολλοί γονείς, είτε γιατί νομίζουν ότι έτσι θα δείξουν την αγάπη τους, είτε γιατί δε θέλουν το παιδί τους να στερείται τίποτε, του δίνουν περισσότερα από όσα χρειάζεται. Το αποτέλεσμα είναι ότι τα παιδιά ξοδεύουν χρήματα άσκοπα και αποκτούν κακές συνήθειες.

Το νόμισμα του 1 ευρώ είναι αντιγραφή από το αρχαίο αθηναϊκό δεκάδραχμο, που ήταν ένα από τα πρώτα νομίσματα.

Από την άλλη πλευρά, υπάρχουν και οι γονείς, οι οποίοι, είτε γιατί είναι φτωχοί είτε γιατί είναι τσιγκούνηδες, δίνουν στα παιδιά τους λιγότερα χρήματα από ό,τι χρειάζονται. Τα παιδιά αυτά στερούνται πράγματα απαραίτητα για την ηλικία τους.

Υπάρχει και μια τρίτη κατηγορία γονιών, οι οποίοι πιστεύουν ότι πρέπει τα ίδια τα παιδιά να εργάζονται στον ελεύθερο τους χρόνο, για να κερδίζουν τα χρήματα που χρειάζονται για τα μικροέξοδά τους. Πολλά νέα παιδιά το προτιμούν αυτό, γιατί τα κάνει να νιώθουν πιο ανεξάρτητα. Δείχνουν στους γονείς τους ότι έχουν μεγαλώσει και μπορούν να τα βγάλουν πέρα μόνα τους. Μάλιστα, έχω διαβάσει ότι πολλοί άνθρωποι, οι οποίοι αργότερα στη ζωή τους έγιναν εκατομμυριούχοι, κάπως έτσι ξεκίνησαν. Γνωρίζω, όμως, και άλλους οι οποίοι εγκατέλειψαν με αυτό τον τρόπο τις σπουδές τους, γιατί δεν τους έμνε χρόνος για μελέτη.

Τα 50 λεπτά απεικονίζουν τον Ελευθέριο Βενιζέλο. Ήταν μεγάλος Έλληνας πολιτικός και όρισε τα σημερινά σύνορα της Ελλάδας.

Τα 20 λεπτά απεικονίζουν τον Ιωάννη Καποδίστρια, που ήταν ο πρώτος κυβερνήτης του νεοσύστατου ελληνικού κράτους από το 1828 έως το 1831.

Το νόμισμα των 20 λεπτών απεικονίζει το Ρήγα Φεραίο, που προετοίμασε την επανάσταση εναντίον των Τούρκων.

Α. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Γιατί κάποιος γονείς δίνουν πολλά χρήματα στα παιδιά τους;
2. Ποια παιδιά παίρνουν μικρότερο χαρτζιλίκι απ' αυτό που χρειάζονται;
3. Αρκετοί νέοι δουλεύουν για το χαρτζιλίκι τους. Γιατί;
4. Εσύ παίρνεις χαρτζιλίκι; Πόσα χρήματα παίρνεις και πόσο συχνά;
5. Σου φτάνει το χαρτζιλίκι σου ή θα ήθελες περισσότερο;

Η Ελλάδα είναι χώρα που έχει ανεπτυγμένη ναυτιλία.

Το πεντάλεπτο απεικονίζει ένα δεξαμενόπλοιο.

Το δίλεπτο, σε ανάμνηση της παλιάς δραχμής, απεικονίζει ένα εμπορικό καράβι.

Το νόμισμα του ενός λεπτού απεικονίζει την αρχαία τριήρη, που ήταν πολεμικό καράβι.

- το κατάστημα ρούχων
- το κατάστημα αθλητικών ειδών
- το κατάστημα δίσκων
- το κατάστημα δώρων
- το κατάστημα ηλεκτρονικών ειδών
- το περίπτερο
- η καντίνα

τα χρήματα
το χαρτζιλίκι
τα μικροέξοδα
η διαχείριση χρημάτων
ο εκατομμυριούχος
ο εφοπλιστής
η σπατάλη Ή η οικονομία
η αποταμίευση
η συνήθεια

στερούμαι
χρειάζομαι
αποκτώ
ξοδεύω άσκοπα
τα βγάζω πέρα
εγκαταλείπω τις σπουδές μου

χαρτζιλίκι: από την τούρκικη λέξη *harçlık* που σημαίνει τα μικρά ποσά για τα μικροέξοδα.

Αριστοτέλης Ωνάσης

φτωχός - φτωχή - φτωχό
σπάταλος - σπάταλη - σπάταλο
τσιγκούνης - τσιγκούνα - τσιγκούνικο
ανεξάρτητος - ανεξάρτητη - ανεξάρτητο

Κατάστημα με τυχερά παιχνίδια

Β. Κάνε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Πού θα πας
για ψώνια;

Θα πάω στο...

ζαχαροπλαστείο,
περίπτερο,
σούπερ μάρκετ,
κατάστημα ηλεκτρικών ειδών,
υποδηματοπωλείο,
ανθοπωλείο,
κατάστημα λευκών ειδών,
πολυκατάστημα ρούχων,
κατάστημα ηλεκτρονικών ειδών,
χρυσοχοείο,

για να αγοράσω...

πάστες.
εφημερίδα.
οδοντόκρεμα.
πλυντήριο.
μπότες.
τριαντάφυλλα.
σεντόνια.
σακάκι.
ηχοσύστημα, δισκέτες.
κολιέ.

Θα πάω στο...

κατάστημα οπτικών,
υαλοπωλείο,
κοσμηματοπωλείο,
κατάστημα επίπλων,
κατάστημα ειδών υγιεινής,
κατάστημα παιχνιδιών,

για να αγοράσω...

φακούς επαφής.
κρυστάλλινα ποτήρια.
ένα ζευγάρι σκουλαρίκια.
ένα σαλόνι.
μια μπανιέρα.
επιτραπέζια παιχνίδια.

Θα πάω στη(ν)...

μπουτίκ,
γκαλερί,
τράπεζα,
εφορία,

επειδή

χρειάζομαι καινούριο ταγιέρ.
σκέφτομαι να αγοράσω πουκάμισο.
θέλω να πάρω έναν πίνακα.
θέλω να καταθέσω χρήματα.
χρειάζομαι λεφτά.
πρέπει να πληρώσω τους φόρους μου.

Επίθετα

ο πολύς - η πολλή - το πολύ

Μαζεύτηκε **πολύς** κόσμος.

Δε θέλει **πολύ** κόσμο στο πάρτι της.

Κάνει **πολλή** ζέστη

Δε θέλω **πολύ** αλάτι.

Ήρθαν **πολλοί** φίλοι μου στο πάρτι.

Είχαν **πολλούς** καλεσμένους.

Έχω **πολλές** φίλες.

Πήρε **πολλά** δώρα.

Ενικός Αριθμός

Ονομαστική	ο πολύς	η πολλή	το πολύ
Γενική	-	της πολλής	-
Αιτιατική	τον πολύ	την πολλή	το πολύ

Πληθυντικός Αριθμός

οι πολλοί	οι πολλές	τα πολλά
των πολλών	των πολλών	των πολλών
τους πολλούς	τις πολλές	τα πολλά

Οι βαθμοί του επιθέτου

Θετικός Βαθμός

Το φόρεμα είναι ωραίο.

Συγκριτικός Βαθμός

Το κόκκινο φόρεμα είναι ωραιότερο (**πιο** ωραίο) από το πράσινο.

Σχετικός Υπερθετικός Βαθμός

Φόρεσα **το** ωραιότερο (**το πιο** ωραίο) μου φόρεμα για το πάρτι.

Απόλυτος Υπερθετικός Βαθμός

Το κόκκινο φόρεμα είναι ωραιότατο (πάρα πολύ ωραίο).

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
ο σάκος βαρύς	βαρύτερος = πιο βαρύς	α. ο βαρύτερος = ο πιο βαρύς <i>σχετικός</i> β. (πάρα) πολύ βαρύς <i>απόλυτος</i>
η έκθεση καλή	καλύτερη = πιο καλή	α. η καλύτερη = η πιο καλή β. (πάρα) πολύ καλή = άριστη
το αυτοκίνητο παλιό	παλιότερο = πιο παλιό	α. το παλιότερο = το πιο παλιό β. (πάρα) πολύ παλιό

Το απόλυτο υπερθετικό δείχνει το μεγαλύτερο βαθμό:

βαρύς	➡	ο βαρύτερος, ο πιο βαρύς, βαρύτατος
επιμελής	➡	ο επιμελέστερος, ο πιο επιμελής, επιμελέστατος
ενδιαφέρων	➡	ο πιο ενδιαφέρων
ενδιαφέρον	➡	πολύ ενδιαφέρον, πάρα πολύ ενδιαφέρον

Πρόσεξε όμως

Η Χρύσα είναι **τόσο** όμορφη **όσο** η Άννα.

Ο Αντώνης είναι **τόσο** δραστήριος **όσο** ο Λευτέρης.

Το βουνό είναι **τόσο** συναρπαστικό **όσο** και η θάλασσα.

Με τις ρομαντικές ταινίες... κοιμάμαι!

Το βράδυ υποσχέθηκα στην αδερφή μου την Εύα να τη συνοδέψω στον κινηματογράφο. Ήθελε να δει μια ρομαντική ταινία που μόλις κυκλοφόρησε. Μαζί μας θα ερχόταν και η φίλη της η Ελένη. Εγώ, βέβαια, δεν τα πάω καλά με τέτοιες ταινίες και στο τέλος, σχεδόν πάντα, κοιμάμαι. Θα προτιμούσα μια αστυνομική ταινία, μια ταινία επιστημονικής φαντασίας ή μια πολεμική ταινία, αλλά τι να κάνουμε; Τα πράγματα δεν είναι πάντα όπως τα θέλεις!

Το σινεμά ήταν καταπληκτικό. Μεγάλη αίθουσα, με ωραία διακόσμηση και αναπαυτικά καθίσματα. Μπροστά μας βρισκόταν μια τεράστια οθόνη, μισοκρυμμένη πίσω από τις μακριές βελούδινες κουρτίνες. Παντού ακουγόταν ωραία μουσική. Ωραία ατμόσφαιρα, σκέφτηκα! Θα κοιμηθώ άνετα!

Τελικά, η ταινία δεν ήταν απογοήτευση, όπως φανταζόμουν. Ο τίτλος της ταινίας ήταν «Μια βραδιά στο Νότιγκ Χιλ» και γυρίστηκε στο Λονδίνο. Πρωταγωνιστές ήταν ο Χιου Γκραντ και η Τζούλια Ρόμπερτς, που αρέσει πολύ στην αδερφή μου. Η πρωταγωνίστρια ήταν μια διάσημη ηθοποιός και ο πρωταγωνιστής ένας ασήμαντος βιβλιοπώλης. Γνωρίστηκαν στο βιβλιοπωλείο, όταν η κοπέλα μπήκε να πάρει ένα βιβλίο. Αγαπήθηκαν, αλλά σύντομα διαπίστωσαν ότι οι κόσμοι τους είναι πολύ διαφορετικοί. Κάποιες στιγμές λυπόμουν τον πρωταγωνιστή για τη δύσκολη θέση στην οποία βρισκόταν. Όλοι οι ηθοποιοί έπαιζαν καταπληκτικά και η υπόθεση του έργου ήταν συναρπαστική. Άλλαζε γρήγορα από το σοβαρό στο αστείο και σου έδειχνε από κοντά τα προβλήματα που αντιμετωπίζει κανείς όταν είναι διάσημος. Σε κρατούσε σε αγωνία όλη την ώρα και πραγματικά δεν κατάλαβα πότε έφτασε το διάλειμμα.

Από το κυλικείο αγοράσαμε ποπ-κορν κι από ένα μπουκάλι νερό. Γυρίσαμε στις θέσεις μας και η ταινία ξεκίνησε πάλι. Η αγωνία μας τώρα είχε κορυφωθεί. Η αγάπη των δύο πρωταγωνιστών νίκησε όλα τα εμπόδια και στο τέλος παντρεύτηκαν. Η αδερφή μου, που πάντα συγκινείται με τέτοια έργα, έγειρε στον ώμο της Ελένης. Τα φώτα άναψαν απότομα κι εγώ πήγα να βάλω τα γέλια, όταν τις είδα συγκινημένες να σκουπίζουν τα δάκρυά τους. Κρατήθηκα, όμως, και προχώρησα γρήγορα προς την έξοδο. Τελικά, περάσαμε μια ευχάριστη βραδιά!

Αν σου δώσει και ταραμά τζάμπα, πάρε!

Κι αν δε μου δώσει;

Να μην τον πάρεις! Να μην καταδεχτείς!

Επιπόλαια ξεκινήσαμε, αλλά μέρα με τη μέρα αγαπηθήκαμε φαρδιά!

Η Μαίρη ανησύχησε και ψάχνει να σε βρει.

Οχ, οχ! Με βρήκε; Με βρήκε;

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποιος διηγείται την ιστορία;
2. Τι είδους ταινίες προτιμά το αγόρι της παρέας;
3. Τι είδους ταινία παρακολούθησαν;
4. Πες με λίγα λόγια την υπόθεση του έργου.
5. Γιατί συγκινήθηκαν τα κορίτσια;
6. Πώς άλλαξε η γνώμη του αγοριού για το έργο;

Β. Μίλησε κι εσύ στην τάξη για μια ταινία που έχεις δει. Χρησιμοποίησε τα παρακάτω ερωτήματα.

- Ποιος είναι ο τίτλος της ταινίας;
- Τι είδους ταινία είναι;
- Ποιοι είναι οι πρωταγωνιστές;
- Ποια είναι η ιστορία του έργου με λίγα λόγια;
- Ποιος είναι ο σκηνοθέτης της;
- Τι εντυπώσεις σου άφησε η ταινία αυτή;

ο κινηματογράφος, το σινεμά
 η αίθουσα
 η σκηνή
 η οθόνη
 το κάθισμα
 το εισιτήριο
 η ταξιθέτρια
 το διάλειμμα
 το κυλικείο, η καντίνα
 το ποπ-κορν
 το εμφιαλωμένο νερό
 η ταινία, το έργο, το φιλμ
 ο ηθοποιός, η ηθοποιός
 ο πρωταγωνιστής, η πρωταγωνίστρια
 ο σκηνοθέτης, η σκηνοθέτιδα
 ο ρόλος
 ο τίτλος
 η υπόθεση, η ιστορία, η πλοκή
 η σκηνή του τέλους
 η μουσική
 η θεατρική παράσταση
 η σκηνή – τα σκηνικά
 τα κοστούμια

ΕΙΣΟΔΟΣ

ΕΙΣΟΔΟΣ

η ρομαντική ταινία
 η αισθηματική ταινία
 η κοινωνική ταινία
 η πολεμική ταινία
 η ταινία επιστημονικής φαντασίας
 η αστυνομική ταινία
 το θρίλερ
 η κωμωδία
 το δράμα
 η ταινία δράσης
 η ταινία τρόμου
 η ταινία μυστηρίου
 η περιπέτεια
 η ταινία κινουμένων σχεδίων

αγωνιά
 συγκινούμαι
 φοβάμαι
 κοιμάμαι
 λυπάμαι

η αγωνία
 η συγκίνηση

ο φόβος
 ο ύπνος
 η λύπη

Γ. Κάνε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Πάμε να δούμε μια

ταινία τρόμου;
ταινία επιστημονικής φαντασίας;
αισθηματική κομεντί;
κοινωνική ταινία;

Θέλεις να δούμε μια

ταινία κινουμένων σχεδίων;
πολεμική ταινία;

Πάμε σινεμά;
Παίζει μια

δραματική ταινία.

κωμωδία.

- Ωραία ιδέα!
- Τι ώρα να πάμε; Έχει δύο προβολές.
- Ας πάμε στην απογευματινή προβολή.
- Καλύτερα να πάμε στη βραδινή προβολή.
- Προτιμώ τη δεύτερη προβολή.

Θερινός κινηματογράφος

Δ. Πες τι είδους ταινίες είναι.

Αν πας στο κυλικείο, φέρε μου μια σακούλα ποπ-κορν, ένα μπουκάλι εμφιαλωμένο νερό, μια κόκα κόλα, ένα σακουλάκι πατατάκια, ένα παγωτό.

- Εντάξει, κράτησε όμως εσύ τις θέσεις μας.
- Δεν έχω άλλα χρήματα. Μου δίνεις λίγα ψιλά;
- Σε λίγο θα τελειώσει το διάλειμμα. Δεν προλαβαίνω.

Παλιές ασπρόμαυρες ελληνικές κωμωδίες

Μερικοί όμωσ προτιμούν το θέατρο.

ΤΟ ΤΡΕΝΟ ΣΤΟ ΡΟΥΦ
www.tatianaonline.gr

η ωραία θυμωμένη ΛΕΝΑ ΔΙΒΑΝΗ

Σκηνοθέτις: ΤΑΤΙΑΝΑ ΛΥΤΑΡΗ
Σκηνογραφία Χώρου: ΛΕΑ ΚΟΥΣΗ
Κοστούμια: ΝΤΟΡΑ ΛΕΛΟΥΔΑ
Μουσική: ΜΗΝΑΣ ΑΛΕΞΙΔΗΣ
Στίχοι Τραγουδιών: ΛΕΝΑ ΔΙΒΑΝΗ - ΑΡΗΣ ΔΑΒΑΡΑΚΗΣ
Χορογραφίες: ΝΑΤΑΣΑ ΖΟΥΚΑ
Φωτισμοί: ΣΑΚΗΣ ΜΠΙΡΗΓΙΑΝΗΣ

Βοηθός Σκηνοθέτης: ΑΝΝΥ ΔΗΜΙΑΔΗ
Βοηθός Σκηνογράφος: ΠΟΡΤΟΣ ΜΠΟΥΚΤΑΒΑΔΗΣ
Βοηθός Ενδυματολόγος: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΘΕΟΦΑΝΟΥΠΟΥΛΟΥ

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ | ΕΡΜΗΣ | JCB

Ε. Έχεις πάει ποτέ στο θέατρο; Μπορείς να περιγράψεις μια αίθουσα θεάτρου; Διηγήσου την υπόθεση ενός έργου που είδες στο θέατρο.

- Σκηνοθεσία
- Σκηνογραφία Χώρου
- Κοστούμια
- Μουσική
- Στίχοι Τραγουδιών
- Χορογραφίες
- Φωτισμοί
- Βοηθός Σκηνοθέτη
- Βοηθός Σκηνογράφου
- Βοηθός Ενδυματολόγου

Η Καλλιτεχνική Εταιρία ΑΞΑΝΑ έχει την τιμή να προκαλέσει στην παράσταση του έργου της

η ωραία θυμωμένη ΛΕΝΑΣ ΔΙΒΑΝΗ

στην Αμφοισσοακία-Θέατρο ΤΟ ΤΡΕΝΟ ΣΤΟ ΡΟΥΦ
στο σιδηροδρομικό σταθμό του ΡΟΥΦ
επί της Κωνσταντινουπόλεως
ώρα 9.00 μμ.

Το την Καλλιτεχνική Εταιρία
ΑΞΑΝΑ
ΤΑΤΙΑΝΑ ΛΥΤΑΡΗ

Λόγω της ιδιομορφίας του χώρου παρακαλούμε να κλείσετε έγκαιρα τις θέσεις σας στα τηλέφωνα 210 52980922

«Αντιγόνη» παράσταση στο αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου

Μάσκα αρχαίου θεάτρου

Ρήματα μεσοπαθητικής φωνής

Δεύτερη συζυγία, Β' τάξη

φοβάμαι (-ούμαι)

Ενεστώτας	Παρατατικός παρελ. μη συν.	Αόριστος παρελθ. συν.	Μέλλοντας Συνοπτικός
φοβάμαι (ούμαι)	φοβόμουν	φοβήθηκα	θα φοβηθώ
φοβάσαι	φοβόσουν	φοβήθηκες	θα φοβηθείς
φοβάται	φοβόταν	φοβήθηκε	θα φοβηθεί
φοβόμαστε	φοβόμασταν	φοβηθήκαμε	θα φοβηθούμε
φοβάστε (-όσαστε)	φοβόσασταν	φοβηθήκατε	θα φοβηθείτε
φοβούνται	φοβόντουσαν (-ούνταν)	φοβήθηκαν	θα φοβηθούν

Με τον ίδιο τρόπο κλίνονται
τα ρήματα θυμάμαι, κοιμάμαι,
λυπάμαι.

Πάρε βαθιές αναπνοές

Σήμερα το πρωί ξύπνησα στις επτά κι άρχισα να ετοιμάζομαι για να πάω σχολείο. Σε λίγο όμως άρχισα να μη νιώθω καλά. Η μητέρα μου ήρθε κοντά μου και με ρώτησε:

— Τι έχεις Αντρέα; Δε φαίνεσαι καλά.

— Είμαι άρρωστος, μαμά.

— Τι έχεις;

— Νομίζω ότι έχω πυρετό και ζαλίζομαι.

Έβαλε το χέρι της στο μέτωπό μου.

— Και βέβαια έχεις πυρετό. Τα μάτια σου καίνε, είναι κατακόκκινα.

— Έχω αναγούλες. Θέλω να κάνω εμετό. Με πονάει και η κοιλιά μου.

— Πάω να τηλεφωνήσω στο γιατρό, να έρθει να σε εξετάσει.

— Γιατί δεν καλείς την κ. Σιδέρη, που με εξέταζε παλαιότερα;

— Η κ. Σιδέρη είναι μια πολύ καλή παιδίατρος, αλλά τώρα πια μεγάλωσες και χρειάζεσαι παθολόγο.

Τηλεφώνημα στο γιατρό

Μητέρα: Το γραφείο του γιατρού Χατζημηνά, παρακαλώ;

Γιατρός: Μάλιστα, σας ακούω.

Μητέρα: Καλημέρα, γιατρέ μου. Είμαι η κυρία Ιωάννου. Ξέρετε, ο γιος μου είναι λίγο άρρωστος. Μπορείτε να περάσετε από το σπίτι, για να τον δείτε;

Γιατρός: Τι συμπτώματα έχει ακριβώς;

Μητέρα: Έχει πυρετό, ζαλίζεται και έχει τάση προς εμετό.

Γιατρός: Καλά. Θα είμαι εκεί σε μισή ώρα. Εσείς, στο μεταξύ, να του βάζετε κρύες κομπρέσες στο μέτωπο.

Ο παθολόγος στο σπίτι

Γιατρός: Καλημέρα σας.

Μπτέρα: Καλημέρα, γιατρέ. Πέραστε.

Γιατρός: Ευχαριστώ. Πού είναι ο άρρωστος;

Μπτέρα: Είναι ξαπλωμένος στο κρεβάτι του.

Γιατρός: Καλημέρα, νεαρέ. Πώς είσαι;

Αντρέας: Καλημέρα, γιατρέ. Δεν αισθάνομαι καλά.

Γιατρός: Τι έχεις;

Αντρέας: Με πονάει το κεφάλι και η κοιλιά. Έχω επίσης και αναούλες.

Γιατρός: Έχεις κάνει καθόλου εμετό;

Αντρέας: Όχι, δεν έχω κάνει εμετό, αλλά έχω αναούλες.

Γιατρός: Για σήκωσε λίγο την μπλούζα σου και πάρε βαθιές αναπνοές. Έχεις υψηλό πυρετό, καις. Τι έκανες χτες;

Αντρέας: Είχα πάει στην πισίνα για κολύμπι με τους φίλους μου.

Γιατρός: Ίσως να φταίει αυτό. Για άνοιξε το στόμα σου, να δω τις αμυγδαλές σου. Λοιπόν, έχεις κρυολογήσει. Δεν είναι σοβαρό. Θα γράψω μια συνταγή στη μπτέρα σου με κάποια φάρμακα. Θα παίρνεις ένα αντιπυρετικό χάπι κάθε τρεις ώρες και ένα αντιβιοτικό σιρόπι τρεις φορές τη μέρα. Σου γράφω και μια αλοιφή, που θα σε βοηθήσει να αναπνέεις καλύτερα. Θα σου κάνει εντριβή η μαμά σου κάθε βράδυ. Με αυτά, σε δύο-τρεις μέρες θα νιώθεις καλύτερα.

Αντρέας: Ευχαριστώ, γιατρέ.

Γιατρός: Γεια σου, νεαρέ, και περαστικά σου.

Αντρέας: Γεια σας. Ευχαριστώ πολύ.

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Τι συμπτώματα είχε ο Αντρέας;
2. Γιατί η μητέρα του δεν τηλεφώνησε στην παιδιάτρο;
3. Πώς τον εξέτασε ο γιατρός;
4. Τι διάγνωση έκανε ;
5. Τι αγωγή έδωσε;

Β. Μίλησε στην τάξη για τα παρακάτω θέματα.

- Πότε αρρώστισες τελευταία φορά και από τι;
- Τι συμπτώματα είχες;
- Τι έκανες, για να αντιμετωπίσεις το πρόβλημα;
- Τι σου έδωσε ο γιατρός;
- Πότε πήγες στον οδοντίατρο και γιατί;

Ζαλίζομαι!

Περαστικά!

η αρρώστια
ο άρρωστος, η άρρωστη
η ασθένεια
ο ασθενής, η ασθενής
τα συμπτώματα
ο πονοκέφαλος
ο πυρετός
η αναγούλα
ο εμετός
η ζάλη, η ζαλάδα
ο πονόδοντος
η εξέταση
η διάγνωση

η γρίπη
το κρύωμα, το κρουολόγημα
η ιλαρά
η ερυθρά
οι μαγουλάδες
ο καρκίνος
η καρδιακή προσβολή
η παχυσαρκία

πονάω
κρυώνω
έχω ρίγος
έχω τάση για εμετό
βήχω
ζαλίζομαι
εξετάζω, κάνω διάγνωση
δίνω αγωγή ή συνιστώ θεραπεία

η θεραπευτική αγωγή
η θεραπεία
η συνταγή
η ένεση
η αλοιφή
η εντριβή
η κομπρέσα
το χάπι
το σιρόπι
η ασπιρίνη
το αντιπυρετικό
το αντιβιοτικό
το φάρμακο
το παυσίπονο
το θερμομέτρο

το σώμα, το κορμί, ο οργανισμός

το κεφάλι
το μέτωπο
ο λαιμός
οι αμυγδαλές
η πλάτη
το στήθος
οι πνεύμονες
η καρδιά
το στομάχι
η κοιλιά
τα χέρια
τα πόδια

ο, η παθολόγος
ο, η παιδιάτρος
ο, η καρδιολόγος
ο, η χειρουργός

Γ. Κάνε διάλογο με το διπλανό ή τη διπλανή σου. Πες τι πρόβλημα υγείας έχεις.

— Δε νιώθεις καλά; / Δεν είσαι καλά;

— Όχι, είμαι άρρωστος.

— Τι έχεις;

— Έχω πονοκέφαλο και ζαλάδα.

— Μου πονάει το κεφάλι και νιώθω ζαλάδα.

— Με πονάει το κεφάλι μου και ζαλίζομαι.

κεφάλι	⇒	ζαλάδα
κοιλιά	⇒	αναγούλες
λαιμός	⇒	βήχας
μάτια	⇒	τσούξιμο
πλάτη	⇒	έντονους πόνους
πόδια	⇒	φουσκάλες
δόντι	⇒	πόνος
αμυγδαλές	⇒	πρήξιμο (είναι πρησμένες)
μέση	⇒	σουβλιές
στήθος	⇒	βάρος, δεν μπορώ να αναπνεύσω
χέρι	⇒	μούδιασμα, δεν μπορώ να γράψω

Δ. Συνέχισε, φτιάχνοντας όσο περισσότερους συνδυασμούς μπορείς.

	5		ιλαρά
Όταν ήμουν	7	χρονών, πέρασα	μαγουλάδες-παρωτίτιδα
	9		ανεμοβλογιά
	2		μια σοβαρή γρίπη
			ερυθρά
			ένα δυνατό κρουλόγημα
			πνευμονία

Πρόσεξε

Όταν μας πονάνε τα δόντια μας, πάμε στο **οδοντιατρείο**. Εκεί ο **οδοντίατρος** χρησιμοποιεί διάφορα **ειδικά εργαλεία**. Όταν ένα δόντι έχει τρύπα, τότε μας κάνει **σφράγισμα**. Όταν όμως είναι πολύ χαλασμένο, μας κάνει **εξαγωγή**. Μερικές φορές, όταν τα δόντια μας είναι πολύ στραβά, χρειάζεται να βάλουμε **σιδεράκια**.

Όταν αρρωσταίνουμε σοβαρά ή αν πάθουμε κάποιο ατύχημα, πηγαίνουμε στο **νοσοκομείο**. Εκεί οι **γιατροί** διάφορων ειδικοτήτων και οι **νοσοκόμες** μας προσφέρουν τις υπηρεσίες τους.

Ανώμαλα ρήματα

Ενεστώτας	Παρατατικός παρελθόν μη συνοπτ.	Αόριστος παρελθόν συνοπτ.	Συνοπτικός Μέλλοντας
κλαίω	έκλαιγα	έκλαψα	θα κλάψω
κλαις	έκλαιγες	έκλαψες	θα κλάψεις
κλαίει	έκλαιγε	έκλαψε	θα κλάψει
κλαίμε	κλαίγαμε	κλάψαμε	θα κλάψουμε
κλαίτε	κλαίγατε	κλάψατε	θα κλάψετε
κλαιν ή κλαίνε	έκλαιγαν/κλαίγανε	έκλαψαν/κλάψανε	θα κλάψουν(ε)

Ενεστώτας	Παρατατικός παρελθόν μη συνοπτ.	Αόριστος παρελθόν συνοπτ.	Συνοπτικός Μέλλοντας
φταίω	έφταιγα	έφταιξα	θα φταίξω
φταις	έφταιγες	έφταιξες	θα φταίξεις
φταίει	έφταιγε	έφταιξε	θα φταίξει
φταίμε	φταίγαμε	φταίξαμε	θα φταίξουμε
φταίτε	φταίγατε	φταίξατε	θα φταίξετε
φταιν ή φταίνε	έφταιγαν/φταίγανε	έφταιξαν/φτιάξανε	θα φταίξουν(ε)

Ενεστώτας	Παρατατικός παρελθόν μη συνοπτ.	Αόριστος παρελθόν συνοπτ.	Συνοπτικός Μέλλοντας
λέ(γ)ω	έλεγα	είπα	θα πω
λες	έλεγες	είπες	θα πεις
λέει	έλεγε	είπε	θα πει
λέμε	λέγαμε	είπαμε	θα πούμε
λέτε	λέγατε	είπατε	θα πείτε
λεν ή λένε	έλεγαν/λέγανε	είπαν(ε)	θα πουν ή θα πούνε

Ενεστώτας	Παρατατικός παρελθόν μη συνοπτ.	Αόριστος παρελθόν συνοπτ.	Συνοπτικός Μέλλοντας
παίρνω	έπαιρνα	πήρα	θα πάρω
παίρνεις	έπαιρνες	πήρες	θα πάρεις
παίρνει	έπαιρνε	πήρε	θα πάρει
παίρνουμε	παίρναμε	πήραμε	θα πάρουμε
παίρνετε	παίρνατε	πήρατε	θα πάρετε
παίρνουν(ε)	έπαιρναν/παίρνανε	πήραν(ε)	θα πάρουν(ε)

Συνοπτική Προστακτική		
πες	-	πείτε
κλάψε	-	κλάψτε
φταιίξε	-	φταιίξτε
κάψε	-	κάψτε
πάρε	-	πάρτε
φάε	-	φάτε
πιες	-	πιείτε

Συνοπτική Υποτακτική
να πω
να κλάψω
να φταιίξω
να κάψω
να πάρω
να φάω
να πιω

Πες τους μη συνοπτικούς τύπους αυτών των ρημάτων.

“Όσα φέρνει η ώρα, δεν τα φέρνει ο χρόνος”

ΔΕΝ ΕΦΗΜΕΡΕΥΕΙ

Αυτή η ηλιόλουστη Κυριακή ήταν τέλεια μέρα για ποδήλατο στο πάρκο. Ο Πάνος έφτασε στο πάρκο και ανέπτυξε ταχύτητα στο στενό χωμάτινο δρομάκι. Του άρεσε τόσο πολύ να περνούν όλα γρήγορα δίπλα του και ο φρέσκος αέρας να τον χτυπά στο πρόσωπο. Κι αυτό το καινούριο ποδήλατο ήταν υπέροχο!

Όμως το χαμόγελο του Πάνου κόπηκε, πάνω που έπαιρνε μια απότομη στροφή. Ένα παιδάκι εμφανίστηκε ξαφνικά μπροστά του! Πάτησε τα φρένα, αλλά το ποδήλατο είχε μεγάλη ταχύτητα. Οι τροχοί γλίστρησαν στο χώμα. Ο Πάνος έχασε τον έλεγχο του ποδηλάτου, έπεσε κάτω και το κορμί του χτύπησε με δύναμη στο έδαφος. Πονούσε πολύ και τα γόνατά του ήταν γεμάτα αίματα, γιατί γδάρθηκαν στα χαλίκια και τις μυτερές πέτρες. Ένιωσε να χάνει τις αισθήσεις του.

Όταν ο Πάνος ξαναβρήκε τις αισθήσεις του, ήταν ξαπλωμένος πάνω σε ένα φορείο και ένας γιατρός τον εξετάζε προσεκτικά. Βρισκόταν στο θάλαμο με τα επείγοντα περιστατικά του νοσοκομείου της περιοχής του. Τον είχαν φέρει με το ασθενοφόρο. Πονούσε πολύ και με τρόπο διαπίστωσε ότι τα ρούχα του ήταν σκισμένα και καταματωμένα, ενώ το πόδι του, στο ύψος του μηρού, είχε ένα βαθύ κόψιμο. «Τώρα τι γίνεται;» σκέφτηκε. «Πού είναι η μαμά; Το ποδήλατο; Τι θα μου κάνουν;»

Άκουσε το γιατρό να δίνει οδηγίες στη νοσοκόμα. Γεμάτος φόβο, γύρισε το κεφάλι του αλλού. Δίπλα του βρίσκονταν άλλα δυο παιδιά. Το ένα απ’ αυτά κρατούσε μια ακτινογραφία, ενώ το χέρι του ήταν τυλιγμένο σε γύψο. Σίγουρα θα το είχε σπάσει. Το άλλο παιδί, που ήταν μικρότερο, είχε έναν παράξενο δικτυωτό επίδεσμο πάνω στα δάχτυλά του.

— Τι έπαθες; ρώτησε ο Πάνος.

— Κάκκα, απάντησε το παιδί. Έβαλα το χέρι μου πάνω στο μάτι της ηλεκτρικής κουζίνας, χωρίς να ξέρω ότι ήταν αναμμένη.

— Και τώρα;

— Οι γιατροί είπαν ότι έπαθα σοβαρό έγκαυμα και θα κάνει μήνες να περάσει, είπε κλαίγοντας το μικρό παιδί.

Ο Πάνος λυπήθηκε για τα άλλα παιδιά, αλλά και ο ίδιος πονούσε πολύ.

Θυμήθηκε, τότε, μια φράση που έλεγε συχνά ο παππούς: «Όσα φέρνει η ώρα, δεν τα φέρνει ο χρόνος».

η σπονδυλική στήλη
η μέση
ο μπρός
το γόνατο
η κνήμη, η γάμπα
ο αστράγαλος
τα μπράτσα
ο αγκώνας
ο καρπός
τα δάχτυλα
ο εγκέφαλος
το αίμα
η καρδιά
οι πνεύμονες
το συκώτι
τα νεφρά
τα νεύρα
ο μυς, οι μύες

το ατύχημα
το τροχαίο (ατύχημα)
το αυτοκινητιστικό ατύχημα
το δυστύχημα

η αιμορραγία
η λιποθυμία
το τραύμα, η πληγή
το κάψιμο, το έγκαυμα
το σπάσιμο, το κάταγμα
το τσίμπημα
το δάγκωμα
το γδάρισμα
το κόψιμο

η κλινική
το ιατρείο
το νοσοκομείο
τα επείγοντα περιστατικά
το ασθενοφόρο
το φορείο
η εντατική μονάδα

η ακτινογραφία

το βαμβάκι
ο επίδεσμος
το οξυγόνο
ο ορός
οι γάζες
ο γύψος

χτυπώ
ζαλίζομαι
πονώ
χάνω τις αισθήσεις μου
σπάω (το χέρι, το πόδι μου)
καίγομαι (αόρ. κάπκα)
κόβομαι (αόρ. κόπηκα)
τραυματίζομαι
κάνω εξετάσεις

A. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Γιατί το ποδήλατο άρεσε τόσο πολύ στον Πάνο;
2. Τι συνέβη, όταν έφτασε στη στροφή;
3. Γιατί ο Πάνος έχασε τις αισθήσεις του;
4. Πού τον πήγανε; Πώς έφτασε εκεί;
5. Τι είχαν πάθει τα άλλα παιδιά;
6. Ποια φράση θυμήθηκε ο Πάνος;

B. Να περιγράψεις στους συμμαθητές σου ένα ατύχημα ή δυστύχημα που σου συνέβη ή που είδες. Χρησιμοποίησε τις πιο κάτω ερωτήσεις:

- Πότε συνέβη το γεγονός και πού;
- Τι ακριβώς συνέβη πρώτα;
- Τι έγινε μετά;
- Πώς ένιωσες;
- Ποιος σε βοήθησε ή τι έκανες εσύ για να βοηθήσεις;
- Τι ακριβώς έκανε ο γιατρός; Τι θεραπεία συνέστησε;

Το αναθηματικό ανάγλυφο παρουσιάζει το γιατρό-θεό Αμφιάραο να περιποιείται τον ώμο ενός νέου. Μετά το ιερό φίδι του γλύφει τον ώμο. Στην αρχαιότητα πίστευαν ότι το δηλητήριο του φιδιού έχει θεραπευτικές ιδιότητες. Ακόμα και σήμερα οι Κινέζοι πιστεύουν ότι το φίδι έχει θεραπευτικές και θαυματουργικές ιδιότητες. Και μην ξεχνάμε ότι πολλά φάρμακα παρασκευάζονται από δηλητήριο φιδιού. Τα δύο ανάγλυφα μάτια που βρίσκονται ψηλά είναι σχετικά με την αντίληψη, που πολλοί άνθρωποι έχουν και σήμερα, ότι διώχνουν το κακό. Στα χωριά της Ελλάδας φοράνε στα μωρά φυλαχτό σε σχήμα ματιού.

Παιδίατρος

Παθολόγος

Οφθαλμίατρος

Οδοντίατρος

Καρδιολόγος

Πνευμονολόγος

Χειρουργός

Νευρολόγος

Ακτινολόγος

Γυναικολόγος

Το φίδι υπάρχει ακόμα και σήμερα στα σήματα (σταυρό) των φαρμακοποιών και των γιατρών.

Γ. Διαβάζουμε τις πινακίδες και απαντάμε στις ερωτήσεις.

- Τι μπορούμε να βρούμε, αν προχωρήσουμε ευθεία;
- Καθοδήγησε κάποιον που βγαίνει από την κλινική και ψάχνει φαρμακείο.
- Πού βρίσκεται ο χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων;
- Με τι ασχολείται το Γραφείο Τελετών;

Πρόσεξε το ανθρώπινο σώμα και τα διάφορα μέρη του.

Δ. Να οι ειδικότητες των γιατρών. Πες τι είδους πρόβλημα πρέπει να έχει κάποιος, για να επισκεφτεί τον καθένα.

Άρχισε έτσι:

Όταν μας πονάει ο, η, το ..., πάμε στο(ν)

Όταν έχουμε ..., πάμε στο(ν)

ο, η παθολόγος
ο, η παιδίατρος
ο, η χειρουργός
ο, η οφθαλμίατρος
ο, η ορθοπαιδικός
ο, η οδοντίατρος
ο, η ωτορινολαρυγγολόγος (ΩΡΛ)
ο, η ψυχίατρος
ο, η νευρολόγος

ο, η ακτινολόγος
ο, η μικροβιολόγος
ο, η γυναικολόγος-μαιευτήρας
η μαία
ο, η δερματολόγος
ο, η καρδιολόγος
ο, η νεφρολόγος, ουρολόγος
ο, η κτηνίατρος

Πρόσεξε αυτές τις ειδικότητες γιατρών.

Σε **ωτορινολαρυγγολόγο** πηγαίνω όταν πονά η μύτη, το αφτί ή ο λαιμός.

Σε **ψυχίατρο** πηγαίνουν όσοι έχουν ψυχικά προβλήματα.

Ο/Η **γυναικολόγος - μαιευτήρας** είναι ο/η γιατρός που φροντίζει τις έγκυες γυναίκες.

Η **μαία** είναι η ειδικευμένη νοσοκόμα που βοηθά τη γυναίκα να γεννήσει.

Ε. Μπαίνεις στα επείγοντα ενός νοσοκομείου και ο υπάλληλος σε ρωτάει τι έπαθες. Απαντάς έτσι:

Είχα ένα ατύχημα

με το ηλεκτρικό σίδερο	
με το ποδήλατό μου	
με το σκύλο μου	στο σπίτι
την ώρα που έκανα μπάνιο	στο πάρκο
με το αυτοκίνητό μου	στο δρόμο
με τη γάτα μου	στον κήπο
με ένα φίδι	στην εθνική οδό
με το μαχαίρι	
με ένα σπασμένο τζάμι	
με την τوستιέρα	
καθώς περπατούσα	

Θα ήθελα να δω επείγοντως ένα(ν):

ορθοπαιδικό, δερματολόγο, χειρουργό

ΣΤ. Η νοσοκόμα στα επείγοντα σου λέει:

Έχεις ένα σοβαρό

έγκαυμα	
κόψιμο	
γδάρισμα	στο πόδι
κάταγμα	στο κεφάλι
δάγκωμα	στο σώμα μου
σπάσιμο	στο χέρι
τραύμα	

Πρέπει να σε εξετάσει επείγοντως:

ορθοπαιδικός
δερματολόγος
χειρουργός

Ζ. Πες ποια μέρη του σώματος γυμνάζει το κάθε άθλημα.

Αναμνηστική σειρά γραμματοσήμων του Αλέκου Φασιανού για την Ολυμπιάδα του 2004

Αναφορικές αντωνυμίες

1. ο οποίος, η οποία, το οποίο

Αυτός **ο οποίος** οδηγεί απρόσεκτα και δεν υπολογίζει τη ζωή των άλλων, πρέπει να τιμωρείται αυστηρά.

2. όσος, όση, όσο

Όσα λεφτά και να πάρει, δεν του φτάνουν.
Θα το αγοράσω, **όσο** κι αν κάνει.

3. όποιος, όποια, όποιο

Βάλε **όποιο** σακάκι θέλεις.
Όποιος διαβάζει, περνάει τις εξετάσεις.

4. ό,τι (δεν κλίνεται)

Βάλε **ό,τι** θέλεις.
Κάνε **ό,τι** νομίζεις.

5. που (δεν κλίνεται)

Αυτός **που** ήρθε είναι ο Αντώνης.
Αυτός **που** περίμενα δεν ήρθε τελικά.

Αυτοπαθητικές αντωνυμίες

τον εαυτό μου, τον εαυτό σου, τον εαυτό του κτλ.

Αν δε μελετάς, κάνεις κακό **του εαυτού σου**.
Η Ξένια σκέφτεται μόνο **τον εαυτό της**.
Ας ασχοληθούμε και λίγο με **τους εαυτούς μας**.

Οριστικές αντωνυμίες

ο ίδιος, η ίδια, το ίδιο

Ο Μιχάλης ποτίζει **ο ίδιος** τον κήπο του.
Πήγα **ο ίδιος** εκεί.

μόνος μου, μόνη μου, μόνο μου κτλ.

Ο Μιχάλης ποτίζει τον κήπο **μόνος του**.
Μόνοι σας φτιάξατε αυτόν το χιονάνθρωπο;

Το κάπνισμα μπορεί να βλάψει σοβαρά την υγεία

Το πρώτο πράγμα που αντίκρισα, μόλις ξύπνησα, ήταν το αγριεμένο πρόσωπο της μητέρας μου και... παραξενεύτηκα. Κάτι μου έλεγε σε έντονο ύφος, αλλά εγώ ακόμα κοιμόμουν και δεν μπορούσα να καταλάβω τι μου έλεγε. Τελικά κατάλαβα τι συνέβαινε! Η μητέρα μου κρατούσε στα χέρια της ένα πακέτο τσιγάρα, το δικό μου πακέτο τσιγάρα, μου το έδειχνε και φώναζε δυνατά:

— Τι πράγματα είναι αυτά, Παναγιώτη; Επιτρέπεται εσύ, το δικό μου παιδί, να καπνίζεις;

— Εεε, δεν ήθελα να σε στενοχωρήσω, γι' αυτό δε σου το είπα, απάντησα.

— Τι να μου πεις; Δηλητηριάζεις τον οργανισμό σου, χωρίς λόγο; Ξέρεις τι κακό κάνει η νικοτίνη;

— Είμαι 18 χρονών πια, μαμά. Δε θα μου πεις εσύ τι να κάνω, της είπα και κλείστηκα στο μπάνιο.

Ντύθηκα στα γρήγορα και έφυγα από το σπίτι, χτυπώντας πίσω μου την πόρτα. Τριγύριζα αρκετή ώρα στους δρόμους, μπήκα σε μερικά μαγαζιά, έφαγα ένα τوست, χάζεψα στην πλατεία και στο τέλος γύρισα σπίτι. Ανοίγοντας την πόρτα, βρήκα τη γιαγιά μου αναστατωμένη.

— Πού είσαι, Παναγιώτη; μου είπε.

— Είχα πάει μια βόλτα, γιαγιά. Πού είναι ο πατέρας, η μητέρα;

— Παναγιώτη, συνέβη κάτι σοβαρό, παιδί μου. Πρέπει να πας αμέσως στο νοσοκομείο. Ο πατέρας σου έπαθε καρδιακή προσβολή. Τον έχουν στην εντατική.

Αναστατωμένος, καβάλησα το μηχανάκι μου και έτρεξα στο νοσοκομείο. Βρήκα τη μητέρα μου σε μια γωνιά στο διάδρομο, κλαμένη. Μόλις με είδε, έπεσε στην αγκαλιά μου. Καθίσαμε έτσι αγκαλιασμένοι, χωρίς να μιλάμε, για αρκετή ώρα, ώσπου ένας γιατρός μας πλησίασε.

— κ. Στεργίου;

— Ναι, γιατρέ. Πώς είναι ο άντρας μου;

— Φαίνεται να ξεπερνά τον κίνδυνο. Ευτυχώς, έχει γερή κράση.

— Δόξα τω θεώ. Σας ευχαριστώ, γιατρέ.

— Όλα θα πάνε καλά, κυρία Στεργίου. Μην ανησυχείτε. Όμως, δεν πρέπει να ξαναβάλει τσιγάρο στο στόμα του.

— Ναι, δε θα το ξαναβάλει ποτέ. Ούτε κι εσύ, Παναγιώτη, θα ξανακαπνίσεις, έτσι; με ρώτησε με αγωνία.

— Ναι, μητέρα, στο υπόσχομαι, απάντησα.

Η Christy Turlington, ένα διάσημο μοντέλο τριάντα ενός ετών, ξεκίνησε μια εκστρατεία κατά του καπνίσματος. Συγκεκριμένα, η πανέμορφη Christy παίρνει μέρος σε διαφημιστικά μηνύματα στη Βρετανία, τα οποία προειδοποιούν για τον κίνδυνο που διατρέχουν οι καπνιστές να προσβληθούν από καρκίνο.

Στα μηνύματα αυτά λέει στους τηλεθεατές ότι μπορούν να κόψουν το κάπνισμα, όπως μπόρεσε κι αυτή σε ηλικία είκοσι εφτά ετών, μετά το θάνατο του πατέρα της από καρκίνο των πνευμόνων. Αυτό το συνταρακτικό γεγονός την οδήγησε στην απόφαση να σταματήσει το κάπνισμα.

Α. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Γιατί η μητέρα ξύπνησε απότομα τον Παναγιώτη;
2. Τι του έδειχνε και γιατί;
3. Ποια ήταν η αντίδραση του Παναγιώτη;
4. Τι έμαθε ο Παναγιώτης, όταν γύρισε στο σπίτι;
5. Τι έκανε ο Παναγιώτης μετά;
6. Τι τους είπε ο γιατρός;
7. Ποια υπόσχεση έδωσε ο Παναγιώτης στη μητέρα του; Γιατί;

το κάπνισμα
 η νικοτίνη
 η εντατική (μονάδα)
 τα ναρκωτικά
 η δόση
 η χρήση, η κατάχρηση
 ο εθισμός, η εξάρτηση
 η ηρωίνη
 η κοκαΐνη
 οι δηλητηριώδεις ουσίες
 οι παραισθήσεις
 τα παραισθησιογόνα χάπια
 ο τοξικομανής
 (ο χρήστης ναρκωτικών)
 το σύνδρομο στέρησης
 το κέντρο απεξάρτησης
 η αποτοξίνωση
 η αντικαπνιστική εκστρατεία

η καρδιακή προσβολή
 το έμφραγμα
 η γερή κράση
 ο καρκίνος
 καρκίνος των πνευμόνων
 καρκίνος του μαστού
 καρκίνος του λάρυγγα
 το έιτζ
 η λευχαιμία
 ο καλοήθης όγκος ≠ ο κακοήθης όγκος

ο αλκοολισμός
 τα οίνοπνευματώδη ποτά
 η κατανάλωση του αλκοόλ

καπνίζω
 αρχίζω/σταματώ/κόβω το κάπνισμα
 κινδυνεύω
 υπόσχομαι
 τριγυρνάω
 αντικρίζω
 προσβάλλομαι
 αναστατώνομαι

Β. Συζήτησε στην τάξη με τους συμμαθητές σου σχετικά με αυτά τα ερωτήματα.

- Γιατί νομίζεις ότι πολλοί άνθρωποι καταφεύγουν στο κάπνισμα, το υπερβολικό αλκοόλ και τα ναρκωτικά;
- Ποια είναι τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα του καπνίσματος;
- Τι γνώμη έχεις για το αλκοόλ γενικά;
- Σκέφτηκες ποτέ να δοκιμάσεις ναρκωτικές ουσίες; Για ποιο λόγο;
- Πόσο εύκολο ή δύσκολο πιστεύεις πως είναι το να κόψει κανείς το τσιγάρο, το ποτό και τα ναρκωτικά;
- Γνωρίζεις κάποιον που να πάσχει από κάτι που του το προκάλεσε το κάπνισμα ή το αλκοόλ;

Γ. Έχεις δοκιμάσει μπίρα ή κρασί; Πες τα θετικά και τα αρνητικά σημεία της χρήσης οινοπνεύματος. Χρησιμοποίησε φράσεις από τα διπλανά πλαίσια.

σου δίνει κέφι

σε κάνει να νιώθεις όμορφα

σε χαλαρώνει

σε κάνει πιο κοινωνικό

σου διώχνει τις σκέψεις και το άγχος

σε μεθάει

σου ανακατεύει το στομάχι

θέλεις να κάνεις εμετό

μπορεί να γίνεις γελοίος

ξοδεύεις πολλά χρήματα

σου δημιουργεί εξάρτηση

σε οδηγεί στον αλκοολισμό

κάνει την οδήγηση επικίνδυνη, επειδή μειώνει τις αντιδράσεις σου

Οικογένειες λέξεων

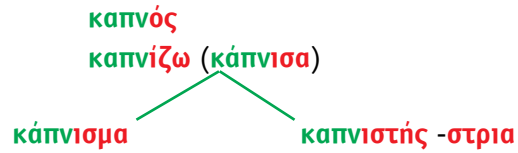

Πρόσεξε τώρα πώς φτιάχνονται οι λέξεις μιας οικογένειας:

κατάχρηση
χρήστης
άχρηστος, -η, -το
χρήσιμος, -ιμη, -ιμο
χρησιμοποιάω
χρησιμοποίηση

χρήση

α) Αν προσθέσουμε τη σωστή κατάληξη στο θέμα μιας λέξης και σχηματίσουμε μια άλλη λέξη. Ο τρόπος αυτός λέγεται **παραγωγή** λέξεων

υγιής, -ής, -ές
υγιεινός, -ή, -ό
ανθυγιεινός, -ή, -ό

υγεία

β) Αν ενώσουμε δύο διαφορετικές λέξεις σε μία και προσθέσουμε τη σωστή κατάληξη. Ο τρόπος αυτός λέγεται **σύνθεση** λέξεων:

αντι+καπνιστ-ικός ➡ σύνθετη λέξη

Διάβασε τώρα κι εσύ τις λέξεις και πες τι σημαίνουν.

θέαμα, θέατρο,
θεατρολογία,
θεατρικός, θεατής,
τηλεθεατής

καταναλώνω,
κατανάλωση,
καταναλωτής,
καταναλωτικός,
αντικαταναλωτικός

γράφω, περιγράφω, γραπτός, γραμμή,
γράμμα, γραμματέας, αντιγραφή,
γραμματόσημο, γράψιμο, Γραμματική,
γραμματοκιβώτιο, γραμματοσειρά

ΘΕΜΑ ΤΡΙΤΟ

Στη χώρα μας και στο εξωτερικό

Μαθήματα 24-33

Σ' αυτή την ενότητα θα μάθεις:

- να κατανοείς και να δίνεις πληροφορίες για τη ζωή στην πόλη, στην εξοχή και στη θάλασσα
- να δίνεις πληροφορίες για τον καιρό και το κλίμα
- να δίνεις πληροφορίες για τα ταξίδια, τη συγκοινωνία και τις κατευθύνσεις
- να δίνεις πληροφορίες για διακοπές, τουριστικές πληροφορίες, διαμονή, υπηρεσίες και ψώνια στο εξωτερικό
- να δίνεις πληροφορίες για την καθημερινή ζωή, τα έθιμα και τις παραδόσεις στη χώρα και στα μέρη όπου μιλιέται η γλώσσα.

Θα μάθεις επίσης για:

- τον παρακείμενο, υπερσυντέλικο και συντελεσμένο μέλλοντα ενεργητικής και μεσοπαθητικής φωνής (ρήματα α' συζυγίας)
- τον ενεστώτα, αόριστο, μέλλοντα, παρατατικό της οριστικής β' συζυγίας, α' και β' τάξης, την υποτακτική και προστακτική της μεσοπαθητικής φωνής (ρήματα β' συζυγίας -ιέμαι)
- τα ανώμαλα παραθετικά
- τις μετοχές και το γερούνδιο
- τους υποθετικούς λόγους
- τα απρόσωπα ρήματα: βρέχει, φυσάει, χιονίζει, βροντά, πρέπει, φαίνεται, ακούγεται
- τις ερωτηματικές αντωνυμίες
- τα συνώνυμα ουσιαστικά
- τους βαθμούς των επιρρημάτων
- τους επιρρηματικούς προσδιορισμούς.

Έχω πάει στην Αυστρία και στην Αυστραλία

Η κυρία Δήμου μιλάει στον υπάλληλο ταξιδιωτικού γραφείου.

— Θα ήθελα να ενημερωθώ για τα πακέτα διακοπών που προσφέρετε.

— Για ποια σεζόν ενδιαφέρεστε;

— Υπάρχει κάτι για την άλλη βδομάδα;

— Θέλετε να σας δείξω τα οικογενειακά πακέτα ή θα ταξιδέψετε μόνη;

— Θα ταξιδέψω μόνη μου.

— Μισό λεπτό να κοιτάξω τα ατομικά πακέτα διακοπών. Ορίστε. Αυτά εδώ είναι τα οργανωμένα ταξίδια μας σε όλο τον κόσμο.

— Οργανωμένα; Δηλαδή εννοείτε με γκρουπ;

— Ναι, με γκρουπ 15-20 ατόμων.

— Όχι, δε με ενδιαφέρει κάτι τέτοιο. Έχω κάνει τέτοιου είδους διακοπές. Ήταν πολύ κουραστικές! Μας πήγαιναν κάθε μέρα εκδρομή. Στις οχτώμισι το πρωί έπρεπε να έχουμε τελειώσει το πρωινό, να έχουμε ετοιμαστεί και να έχουμε κατέβει στην είσοδο του ξενοδοχείου, όπου μας περίμενε το πούλμαν για να φύγουμε. Αυτή τη φορά θέλω να πάω κάπου για να ξεκουραστώ.

— Πολύ καλά. Θα σας προτείνω τότε τις διακοπές που οργανώνουμε στα ελληνικά νησιά, στην Αυστρία, στην Αμερική και στην Αυστραλία. Μπορείτε να πάτε στην Κέρκυρα για ξεκούραση, διασκέδαση και θαλάσσια σπορ, στην Κύπρο για εκδρομές, αγροτικό τουρισμό και κάμπινγκ, στην Αυστρία για ορειβασία και σκι, στην Αμερική για ψώνια, θέατρο ή, αν σας αρέσει, αναρρίχηση στα Βραχώδη Όρη. Στην Αυστραλία οργανώνουμε σαφάρι και υποβρύχιες καταδύσεις.

— Έχω πάει αρκετές φορές στην Αυστρία για σκι και ορειβασία με φίλους, πήγα πέρσι στην Αυστραλία, όπου χόρτασα υποβρύχιες καταδύσεις. Πριν από δύο χρόνια πήγαμε και στην Αμερική με τον αδερφό μου όπου έχουμε κάτι συγγενείς. Χμ... εκείνο το ταξίδι στην Κύπρο μου φαίνεται πολύ καλή ιδέα.

— Θα σας δώσω το ενημερωτικό φυλλάδιο για την Κύπρο, λοιπόν. Πόσο καιρό θέλετε να μείνετε;

— Δέκα μέρες. Προτιμώ να μείνω στη Λευκωσία, που είναι η πρωτεύουσα.

— Ωραία! Από εκεί μπορείτε εύκολα να νοικιάσετε ένα τζιπ και να οργανώσετε μόνη σας διάφορες ημερήσιες εκδρομές. Μην ξεχάσετε να επισκεφτείτε την Πάφο, τον Ακάμα με την υπέροχη φύση, το Τρόδος, που είναι το ψηλότερο βουνό του νησιού και είναι γεμάτο ιστορικά μοναστήρια και γραφικά χωριουδάκια. Αξίζει επίσης τον κόπο να επισκεφτείτε τη Λεμεσό για ψώνια και τα μουσεία της Λευκωσίας.

— Θα πάω σίγουρα. Όμως πού ακριβώς θα μένω;

— Θα κάνουμε κράτηση στο ξενοδοχείο «Φιλοξενία». Υπάρχουν βέβαια και ξενώνες, αν προτιμάτε, καθώς επίσης και ενοικιαζόμενα δωμάτια με δική τους κουζίνα, για να μαγειρεύετε μόνη σας. Μπορείτε ακόμα να νοικιάσετε τροχόσπιτο ή να μείνετε σε κάμπινγκ.

— Προτιμώ το ξενοδοχείο. Κρατήστε μου ένα μονόκλινο. Για πείτε μου και για τη διατροφή.

— Μπορείτε να διαλέξετε μόνο πρωινό ή ημιδιατροφή ή πλήρη διατροφή.

— Προτιμώ την ημιδιατροφή.

— Πολύ ωραία. Διαβατήριο έχετε;

— Ναι, βέβαια. Ορίστε.

— Για την Κύπρο δε χρειαζόμαστε βίζα, αλλά θα χρειαστείτε οπωσδήποτε συνάλλαγμα. Για δέκα μέρες, τουλάχιστο 500 κυπριακές λίρες. Αυτό όμως θα το έχουμε κανονίσει εμείς μέχρι να φύγετε. Επίσης θα

έχουμε κάνει την κράτηση του δωματίου και θα έχουμε εκδώσει το αεροπορικό σας εισιτήριο. Όλα μαζί, 978 λίρες Αγγλίας.

— Εντάξει μου φαίνεται.

— Καλό σας ταξίδι, λοιπόν!

ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ

Παραδοσιακό Ξενοδοχείο

Κτισμένο πάνω σε υπέροχη αμμώδη παραλία, το ξενοδοχείο Φιλοξενία είναι Α κατηγορίας και 100 κλινών. Το παραδοσιακό αυτό ξενοδοχείο αποτελείται από κεντρικό κτίριο και διαμερίσματα δύο δωματίων. Η ιδανική τοποθεσία στην οποία βρίσκεται, μόλις 2 χλμ.

από το κέντρο της πόλης και 25 χλμ. από το κεντρικό αεροδρόμιο, το κάνει ένα από τα δημοφιλέστερα συγκροτήματα στο νησί. Τα δωμάτια του ξενοδοχείου είναι παραδοσιακά επιπλωμένα, όλα με μπάνιο, κλιματισμό και απευθείας τηλεφωνική γραμμή, ψυγείο, μουσική και μπαλκόνι με θέα τον τερ

άστιο υπέροχο κήπο και την καταγάλανη θάλασσα. Γι' αυτό

οὺς που δεν προτιμούν την αμμώδη παραλία υπάρχουν δυο μεγάλες πισίνες και μία παιδική. Το ξενοδοχείο προσφέρει ακόμη θαλάσσια σπορ, γήπεδο τένις, μικρό ζωολογικό κήπο, παιδική χαρά, ηλεκτρονικά παιχνίδια.

ΑΠΟΘΗΚΗ

ξενοδοχείο δύο, τριών, τεσσάρων, πέντε αστέρων

ξενοδοχείο με πρωινό

ξενοδοχείο με ημιδιατροφή

ξενοδοχείο με πλήρη διατροφή

το μονόκλινο δωμάτιο

το δίκλινο δωμάτιο

το τρίκλινο δωμάτιο

ο ξενώνας

η πανσιόν

τα ενοικιαζόμενα δωμάτια

το τροχόσπιτο

το κάμπινγκ

το γραφείο ταξιδιών

το εισιτήριο με επιστροφή

το διαβατήριο

η βίζα

το συνάλλαγμα

οι αποσκευές

το τουριστικό γραφείο

οι οικογενειακές διακοπές

οι ατομικές διακοπές

οι ομαδικές διακοπές, οι διακοπές με γκρουπ

οι καλοκαιρινές διακοπές

οι χειμερινές διακοπές

το αεροδρόμιο

οι αερογραμμές

το αεροπορικό ταξίδι

η άφιξη ἢ η αναχώρηση

ο έλεγχος διαβατηρίων

η αίθουσα αναμονής

τα αφορολόγητα (είδη)

οι κυλιόμενες σκάλες

η κάρτα επιβίβασης

η επιβίβαση ἢ η αποβίβαση

το αεροσκάφος

ο αριθμός θέσης

η ζώνη ασφαλείας

ο, η αεροσυνοδός

ο, η πιλότος

η απογείωση ἢ η προσγείωση

Λιμένας και αερολιμένας;

A. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποια πρόσωπα μιλούν και πού ακριβώς βρίσκονται;
2. Ποιες διακοπές πρότεινε ο υπάλληλος στην κ. Δήμου; Τι διάλεξε αυτή;
3. Ανάφερε τις εκδρομές που μπορεί να κάνει η κ. Δήμου στην Κύπρο.
4. Τι κανόνισε για τη διαμονή και τη διατροφή της;

B. Μιλάμε στην τάξη.

- Πότε πήγες τελευταία φορά διακοπές;
- Πού και με ποιον πήγες; Πώς ταξίδεψες;
- Πού μείνατε και για πόσο καιρό; Τι κάνατε κάθε μέρα;
- Έχεις ταξιδέψει ποτέ σου στο εξωτερικό;
- Σε ποια χώρα πήγες και πώς ταξίδεψες;
- Τι έγγραφα χρειάστηκες και τι ελέγχους πέρασες;
- Έχεις μείνει ποτέ σε ξενοδοχείο; Πώς ήταν; Τι έτρωγες εκεί;
- Πού θα πας διακοπές του χρόνου;
- Ποιες είναι οι ιδανικές διακοπές για σένα;

Το αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος

ΕΙΣΙΤΗΡΙΟ ΕΠΙΒΑΤΗ & ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΟΣΚΕΥΩΝ

Το μουσείο του αεροδρομίου

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΘΕΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΑΣ ΠΡΑΚΤΟΡΑ

Προσέχω
Τα μέσα συγκοινωνίας

•το γαϊδουράκι •το άλογο •το κάρο •η άμαξα •το ποδήλατο

•το αυτοκίνητο •το τζιπ •το ΙΧ •το ταξί •το φορτηγό

•ο σιδηρόδρομος
•το τρένο
•ο υπόγειος •το μετρό

•το πλοίο •το καράβι
•το κρουαζιερόπλοιο
•το ιπτάμενο δελφίνι

•το αεροπλάνο

Τι είναι αυτό πάλι;

•το (υπεραστικό) λεωφορείο
•το αστικό (λεωφορείο)
•το πούλμαν

Οι χώροι διαμονής στις διακοπές

ξενοδοχείο

ξενώνας νέων

τροχόσπιτο

ενοικιαζόμενα δωμάτια

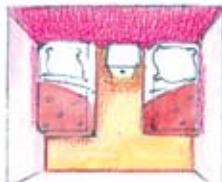

σκηνή

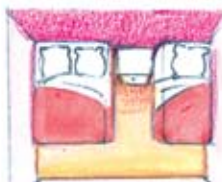
Τα δωμάτια του ξενοδοχείου

μονόκλινο

δίκλινο

τρίκλινο

Τα γεύματα της ημέρας

πλήρης διατροφή

ημιδιατροφή

Γ. Κάνε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

— Θα ήθελα ένα δωμάτιο με

πρωινό

ημιδιατροφή

πλήρη διατροφή

δική του κουζίνα

— Βεβαίως! Πόσα κρεβάτια χρειάζεστε;

— Θα προτιμούσα ένα

μονόκλινο

δίκλινο

τρίκλινο

— Εντάξει! Μου δίνετε, σας παρακαλώ, την ταυτότητά σας;

— Πόσον καιρό θα μείνετε;

— Μια βδομάδα.

— Δέκα μέρες.

— Δεκαπέντε μέρες.

— Ένα μήνα.

— Πότε θέλετε να ταξιδέψετε;

— Από τις 12 μέχρι τις 22 Ιουνίου.

— Να φύγω στις 12 και να γυρίσω στις 22 Ιουνίου.

— Έχεις πάει ποτέ

στη Γαλλία;
στην Αυστραλία;
στην Αυστρία;
στην Ισπανία;
στην Ιταλία;
στη Σουηδία;
στην Αμερική;
στον Καναδά;
στο Βέλγιο;

— Έχω πάει, είναι καταπληκτικά εκεί.
— Ναι, έχω πάει δυο φορές ως τώρα.
— Όχι, δεν έχω πάει ποτέ.
— Είχα πάει πριν από πέντε χρόνια.
— Είχα πάει παλιότερα με γκρουπ.
— Είχα πάει, πριν γεννηθεί η Μαρία.
— Είχαμε πάει, όταν ήμουν μικρός.
— Ναι, πήγα πέρυσι.
— Ναι, πήγα φέτος το καλοκαίρι.
— Όχι, θα πάω του χρόνου.

Ρήματα

Παρακείμενος, υπερσυντέλικος, συντελεσμένος μέλλοντας

Ενεργητική φωνή

Θυμήσου!

Τέλειωσε τη δουλειά του		θέλει να τελειώσει τη δουλειά του νωρίς.
Έπαιξε πολύ σήμερα		θέλει να παίξει.
Έγραψε ένα γράμμα		θέλει να γράψει ένα γράμμα.
Πήγε πέρσι στη Χαβάη		θέλει να πάει στη Χαβάη.

Πρόσεξε τώρα!

Παρακείμενος

έχω πάει
έχεις πάει
έχει πάει
έχουμε πάει
έχετε πάει
έχουν(ε) πάει

Έχω τελειώσει τη δουλειά μου. (κιάλας, πριν από λίγο)
Έχω ήδη πάρει πρωινό. (εδώ και μια ώρα)
Έχω πάει στη Χαβάη. (μια ή πολλές φορές)

Υπερσυντέλικος

είχα πάει
είχες πάει
είχε πάει
είχαμε πάει
είχατε πάει
είχαν(ε) πάει

Είχα πάει στη Χαβάη. (πολλές φορές στο μακρινό παρελθόν)
Είχα ξεκινήσει, όταν ήρθε. (έγινε πριν από κάτι άλλο)

Συντελεσμένος μέλλοντας

θα έχω πάει
θα έχεις πάει
θα έχει πάει
θα έχουμε πάει
θα έχετε πάει
θα έχουν(ε) πάει

Θα έχω φτάσει ως αύριο. (βέβαιο)
Θα έχω δουλέψει 21 χρόνια ως το 2007. (πιθανό στο μέλλον)
Θα 'χει διαβάσει τουλάχιστον 30 βιβλία μέχρι τώρα. (πιθανό στο παρόν)

Στο εξοχικό σπιτάκι του παππού

Κάθε Ιούλιο πηγαίνουμε για τρεις εβδομάδες στην Κύπρο. Περνάμε υπέροχα, γιατί το πρόγραμμά μας είναι γεμάτο θάλασσα και βουνό. Περνάμε δυο εβδομάδες στη θεία μου στη Λεμεσό, ενώ την τελευταία εβδομάδα πηγαίνουμε πάντα στο σπιτάκι του παππού Μιχάλη στις Πλάτρες. Αυτή η εβδομάδα είναι για μένα η πιο όμορφη κι ενδιαφέρουσα.

Οι Πλάτρες είναι ένα μεγάλο, καταπράσινο, ορεινό χωριό, από τα πιο όμορφα της Κύπρου. Είναι χτισμένο στην πλαγιά του Τροόδους. Έχει όμορφα άσπρα σπιτάκια και στενά γραφικά δρομάκια με δέντρα, πεύκα, έλατα, πλατάνια, λεύκες, κυπαρίσσια. Το καλοκαίρι οι Πλάτρες γεμίζουν τουρίστες, που έρχονται από όλο τον κόσμο, για να απολαύσουν την υπέροχη θέα και την ομορφιά της φύσης, τον καθαρό αέρα, το κελάδισμα των πουλιών, την ηρεμία και τη γαλήνη. Το χωριό είναι γεμάτο ταβερνούλες, όπου οι επισκέπτες μπορούν να απολαύσουν παραδοσιακές σπεσιαλιτέ, καθώς και μαγαζάκια με είδη λαϊκής τέχνης, από τα οποία μπορούν να αγοράσουν ενθύμια και δώρα.

Εγώ στο σπιτάκι του παππού στις Πλάτρες περνάω φανταστικά. Κάθε πρωί καθαλάμε το γαϊδουράκι του και ξεκινάμε περιπάτους, για να μου δείξει τα μυστικά του βουνού, όπως λέει. Σε μια από τις εκδρομές μας μου έχει δείξει τη μεγάλη οροσειρά του Τροόδους και την ψηλότερη κορυφή του, τον Όλυμπο (1951 μ.). Ξέρω απ' έξω κι ανακατωτά όλες τις μικρότερες κορυφούλες, τα ονόματα όλων των κοιλάδων, ποταμών και ρυακιών. Το Τρόδος το χειμώνα είναι κατάλευκο από το χιόνι και η πίστα της Χιονίστρας γεμίζει σκιέρ και τουρίστες που ασχολούνται με τα χειμερινά σπορ.

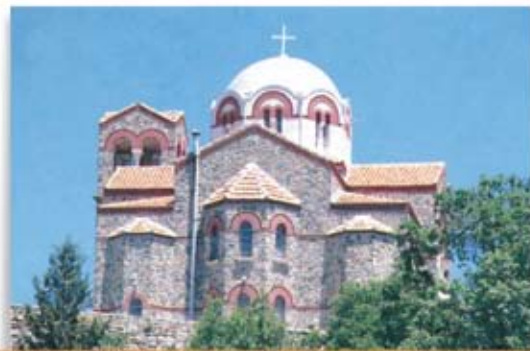
Κάθε χρόνο με τον παππού δεν παραλείπουμε να περπατήσουμε στο υπέροχο μονοπάτι της φύσης, το μονοπάτι «Καληδόνια» ή

Το σήμα των Κυπριακών αερογραμμών είναι εμπνευσμένο από το αγρινό.

Το αγρινό ζει στην Κύπρο και είναι προστατευόμενο είδος.

Η εκκλησία της Φανερωμένης στη Λάρνακα.

Αγριολούουδα από τα δάση της Κύπρου

Παραδοσιακά λευκαρίτικα κεντήματα

Ετοιμασία γλυκών κουταλιού

Παραδοσιακό σπίτι στις Πλάτρες

«το μονοπάτι των απδονιών». Το μονοπάτι περνάει δίπλα από ένα μικρό ποταμάκι, που ονομάζεται Κρύος Ποταμός. Μπορεί κανείς να θαυμάσει τα δροσερά νερά και να ακούσει το ατελείωτο κελάηδισμα των απδονιών. Η ποικιλία της βλάστησης είναι μοναδική. Εκτός από πεύκα, βλέπεις αγριοκυδωνιές, αγριοτριανταφυλλιές, βιολέτες και άλλα αγριολούλουδα. Το μονοπάτι έχει μήκος γύρω στα δύο χιλιόμετρα και χρειάζεσαι μία με δυο ώρες για να το περπατήσεις. Θυμάμαι μια φορά είχαμε περπατήσει αρκετά, όταν φτάσαμε σε μια ξύλινη γεφυρούλα και ο παππούς μου είπε:

— Εύα, τώρα θα δεις ένα πολύ όμορφο θέαμα. Σε λίγο φτάνουμε στον καταρράκτη των Καληδονιών.

Κατάλαβα ότι ήμασταν κοντά από τον έντονο παφλασμό του νερού. Είδαμε από μακριά τον πανέμορφο καταρράκτη και –ω! τι έκπληξη!- στη λιμνούλα που έκαναν τα νερά όπως έπεφταν από ψηλά, ένα όμορφο ζώο έπινε νερό. Ο παππούς μου έκανε νόημα να μην κάνω θόρυβο και μου ψιθύρισε:

— Αλεπού είναι!

— Να την πιάσουμε παπού; ρώτησα γεμάτη ενθουσιασμό.

— Όχι, άσε την να χορτάσει νερό και να φύγει.

Πραγματικά, το όμορφο ζώο μετά από λίγο χάθηκε μέσα στα δέντρα κι εμείς συνεχίσαμε την πεζοπορία μας.

Ο ποιητής Γιώργος Σεφέρης, που πήρε το βραβείο Νόμπελ το 1963, έγραψε για τις Πλάτρες: «Τα απδόνια δε σ' αφήνουνε να κοιμηθείς στις Πλάτρες». Νομίζω πως είχε δίκιο. Αυτό το μέρος είναι υπέροχο!

Α. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποιος διηγείται την ιστορία;
2. Πες τι είδους φυτά αναφέρονται στο κείμενο.
3. Τι υψόμετρο έχει η κορυφή του Ολύμπου;
4. Τι γίνεται στο Τρόδος το χειμώνα;
5. Ποιο επεισόδιο θυμάται η Εύα από το μονοπάτι των Καλποδονιών;
6. Γιατί οι Πλάτρες είναι τόσο ξακουστό χωριό;

Β. Συζητάμε στην τάξη.

- Έχεις ζήσει ποτέ στην εξοχή; Πώς ήταν;
- Τι ακριβώς έκανες κάθε μέρα;
- Ποιο ορεινό σπορ θα σου άρεσε να κάνεις;
- Πού νομίζεις είναι καλύτερα να κάνει διακοπές κανείς, στο βουνό ή στη θάλασσα; Γιατί;
- Θα ήθελες κι εσύ ένα εξοχικό σπίτι; Πού;

η εξοχή
η ύπαιθρος
η φύση
το περιβάλλον

η πεζοπορία
η ορειβασία
η αναρρίχηση
η χιονοδρομία, το σκι
η ποδηλασία
το κυνήγι

το όρος – το βουνό
η κορυφή, η βουνοκορφή
η οροσειρά
η πλαγιά
το υψόμετρο

το δάσος
το δέντρο
το κυπαρίσσι
το πεύκο
το έλατο
ο θάμνος
η βλάστηση, το φυτό
το αγριολούλουδο

το ορεινό χωριό
η όμορφη φύση
η υπέροχη θέα
το γραφικό χωριό
η λαϊκή τέχνη
τα δροσερά νερά

το ποτάμι
η λίμνη
ο καταρράχτης
το ρυάκι
η ρεματιά
η κοιλάδα
το μονοπάτι

η αλεπού
το αηδόني
το κελάδισμα
οι πεταλούδες
το φίδι

Γ. Κάνε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Σου αρέσουν τα σπορ του βουνού;

Ποιο ορεινό σπορ σου αρέσει;

Τι σου αρέσει να κάνεις στο βουνό;

Μου αρέσει πολύ

- η ορειβασία το χειμώνα.
- η πεζοπορία σε μονοπάτια.
- το ψάρεμα στο ποτάμι.
- η χιονοδρομία στην πίστα του σκι.
- να κάνω σκι σε χιονισμένες πλαγιές.
- το κανόε-καγιάκ στο ποτάμι.
- η κωπηλασία στη λίμνη.
- το ράφτιγκ στα ορμητικά νερά του ποταμού.
- η αναρρίχηση σε ψηλούς βράχους.
- η ποδηλασία σε χωματόδρομους.

Ουσιαστικά

Από το μικρό στο μεγάλο

Υποκοριστικά

σπιτάκι
παιδάκι
σκυλάκι
βαρελάκι
κουταλάκι
κανατάκι
κολοκυθάκι
φετούλα
φωνούλα
κοιλίτσα
ποντικάκι-ποντικούλης
μαθητάκος

σπίτι
παιδί
σκυλί
βαρέλι
κουτάλι
κανάτι
κολοκύθι
φέτα
φωνή
κοιλιά
ποντίκι
μαθητής

Μεγεθυντικά

σπιταρόνα
παιδαρος
σκύλαρος
βαρέλα
κουτάλα
κανάτα
κολοκύθα
φετάρα
(αγγις)φωναρά
κοιλάρα
ποντίκαρος
μαθηταράς

Εθνικά

Πάτρα	→	Πατρινός
Θεσσαλονίκη	→	Θεσσαλονικιός
Ευρώπη	→	Ευρωπαίος
Αθήνα	→	Αθηναίος
Αφρική	→	Αφρικανός
Λονδίνο	→	Λονδρέζος
Βόλος	→	Βολιώτης
Κύπριος	→	Κύπρια
Έλληνας	→	Ελληνίδα
Τούρκος	→	Τουρκάλα
Άγγλος	→	Αγγλίδα
Βρετανός	→	Βρετανίδα
Γάλλος	→	Γαλλίδα
Θεσσαλονικιός	→	Θεσσαλονικιά
Σαμιώτης	→	Σαμιώτισσα

Περιεκτικά

ελιά (ελαία)	→	ελαιώνας
άχυρο	→	αχυρώνας
ξένος	→	ξενώνας
στρατός	→	στρατώνας
αμπέλι	→	αμπελώνας
κερασιά	→	κερασώνας
καλάμι	→	καλαμιώνας
περιστέρι	→	περιστερώνας

Συνώνυμα

η πλάτη	=	η ράχη
το άδειο	=	το κενό
η στέγη	=	η σκεπή
ο ίππος	=	το άλογο
κρατώ	=	βαστώ
η σελήνη	=	το φεγγάρι
η όρνιθα	=	η κότα
ο πετεινός	=	ο κόκορας

Ομώνυμα

χήρος	-	χοίρος
γεια	-	για
κλήμα	-	κλίμα
κλείνω	-	κλίνω
λίρα	-	λύρα
η νίκη	-	το νοίκι
τα όρη	-	οι όροι
όμως	-	ώμος

Επίθετα Ανώμαλα παραθετικά

καλός		καλύτερος		άριστος
κακός		χειρότερος		χειρίστος
πολύς		περισσότερος		πλείστος
λίγος		λιγότερος		ελάχιστος
μεγάλος		μεγαλύτερος		μέγιστος
μικρός		μικρότερος		ελάχιστος

Ονειρεμένες διακοπές στη Ρόδο

Γιώργος: Γεια σου, Ελένη. Τι κάνεις;

Ελένη: Καλημέρα, Γιώργο. Μια χαρά είμαι και πολύ χαρούμενη.

Γιώργος: Γιατί; Έγινε κάτι;

Ελένη: Σήμερα δε θα έρθω για μπάνιο στη θάλασσα. Θα επισκεφτούμε τη Λίνδο με τους γονείς μου. Τρελαίνομαι για ταξίδια στην εξοχή με το αυτοκίνητο.

Γιώργος: Στη Λίνδο; Είχαμε πάει κι εμείς την περασμένη Δευτέρα. Α! είναι υπέροχα! Θα περάσεις φανταστικά!

Ελένη: Έχω ακούσει ότι είναι ένα παραλιακό χωριό, χτισμένο μέσα σε ένα μικρό κόλπο.

Γιώργος: Έτσι είναι. Ο κόλπος αυτός δημιουργεί ένα φυσικό λιμάνι, γεμάτο φαροκάικα, και γύρω-γύρω είναι χτισμένα μικρά, κατάλευκα σπιτάκια. Οι δρόμοι του χωριού είναι πολύ στενοί και γεμάτοι μικρά μαγαζάκια, που πουλάνε διάφορα παραδοσιακά είδη και σουβενίρ.

Ελένη: Ο πατέρας μου μού είπε πως πάνω από το χωριό υπάρχει ένας απότομος λόφος και πάνω στο λόφο είναι χτισμένη η Ακρόπολη της Λίνδου με το αρχαίο κάστρο.

Γιώργος: Πράγματι αξίζει να πας εκεί! Αν δε θέλετε να ανεβείτε με τα πόδια τα αμέτρητα σκαλοπάτια, μπορείτε να νοικιάσετε γαϊδουράκια κάτω στο χωριό και να ανεβείτε μ' αυτά στο κάστρο. Η διαδρομή είναι απολαυστική καβάλα σε ένα γαϊδουράκι.

Ελένη: Θα θυμηθώ να το πω στον μπαμπά. Εσείς, τι πρόγραμμα έχετε για σήμερα;

Γιώργος: Το πρωί θα επισκεφτούμε το ενυδρείο, το μεσημέρι θα φάμε στην πόλη και, αφού κάνουμε μερικά ψώνια, θα γυρίσουμε στο ξενοδοχείο κατά τις τέσσερις. Θα κατεβώ μετά τις πέντε.

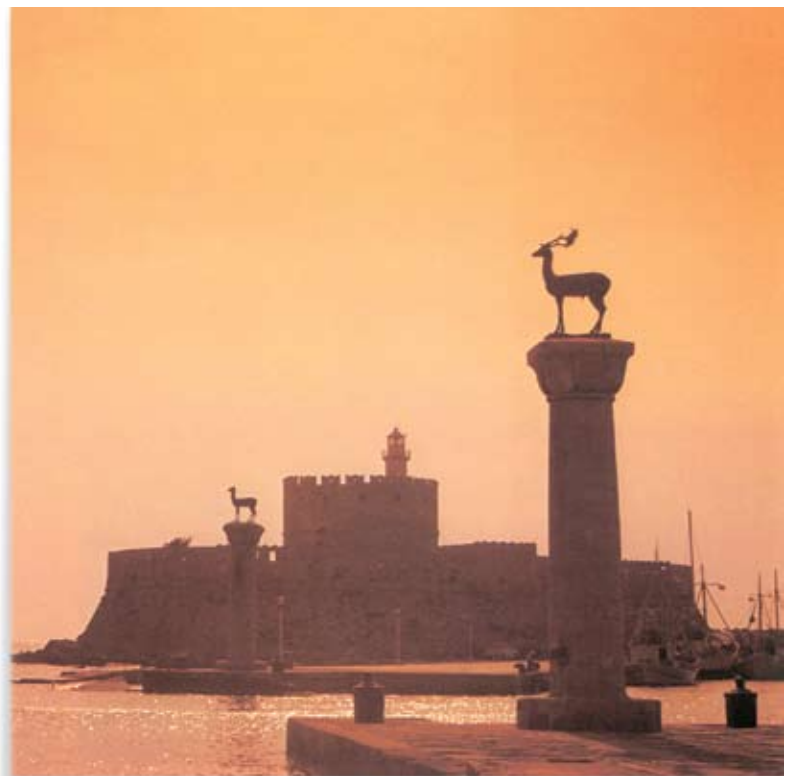
Ελένη: Δεν ήξερα ότι στη Ρόδο υπάρχει ενυδρείο. Πού βρίσκεται;

Γιώργος: Έχεις δει στο χάρτη μια στενή χερσόνησο στο βορειότερο άκρο του νησιού, λίγο έξω από την πόλη;

Ελένη: Ναι, τώρα που το λες, το θυμάμαι.

Γιώργος: Ε, λοιπόν, αυτή η χερσόνησος καταλήγει σε ένα μικρό ακρωτήριο. Σ' αυτό το ακρωτήριο είναι χτισμένο το ενυδρείο. Μπορείς να δεις ένα μεγάλο κομμάτι του βυθού της θάλασσας εκεί κάτω.

Ελένη: Ακούγεται πολύ ενδιαφέρον. Θα πείσω τους γονείς μου να πάμε κι εμείς αύριο.

A. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Να περιγράψεις το μέρος που θα επισκεφθεί σήμερα η Ελένη.
2. Τι σημαίνει η λέξη Ακρόπολη; Γιατί είναι χτισμένη ψηλά;
3. Εσένα θα σου άρεσε να επισκεφθείς τη Λίνδο; Γιατί;
4. Ποιο μέρος θα επισκεφθεί ο Γιώργος σήμερα; Πού βρίσκεται;
5. Τι μπορεί να δει κανείς σε ένα ενυδρείο;

B. Μίλησε στην τάξη.

1. Καλοκαιρινές διακοπές σημαίνει θάλασσα. Συμφωνείς;
2. Σ' αρέσουν τα παιχνίδια στην άμμο; Ποια παίζεις;
3. Εσύ περνάς όλη τη μέρα σου στην παραλία ή πηγαίνεις και εκδρομές;
4. Τι μπορείς να κάνεις το βράδυ σε ένα παραθαλάσσιο μέρος;
5. Σε ποιο παραθαλάσσιο μέρος πήγες διακοπές πρόσφατα;
6. Σε ποιο παραθαλάσσιο μέρος θα ήθελες να πας διακοπές;

Βρες στην εικόνα τις παρακάτω λέξεις:

ο κόλπος
το λιμάνι
η παραλία, η ακτή
η χερσόνησος
ο φάρος

η θάλασσα
το πέλαγος
ο ωκεανός
ο βυθός
το ακρωτήριο
το νησί

καταδύομαι
κάνω θαλάσσιο σκι
οδηγώ το κόττερο
ψαρεύω με καλάμι
ψαρεύω με ψαροντούφεκο
κάνω υποβρύχια κατάδυση
κάνω υποβρύχιο ψάρεμα

η Ακρόπολη
η Ρόδος
η Κρήτη
η Κύπρος
η Σάμος

οι διακοπές
η πισίνα
το μπάνιο, το κολύμπι
το σωσίβιο
το ενυδρείο
ο δύτες, η δύτρια
η κατάδυση
η ιστιοπλοΐα
η ιστιοσανίδα, το σέρφιγκ
η ψαροταβέρνα
το γαϊδουράκι, ο γάιδαρος

Στενοί δρόμοι στο Ρέθυμνο

Το κάστρο της Αστυπάλαιας

Παραλία στην Πελοπόννησο

Το νησί Σκοπιός

Πρόσεξε!

Το συνάλλαγμα

Όταν πηγαίνουμε στο εξωτερικό, χρειαζόμαστε συνάλλαγμα, δηλαδή χρήματα του τόπου τον οποίο επισκεπτόμαστε.

Πηγαίνουμε στην τράπεζα, δίνουμε τα χρήματά μας και μας δίνουν ξένα χαρτονομίσματα.

Παρακάτω μπορείς να δεις τις βασικές ισοτιμίες νομισμάτων:

1 δολάριο είναι περίπου ίσο με 1 ευρώ.

1 κυπριακή λίρα είναι περίπου ίση με 1 αγγλική λίρα.

1 αγγλική λίρα είναι περίπου ίση με 1,5 ευρώ.

Γ. Κάνε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Πού θα πας διακοπές φέτος;	Πού πήγες διακοπές πέρσι;	Έχεις πάει διακοπές στ... ;
Είμαι στη(ν) ... και ...	Ρόδο Κύπρο Κρήτη	κάνω θαλάσσιο σκι. χορεύω σε νυχτερινό κέντρο. πηγαίνω βόλτες κάθε βράδυ στην παραλία.
Πέρσι πήγα στη(ν) .. και ...	Σαντορίνη Ζάκυνθο Κέρκυρα	οδηγώ τζετ-σκι. ταξιδεύω με κότερο. μένω σε ξενοδοχείο πέντε αστέρων.
Φέτος θα πάω στη(ν)... και θα...	Σάμο Μύκονο Τήνο Πάρο	τρώω σε ψαροταβέρνες. ψαρεύω με καλάμι. κάνω εκδρομές και σέρφιγκ. κάνω καταδύσεις.
Έχω πάει στη(ν) ... και ...	Πάτμο Λέσβο Λευκάδα	επισκέπτομαι τα αξιοθέατα του νησιού. ψαρεύω με ψαροντούφεκο. αγοράζω ενθύμια.
Θέλεις να παίξουμε κάτι στην άμμο;	Παίζουμε με τις ρακέτες; Να φτιάξουμε πύργο! Τι λες για μια παρτίδα τάβλι; Ναι, έχω φέρει την τράπουλα μαζί μου. Ναι, να παίξουμε βόλεϊ με την μπάλα. Έχει ένα γήπεδο τένις εκεί κάτω. Πάμε; Μπα, καλύτερα να παίξουμε μέσα στο νερό. Όχι, προτιμώ να πάμε μια βόλτα με το θαλάσσιο ποδήλατο.	

Γερούνδιο

Α' συζυγία

χάνω	→	χάν-οντας
απλώνω	→	απλών-οντας
μαζεύω	→	μαζεύ-οντας
ανοίγω	→	ανοίγ-οντας
κόβω	→	κόβ-οντας
στολίζω	→	στολίζ-οντας

-οντας

άκλιτο

-ώντας

άκλιτο

Β' συζυγία

α' τάξη	→	αγαπ-ώντας
		πετ-ώντας
		γελ-ώντας
β' τάξη	→	αδικ-ώντας
		συγκιν-ώντας

Πέρασα το απόγευμα **μαζεύοντας** κοχύλια στην παραλία. → με το **μάζεμα** (δηλώνει τρόπο)

Ανοιώντας το παράθυρο, αντίκρισα μια υπέροχη θέα. → Όταν **άνοιξα** (δηλώνει χρόνο)

Μην μπορώντας να βρει δωμάτιο σε ξενοδοχείο, αποφάσισε να μείνει σε κάμπινγκ.

→ Επειδή **δεν μπορούσε** (δηλώνει αιτία)

Μετοχή

χάνομαι	→	χαμένος -n-o	αγαπιέμαι	→	αγαπημένος-n-o
απλώνομαι	→	απλωμένος -n-o	α' τάξη πετιέμαι	→	πεταγμένος-n-o
μαζεύομαι	→	μαζεμένος -n-o	γελιέμαι	→	γελασμένος-n-o
ανοίγομαι	→	ανοιγμένος -n-o			
κόβομαι	→	κομμένος -n-o	αδικούμαι	→	αδικημένος-n-o
στολίζομαι	→	στολισμένος -n-o	β' τάξη συγκινούμαι	→	συγκινημένος-n-o
			φοβάμαι	→	φοβισμένος-n-o

Βρήκα το **χαμένο** μου πορτοφόλι.

Η πόρτα ήταν διάπλατα **ανοιγμένη**.

Χρησιμοποιούνται όπως τα επίθετα.

Το παιδί μάς κοίταξε **φοβισμένο**.

Οι μετοχές σε **-μένος, -μένη, -μένο** κλίνονται όπως τα επίθετα σε **-ος, -η, -ο**

Ενικός αριθμός

Ονομαστική	ο χαμένος (θησαυρός)	η χαμένη (τσάντα)	το χαμένο (πορτοφόλι)
Γενική	του χαμένου	της χαμένης	του χαμένου
Αιτιατική	το χαμένο	τη χαμένη	το χαμένο
Κλητική	χαμένε	χαμένη	χαμένο

Πληθυντικός αριθμός

Ονομαστική	οι χαμένοι	οι χαμένες	τα χαμένα
Γενική	των χαμένων	των χαμένων	των χαμένων
Αιτιατική	τους χαμένους	τις χαμένες	τα χαμένα
Κλητική	χαμένοι	χαμένες	χαμένα

Αν έρθεις στο Λονδίνο, θα κάνουμε πολλή

Το ρολόι του Κοινοβουλίου

Η φρουρά του παλατιού

Η γέφυρα του πύργου του Λονδίνου

Αγαπημένη μου φίλη Αλίκη,

Τι κάνεις, είσαι καλά; Πώς πήγες με τις εξετάσεις σου; Ελπίζω να έχεις καλά αποτελέσματα. Στο σπίτι έχουμε ήδη αρχίσει να μιλάμε για τις καλοκαιρινές μας διακοπές. Φέτος έχουμε έξοδο με τις επιδιορθώσεις του σπιτιού μας, χι' αυτό δε θα πάμε στο εξωτερικό. Θα μείνουμε στην Αγγλία και θα κάνουμε εκδρομές σε διάφορα μέρη εδώ. Σκέφτηκα λοιπόν, να σε καλέσω.

Αν έρθεις στο Λονδίνο, θα κάνουμε πολλή. Αν σου αρέσουν τα πάρκα, εδώ υπάρχουν άφθονα. Αν προτιμάς τα μουσεία, μπορούμε να πάμε στα Κέρνα Ομοιώματα, στο Βρετανικό και στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας. Αν αγαπάς τα έργα τέχνης, θα επισκεφτούμε τις πινακοθήκες. Αν, τέλος, σου αρέσουν τα επιθλητικά κτίρια, τι θα έλεγες για τα ανάκτορα του Μπάκιγχαμ, τον Πύργο του Λονδίνου ή το Μπιγκ Μπεν; Η συγκοινωνία είναι πολύ καλή. Υπάρχει υπόγειος οδικός δρόμος και αστικά λεωφορεία που σε πάνε παντού.

Όσο για τη θραυινή ζωή, στο Λονδίνο έχεις χιλιάδες πράγματα να κάνεις. Μπορούμε να φάμε σε πολυτελή εστιατόρια, να χορέψουμε σε ντίσκο, να πάμε στο θέατρο ή σε μια συναυλία. Ακόμα και ένας απλός περίπατος στις όχθες και στις χείρες του Τάμεση προσφέρει μια αξέχαστη εμπειρία.

Όπως ίσως ξέρεις, το Λονδίνο είναι η πρωτεύουσα της Βρετανίας και η μεγαλύτερη πόλη της σε πληθυσμό. Έχει εννέα εκατομμύρια κατοίκους. Χωρίζεται στη μέση από τον Τάμεση, που είναι ένα πλατύ και μακρύ ποτάμι, όπου μπορούν να πλέουν και μεγάλα καράβια. Ο επισκέπτης ζητείται από τις μεγάλες χείρες που ενώνουν τις δυο όχθες του ποταμού, από τις θηρίνες των καταστημάτων, τα φώτα, την κίνηση, τα μνημεία, τα κτίρια και τους χώρους διασκέδασης.

Η πόλη είναι γεμάτη αξιοθέατα. Αν αποφασίσεις να έρθεις, δε θα ξέρουμε τι να πρωτοκάνουμε. Θα περάσεις ιδανικές διακοπές.

Περιμένω την απάντησή σου

Με αγάπη
Τζώργος

Α. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποιος γράφει σε ποιον και γιατί;
2. Τι είδους μουσειά αναφέρονται στο γράμμα;
3. Ποια άλλα αξιοθέατα του Λονδίνου αναφέρονται στο γράμμα;
4. Τι αναφέρεται στο γράμμα για τη συγκοινωνία στο Λονδίνο;
5. Πώς μπορεί κανείς να διασκεδάσει στην πόλη αυτή το βράδυ;
6. Τι πληροφορίες υπάρ-χουν στο γράμμα για τον Τάμεση;

Το κτίριο του Κοινοβουλίου

Ο πύργος του Λονδίνου

τα αξιοθέατα
τα μνημεία
το μουσείο
η πινακοθήκη, η γκαλερί
η συναυλία, το κονσέρτο
η έκθεση
το παλάτι, τα ανάκτορα
το ποτάμι, ο ποταμός
η γέφυρα
η βιτρίνα

οι ιδανικές διακοπές
τα επιβλητικά κτίρια
το πλατύ ποτάμι
το μακρύ ποτάμι
η βραδινή ζωή
το νυκτερινό κέντρο
η άνετη συγκοινωνία
τα μοντέρνα καταστήματα

η γειτονιά, η συνοικία, ο οικισμός
το χωριό, η πόλη, η κωμόπολη, η μεγαλούπολη
η πρωτεύουσα
η χώρα
ο πληθυσμός
το εξωτερικό
το εσωτερικό

η κίνηση
η συγκοινωνία
το αστικό λεωφορείο
ο σιδηρόδρομος
ο υπόγειος σιδηρόδρομος, το μετρό, ο συρμός
ο σιδηροδρομικός σταθμός
η αμαξοστοιχία
το βαγόνι
οι ράγες
η αποβάθρα επιβίβασης

η πρόσκληση
ο επισκέπτης
η διασκέδαση
η γοητεία

προσκαλώ
επισκέπτομαι
διασκεδάζω
γοητεύω, γοητεύομαι

B. Μιλάμε στην τάξη για τη γειτονιά, την πόλη και τη χώρα μας.

1. Πες λίγα λόγια για τη γειτονιά σου. Πώς είναι οι δρόμοι και τα σπίτια;
2. Τι άλλο υπάρχει στη γειτονιά σου;
3. Πώς διασκεδάζουν οι άνθρωποι στη γειτονιά σου;
4. Σε ποια πόλη μένεις; Περιγράψε την.
5. Πώς είναι η συγκοινωνία στην πόλη σου;
6. Ποια αξιοθέατα υπάρχουν στην πόλη σου;
7. Πώς μπορεί κανείς να διασκεδάσει την ημέρα και πώς το βράδυ στην πόλη σου;
8. Σε ποια χώρα ζεις; Πού βρίσκεται στον παγκόσμιο χάρτη;
9. Μπορείς να περιγράψεις με λίγα λόγια τη χώρα στην οποία ζεις;

Γ. Κάνε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Πού θέλεις να πάμε;

Θέλω να πάμε

στην Εθνική Πινακοθήκη.
στην πλατεία Τραφάλγκαρ.
στην γκαλερί Τέιτ.
στην έκθεση λουλουδιών.
στο στάδιο Γουέμπλι.
στο γήπεδο.
στο ξενοδοχείο Χίλτον.
στο ζωολογικό κήπο.
στο πάρκο.
στο αρχαιολογικό μουσείο.

Τι θέλεις να κάνουμε;

Ας πάμε σε κανένα

θέατρο.
πάρκο.
γήπεδο.
μουσείο.
εστιατόριο.
μπαρ.

Τι θέλεις να κάνουμε;

Ας πάμε σε καμιά

πινακοθήκη.
συναυλία.
πλατεία.
γκαλερί.
έκθεση.
καφετέρια.

Για ποιο λόγο θέλεις να πάμε

στην πινακοθήκη;
στην πλατεία;
στην γκαλερί;
στην έκθεση λουλουδιών;
στο μουσείο;
στο στάδιο;
στο γήπεδο;
στο ξενοδοχείο;
στο ζωολογικό κήπο;
στο πάρκο;

Θέλω να

δω έναν πίνακα του Ντα Βίντσι.
ξεκουραστώ για λίγο στο παγκάκι.
αγοράσω έναν πίνακα για το σαλόνι.
αγοράσω ένα εξωτικό φυτό.
θαυμάσω τα γλυπτά του Παρθενώνα.
ακούσω τη συναυλία του Νταλάρα.
παρακολουθήσω έναν ποδοσφαιρικό αγώνα.
κλείσω ένα δωμάτιο για απόψε.
δω τους ελέφαντες.
τρέξω ανάμεσα στα δέντρα.

Αν θέλεις να πάμε

στο μουσείο,
στην έκθεση,
στο κονσέρτο,
στη συναυλία,
στο θέατρο

πρέπει να πάρουμε

ταξί.
το αστικό.
το τρόλεϊ.
το μετρό.
τον υπόγειο.
το τρένο.

Υποθετικοί λόγοι

του πραγματικού ή πιθανού

Υπόθεση

Αν θέλεις (Ενεστώτας),		πηγαίνουμε και στο μουσείο. (Ενεστώτας)
Αν (θα) πάω στην Αγγλία, (Μέλ. Συνοπτ.)		θα προσπαθήσω να τον δω. (Μέλ. Συνοπτ.)
Αν (θα) πας στην Αγγλία, (Μέλ. Συνοπτ.)		να προσπαθήσεις να τον δεις. (Υποτ.)
Αν (θα) πας στην Αγγλία, (Μέλ. Συνοπτ.)		πάρ' τον ένα τηλέφωνο. (Προστακτ.)
Αν βρήκε ευκαιρία, (Αόριστος)		θα πήγε στην Αγγλία. (θα+Αόριστος)

Απόδοση

του μη πραγματικού

Υπόθεση

Αν ζούσαμε στην Κίνα, (Παρατ.)		θα μιλούσαμε κινέζικα. (θα+Παρατ.)
Αν πήγαινες στην Αγγλία, (Παρατ.)		θα τον είχες δει. (θα+Παρατ.)
Αν είχες πάει στην Αγγλία, (Υπερσ.)		θα τον είχες δει. (θα+Υπερσ.)
Αν είχες πάει στην Αγγλία, (Υπερσ.)		θα τον έβλεπες. (θα+Παρατ.)

Απόδοση

Στενοχωριέμαι με τις καταστροφές

Προηγούμενο | Επόμενο | Επιστροφή στα Μηνύματα Προβολή Εκτύπωσης - Ολοκλήρη Επικεφαλίδα

Διαγραφή | Απάντηση | Απάντηση σε Όλους | Προώθηση | ως συνημμένο | Μεταφορά στο φάκελο... | OK

Αυτό το μήνυμα δεν έχει σημαία υπενθύμισης. [Μήνυμα με Σημεία Υπενθύμισης - Εμφάνιση ως Μη Αναγνωσμένο]

From : panoslambrou@hotmail.com
 To : antonislogothetis@yahoo.com
 Subject: Bad weather for holidays!

Θεσσαλονίκη,
 Τρίτη 8 Μαΐου 2002
 Καλησπέρα, Αντώνη.

Βρίσκομαι στη Θεσσαλονίκη. Σου γράφω από το ξενοδοχείο.
 Το ταξίδι μας με το αεροπλάνο ήταν άνετο, το ξενοδοχείο είναι καταπληκτικό, (έχει και ίντερνετ καφέ!). Οι διακοπές μας όμως στη Βόρειο Ελλάδα δεν ξεκίνησαν πολύ καλά. Από χτες που ήρθαμε, συνέχεια βρέχει. Όλο το βράδυ άστραφτε, μπουμπούνιζε και κάπου, όχι πολύ μακριά, πρέπει να έριξε κεραυνό. Σήμερα, πάλι, από το πρωί ψιχαλίζει, φυσάει και η θάλασσα είναι φουρτουνιασμένη. Και πρωταθλητής στο κολύμπι να είσαι, αποκλείεται να τα βγάλεις πέρα με τόσο κύμα. Σαν να μην έφταναν όλα αυτά, τα δελτία λένε πως ο καιρός αύριο θα χειροτερέψει. Περιμένουμε θύελλες και καταιγίδες, ενώ η θερμοκρασία είναι πολύ χαμηλή για την εποχή. Στα ορεινά από χτες το βράδυ ρίχνει καταρακτώδεις βροχές.

Στις εφημερίδες διαβάσαμε ότι οι πλημμύρες άφησαν πίσω τους μεγάλες ζημιές και πολλούς άστεγους. Έγιναν αρκετά δυστυχήματα στο οδικό δίκτυο της Θεσσαλονίκης, μερικά χωριά στον κάμπο έχουν πλημμυρίσει και οι αγρότες λένε πως έχουν καταστραφεί.

Στενοχωριέμαι πολύ με τις καταστροφές, Αντώνη. Δεν έχω όρεξη για τίποτα. Αντί να κολυμπώ, να κάνω εκδρομές και να απολαμβάνω τις διακοπές μου, κλείστηκα μέσα και δεν ξέρω τι να κάνω. Ας είναι καλά ο υπολογιστής, που μου επιτρέπει να επικοινωνήσω μαζί σου. Έτσι κι αλλιώς, με τόσο άσχημα νέα δεν έχω διάθεση για ψυχαγωγία. Ας ελπίσουμε να φτιάξει ο καιρός την άλλη βδομάδα και να ξαναβρώ τη διάθεσή μου.

Οι διακοπές μας τελειώνουν το μεθεπόμενο Σαββατοκύριακο.
 Τα λέμε.
 Γεια χαρά
 Πάνος

Διαγραφή | Απάντηση | Απάντηση σε Όλους | Προώθηση | ως συνημμένο | Μεταφορά στο φάκελο... | OK

Προηγούμενο | Επόμενο | Επιστροφή στα Μηνύματα Αποθήκευση Μηνύματος

Νέο Mail Αναζήτηση Mail - Επιλογές Mail

Mail - Ατζέντα - Ημερολόγιο - Σημειώσεις

ΑΠΟΘΗΚΗ

ΟΙ ΕΠΟΧΕΣ

η άνοιξη το φθινόπωρο
το καλοκαίρι ο χειμώνας

ΤΑ ΚΑΙΡΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

η βροχή	η βροντή	το χιονόνερο
η μπόρα	ο κεραυνός	το χαλάζι
η ψιχάλα	η ομίχλη	ο παγετός
η καταγίδα	ο άνεμος	η λιακάδα
η θύελλα	η συννεφιά	η ηλιοφάνεια
η αστραπή	οι νεφώσεις	ο καύσωνας
	το χιόνι	

ψιχαλίζει	προκαλώ
βρέχει	αφήνω
χιονίζει	επικοινωνώ
πλημμυρίζω	στενοχωριέμαι
καταστρέφω	απολαμβάνω
δημιουργώ	κλείνομαι

η Ελληνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (ΕΜΥ)
το δελτίο καιρού
η πρόγνωση του καιρού
η βελτίωση του καιρού
η επιδείνωση του καιρού

Ο ΚΑΙΡΟΣ

η καλοκαιρία
η κακοκαιρία
το μεσογειακό κλίμα
το ψυχρό κλίμα

το άστατος καιρός	
ο αίθριος καιρός	
ο συννεφιασμένος ουρανός	στα ορεινά
η καταρακτώδης βροχή	στα νησιά
η πυκνή ομίχλη	στα παράλια
η ταραγμένη θάλασσα	στα πελάγη
το ήσυχο πέλαγος	στα ηπειρωτικά
οι ασθενείς	στα κεντρικά
οι μέτριοι	στα νότια
οι ισχυροί	στα βόρεια
η χαμηλή θερμοκρασία	στα ανατολικά
η υψηλή θερμοκρασία	στα δυτικά

Η θερμοκρασία θα κυμανθεί από 6 μέχρι 10 βαθμούς Κελσίου.

Α. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποιος γράφει σε ποιον, από πού και για ποιο λόγο;
2. Πώς ήταν ο καιρός την προηγούμενη ημέρα και πώς είναι σήμερα;
3. Τι καιρός προβλέπεται για την επόμενη μέρα;
4. Τι προβλήματα δημιούργησε η κακοκαιρία στη Β. Ελλάδα;
5. Πώς νιώθει ο Πάνος εξαιτίας της κακοκαιρίας;

**Β. Μελετάμε
τα σύμβολα
του καιρού
και λέμε
τι σημαίνει το
κάθενα.**

ηλιοφάνεια
αίθριος καιρός

ομίχλη

συννεφιά

ψιγάλα-μπόρα

βροχή

καταιγίδα

χιόνι

Γ. Συζητάμε για τις αλλαγές στον καιρό σε κάθε εποχή.

Φθινόπωρο

υγρασία και βροχές,
μέτριες θερμοκρασίες

Καλοκαίρι

ηλιοφάνεια,
υψηλές θερμοκρασίες

Χειμώνας

χιόνια, βροχές, συννεφιάς,
χαμηλές θερμοκρασίες

Άνοιξη

ηλιοφάνεια αλλά και βροχές, κανονικές
θερμοκρασίες (10-20 βαθμοί Κελσίου)

Οι τέσσερις εποχές, Γιάννης Τσαρούχης

χιονόνερο

χαλάζι

παγετός

Μαθαίνω κι αυτό

Ανομβρία = ξηρασία: δε βρέχει για πολύ καιρό και το νερό αρχίζει να λιγοστεύει.

Πλημμύρα: τα ποτάμια ξεχειλίζουν και παντού υπάρχουν νερά.

Θύελλα-ανεμοθύελλα: πολύ δυνατός αέρας που μπορεί να ξεριζώσει δέντρα.

Παγετός: θερμοκρασίες υπό το μηδέν και πάγος στους δρόμους.

Ομίχλη: τα σύννεφα κατεβαίνουν στο έδαφος.

Αστραπή: λάμψη στον ουρανό.

Κεραυνός: λάμψη που πέφτει από τον ουρανό στη γη.

Δ. Παρουσίασε τον καιρό στην τάξη. Διάλεξε ένα από τα τέσσερα σενάρια και δείξε τα στο χάρτη:

1ο σενάριο: Άστατος καιρός

2ο σενάριο: Αίθριος καιρός

3ο σενάριο: Καύσωνας

4ο σενάριο: Παγετός

Ρήματα

Μεσοπαθητική φωνή

Δεύτερη συζυγία, α' τάξη

Ενεστώτας	Παρατατικός παρελθ. μη συν.	Αόριστος παρελθ. συν.	Μέλλοντας Συνοπτικός
βαριέμαι	βαριόμουν	βαρέθηκα	θα βαρεθώ
βαριέσαι	βαριόσουν	βαρέθηκες	θα βαρεθείς
βαριέται	βαριόταν	βαρέθηκε	θα βαρεθεί
βαριόμαστε	βαριόμασταν	βαρεθήκαμε	θα βαρεθούμε
βαριέστε	βαριόσασταν	βαρεθήκατε	θα βαρεθείτε
βαριούνται	βαριόντουσαν (-ούνταν)	βαρέθηκαν	θα βαρεθούν

Συνοπτική Προστακτική

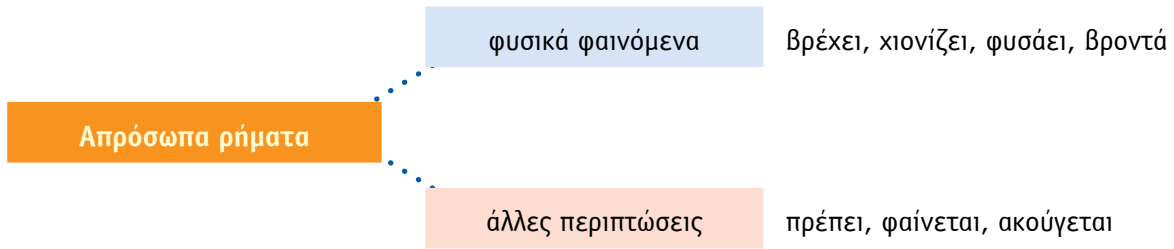
βαρεθείτε

Συνοπτική Υποτακτική

να βαρεθώ
να βαρεθείς
να βαρεθεί
να βαρεθούμε
να βαρεθείτε
να βαρεθούν

Βρες τώρα κι εσύ τους μη συνοπτικούς τύπους υποτακτικής.

Απρόσωπα ρήματα

Βροντά κι **αστράφτει** όλη μέρα.
Χειμώνισσε ξαφνικά!
 Πάλι **βρέχει**!

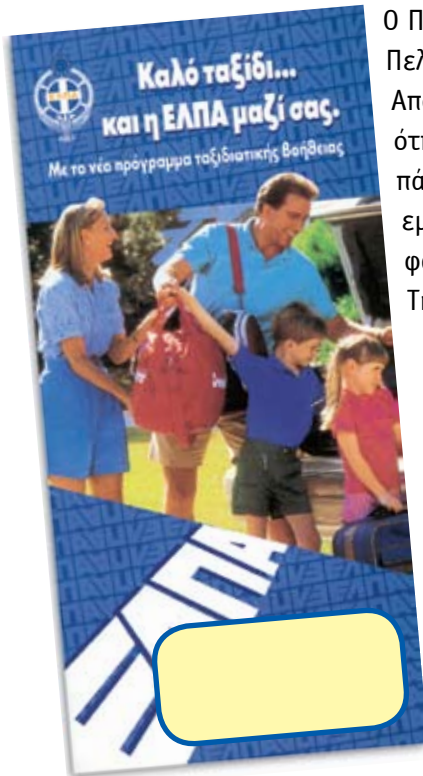
Πρέπει να γράψω.
 Δεν **πρέπει να** φας παγωτό.
 Μου **αρέσει να** χορεύω.
Μπορεί να αλλάξω γνώμη.
 Δεν **πρόκειται να** σε ακούσω.
Συμφέρει να αγοράσεις αυτό το αυτοκίνητο.
Ακούγεται πως είναι άρρωστος.
Φαίνεται πως δε θα έρθει.
Φαίνεται ότι τον αγαπάει.

Συνδετικά ρήματα

Ο Σπύρος **είναι** δυνατός.
 Το κρασί **είναι** σαμώτικο.
 Αυτό το βουνό **ονομάζεται** Όλυμπος.
 Το αυτοκίνητο **φαίνεται** καλό.

Η Έλενα **θα γίνει** γιατρός.
 Ο κ. Νικολάου **εκλέχτηκε** δήμαρχος.
 Ο Μιχάλης **υπηρετεί** στρατιώτης.
 Ο κ. Αγαθοκλέους **διορίστηκε** υπουργός.

Πόσο μακριά είναι;

Ο Πάνος με τους γονείς του θα επισκεφτούν σήμερα την αρχαία Ολυμπία στην Πελοπόννησο. Θα ταξιδέψουν με το αυτοκίνητο που νοίκιασαν.

Από την προηγούμενη ο πατέρας έκανε έλεγχο στο αυτοκίνητο και σιγουρεύτηκε ότι έχει βενζίνη, λάδια, νερό στο ψυγείο και αέρα στα λάστιχα. Η μητέρα πάλι ετοίμασε την τσάντα με τα απαραίτητα για το δρόμο: μερικά μπουκάλια εμφιαλωμένο νερό, μπισκότα, φρούτα, παξιμάδια, χάρτες της περιοχής, φωτογραφική μηχανή, φίλμ, βιντεοκάμερα.

Την άλλη μέρα ξεκίνησαν νωρίς-νωρίς για το ταξίδι τους.

Από τα Μετέωρα, όπου βρίσκονταν, ακολούθησαν την Εθνική Οδό μέχρι την Αθήνα. Η διαδρομή ήταν ευχάριστη και κράτησε τέσσερις ώρες. Γύρω στις 11.30 πέρασαν τον Ισθμό της Κορίνθου και κατεθύνθηκαν προς νότο, ακολουθώντας τον κεντρικό αυτοκινητόδρομο Πατρών-Καλαμάτας. Γύρω στις 2.30 ο πατέρας κατάλαβε ότι κάτι δεν πήγαινε καλά. Μετά τον Πύργο έπρεπε να είχαν αφήσει τον κύριο δρόμο και να είχαν στρίψει για την Ολυμπία. Ευτυχώς, όμως, φάνηκαν τυχεροί. Σε κάποια στιγμή είδαν έναν τροχονόμο, που είχε σταματήσει

ένα αυτοκίνητο και μιλούσε στον οδηγό. Ο πατέρας σταμάτησε αριστερά και βγήκε από το αυτοκίνητο.

- Συγνώμη, κύριε τροχονόμε, να σας ρωτήσω κάτι;
- Παρακαλώ.
- Πάω καλά για την Ολυμπία;
- Όχι. Δυστυχώς έχετε περάσει τη διασταύρωση όπου έπρεπε να είχατε στρίψει. Πρέπει να γυρίσετε πίσω. Προχωρήστε ευθεία. Στα 300 μέτρα θα δείτε την πινακίδα εξόδου από τον αυτοκινητόδρομο. Στρίψτε αριστερά και γυρίστε πίσω. Στο 8ο χιλιόμετρο θα δείτε την πινακίδα για τον αυτοκινητόδρομο Α406, που θα σας βγάλει στην Ολυμπία.
- Δηλαδή πόσο μακριά είναι η Ολυμπία από δω;
- Δεν είναι πολύ μακριά, γύρω στα 48 χιλιόμετρα.
- Κανένα βενζινάδικο υπάρχει στον Α406;
- Βεβαίως, στο 17ο χιλιόμετρο υπάρχει ένας μεγάλος σταθμός εξυπηρέτησης με καύσιμα και εστιατόριο.
- Ευχαριστώ πολύ. Ήσασταν πολύ κατατοπιστικός.
- Παρακαλώ. Καλό ταξίδι.

ΙΟΝΙΟ ΠΕΛΑΓΟΣ

ΑΙΓΑΙΟ ΠΕΛΑΓΟΣ

ΜΕΤΕΩΡΑ

ΠΑΤΡΑ

ΠΥΡΓΟΣ
ΟΛΥΜΠΙΑ

ΚΟΡΙΝΘΟΣ

ΑΘΗΝΑ

Σπάρτη

Σέρρες

Δράμα

Ξάνθη

Κομοτηνή

Εδεσσα

Κιλκίς

Καβάλα

Αλεξανδρούπολη

Φλώρινα

Βέροια

Θεσσαλονίκη

Θάσος

Καστοριά

Κοζάνη

Κατερίνη

Πολύγυρος

Σαμοθράκη

Λήμνος

Κέρκυρα

Ηγούφι

Τρίκαλα

Λάρισα

Βόλος

Ν. Λέσβος

Μυτιλήνη

Αρτα

Καρδίτσα

Πρέβεζα

Καρπενήσι

Λαμία

Εύβοια

Επτανήσα

Λευκάδα

Άμφισσα

Μολύβδι

Λιβαδειά

Χίος

Αρκαδία

Ερμούπολη

Κυκλάδες

Χανιά

Κρήτη

Ρέθυμνο

Ηράκλειο

Αγ. Νικόλαος

ΑΠΟΘΗΚΗ

ο δρόμος
ο αυτοκινητόδρομος
η εθνική οδός
ο χωματόδρομος
η λωρίδα κυκλοφορίας

η μηχανή του αυτοκινήτου
ο κινητήρας
τα λάδια
το ψυγείο
η μπαταρία
το φρένο – το γκάζι
το τιμόνι
το πορτ μπαγκάζ

το μέτρο – το χιλιόμετρο – το μίλι
το εκατοστό – το χιλιοστό
η έξοδος – η διασταύρωση
η ζώνη ασφαλείας – η παράβαση

Πεζόδρομος

το οδικό ταξίδι
η ταχύτητα
το όριο ταχύτητας
η τροχαία
ο τροχονόμος
το φανάρι
η πινακίδα
η σήραγγα, το τούνελ
το δυστύχημα
η οδική βοήθεια
ο μηχανικός αυτοκινήτων
το βενζινάδικο
ο χώρος στάθμευσης, το πάρκινγκ

Α. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Τι προγραμμάτισαν οι γονείς του Πάνου;
2. Πώς θα πήγαιναν και τι προετοιμασίες έκαναν;
3. Τι διαδρομή ακολούθησαν και τι πρόβλημα παρουσιάστηκε;
4. Για ποιο λόγο άραγε ο τροχονόμος είχε σταματήσει έναν οδηγό;
5. Πώς θα έβρισκαν τελικά το δρόμο για την Ολυμπία;

Β. Μίλησε στην τάξη για τα πιο κάτω.

- Επισκέφτηκες ποτέ κανέναν αρχαιολογικό χώρο στην Ελλάδα ή στην Κύπρο;
- Πώς πήγες εκεί;
- Τι διαδρομή ακολουθήσατε;
- Έχεις χαθεί ποτέ; Τι είχε συμβεί;
- Πες στην τάξη ποιους δρόμους πρέπει να πάρει κανείς, για να φτάσει από το σχολείο στο κέντρο της πόλης.
- Πού μένεις; Πες μας πώς θα έρθουμε στο σπίτι σου από το σχολείο.

Προσέχω τις εικόνες και λέω τη διαφορά:

νταλικά

φορτηγό

ποδήλατο

μχανή

ΙΧ

αγροτικό

Αυτοκινητόδρομος είναι ένας μεγάλος δρόμος με δύο ή τρεις λωρίδες κυκλοφορίας σε κάθε κατεύθυνση και διαχωριστική νησίδα ή μπάρα στη μέση.

Εθνική οδός είναι ο μεγάλος αυτοκινητόδρομος που συνδέει την πρωτεύουσα με άλλες μεγάλες πόλεις της χώρας.

λεωφόρος

οδός

αυτοκινητόδρομος

λωρίδα κυκλοφορίας

Γ. Κάνε υπολογισμούς με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Πόσα μέτρα είναι τα: **5, 7, 9, 2**
χιλιόμετρα;

Πόσα εκατοστά είναι τα: **5, 7, 9, 2**
μέτρα;

Τα χιλιόμετρα είναι μέτρα.

Τα μέτρα είναι εκατοστά.

1 μίλι είναι 1,61 χιλιόμετρα
1 χιλιόμετρο (χλμ.) είναι 1.000 μέτρα (μ.)
1 μέτρο (μ.) είναι 100 εκατοστά (εκ.)

Δ. Κάνε διάλογο με το διπλανό ή τη διπλανή σου με Βάση το χάρτη.

Πώς θα πάω
στη λεωφόρο Μεσογείων;
στο αεροδρόμιο;
στο λιμάνι;
στη Μονή Πεντέλης;

Θα στρίψετε
αριστερά στα πρώτα φανάρια
στη διασταύρωση
δεξιά στη δεύτερη πάροδο
στο δεύτερο στενό
Μετά, θα προχωρήσετε ευθεία για
300 μέτρα
2 χιλιόμετρα
500 μέτρα
κανένα χιλιόμετρο
κανένα πεντάλεπτο
και θα δείτε μια μεγάλη πινακίδα.

Ερωτηματικές αντωνυμίες

Ποιος χτύπησε το κουδούνι;
 Ποιοι είναι αυτοί;
 Ποια ήρθε;
 Ποιανής είναι το βιβλίο;
 Ποιους γυρεύεις;
 Ποιους κάλεσες;
 Πόσο κάνει;
 Πόσα χρήματα χρειάζεσαι;
 Πόσα κουτιά άνοιξες;
 Με πόσους θα συναντηθείς τελικά;
 Τι έγινε;
 Τι να δείξω;
 Με τι αθλήματα ασχολείσαι;

ποιος;
ποια;
ποιο;
πόσος;
πόση;
πόσο;
τι;

Το ποδήλατο αυτό ποιανού είναι;

 Τελικά θα συναντηθείς με πόσους;

 Να δείξω τι;

Πρόσεξε:

ποιο	-	πιο
ποια	-	πια

Ερώτηση

Ποιο αυτοκίνητο είναι;
 Ποιο σακίδιο πήρες;
 Ποιο βίντεο είδες;
 Ποιο από τα δύο θέλεις;

Σύγκριση

πιο λίγο
 πιο πολύ
 πιο μακριά
 πιο καλά
 πιο ήσυχος

(πιο=περισσότερο)

Ερώτηση

Ποια παιδιά έφυγαν;
 Ποια σοκολάτα θέλεις;
 Ποια μαθήτρια χτύπησε;
 Ποια ρούχα θέλεις;

Επίρρημα χρονικό

Είναι αργά πια. (=τώρα)
 Δεν αντέχω πια. (=από δω και πέρα, άλλο)

Πρέπει να ξεκουραστούμε

— Γεια σου, Παύλο, ο Γιώργος είμαι. Τι κάνεις;

— Μια χαρά, Γιώργο. Φεύγω αύριο με δυο φίλους για μια τριήμερη κρουαζιέρα στα ελληνικά νησιά. Είχαμε πολύ διάβασμα τώρα τελευταία στο κολέγιο και σκεφτήκαμε να πάμε κάπου για λίγες μέρες, πριν από τις τελικές μας εξετάσεις, που είναι σε δυόμισι μήνες. Πρέπει να ξεκουραστούμε, γιατί μας περιμένουν δύσκολες μέρες. Την Αλίκη θέλεις; Μισό λεπτό να τη φωνάξω. Είναι στο δωμάτιό της και μελετά.

— Εντάξει, Παύλο. Μήπως όμως θα μπορούσες να μου στείλεις ηλεκτρονικά πληροφορίες για την κρουαζιέρα που θα πάτε; Μου αρέσει κι εμένα να ταξιδεύω με πλοίο. Είναι πολύ χαλαρωτικό να κάθεται στο κατάστρωμα και να απολαμβάνεις το δροσερό θαλασσινό αεράκι και τη θέα των ελληνικών νησιών.

— Μα και βέβαια, θα σου στείλω με φαξ το ενημερωτικό φυλλάδιο που μας έδωσαν από το πρακτορείο. Γεια χαρά από μένα.

— Γεια χαρά, Παύλο, και σ' ευχαριστώ.

Σε λίγο καιρό ο Γιώργος παρέλαβε το ενημερωτικό φυλλάδιο της κρουαζιέρας:

Μύκονος – Σαντορίνη – Πάτμος

Διάρκεια: 3 μέρες (3 νύχτες),
με πλήρη διατροφή

Απόπλους: Κάθε Παρασκευή 11.00

Επιστροφή: Κάθε Δευτέρα 07.00

64 Ευρώ κατ' άτομο

Πρόγραμμα Κρουαζιέρας

Παρασκευή-Πειραιάς-Μύκονος

Συγκέντρωση στις 09.00, στον Πειραιά. Έλεγχος εισιτηρίων, επιβίβαση, γνωριμία με τις ανέσεις του πλοίου, απόπλους στις 11.00. Γεύμα μπουφές, ξεκούραση. 18.00 Άφιξη στη Μύκονο. Περιήγηση της Χώρας. Επιβίβαση, δείπνο, μπουφές και απόπλους (22:00).

Σάββατο-Σαντορίνη

• Πλοίο στο πρόγευμα (μπουφές) και άφιξη

• στη Σαντορίνη (09:00).

• Μέρα ελεύθερη για περίπατο, ψώνια και

• περιήγηση στο νησί. Γεύμα στο πλοίο.

• Προαιρετική εκδρομή στην Αρχαία Θήρα.

• Απόπλους 11:00

• Κυριακή-Πάτμος

• Άφιξη στην Πάτμο (09:00). Επίσκεψη στο Μοναστήρι και το Σπήλαιο της Αποκάλυψης. Χρόνος για ψώνια στη Χώρα.

• 12.00 Εκδρομή με καραβάκι.

• Αναχώρηση στις 9.30 μ.μ. Αποχαιρετιστήριο

• δείπνο, χορός, διασκέδαση με την

• ορχήστρα. CASINO, DISCO.

• Δευτέρα

• Άφιξη στον Πειραιά 07:00 π.μ.

Περιλαμβάνονται:

• Άνετο ταξίδι με σύγχρονο κρουαζιερόπλοιο.

• Διαμονή σε καμπίνα της επιλογής σας για 2,3 ή 4 άτομα, με λουτρό ή ντους, τουαλέτα, μουσική, τηλεφωνο, κλιματισμό.

• Πλούσιο πρόγευμα μπουφέ, καθημερινά. Πλήρης διατροφή καθημερινά, με πολλά εδέσματα. Κοκτέιλ, απογευματινό τσάι και μεταμεσονύκτια μπουφεδάκια.

• Διασκέδαση, σόου, ορχήστρα, καλλιτεχνικό πρόγραμμα.

Δεν περιλαμβάνονται:

• Ποτά, φιλοδωρήματα, προαιρετικές εκδρομές, τέλη αποβίβασης-επιβίβασης.

A. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Για ποιο λόγο τηλεφώνησε ο Γιώργος στο σπίτι του Παύλου;
2. Τι ζήτησε από τον Παύλο;
3. Για ποιο πράγμα μιλάει το διαφημιστικό φυλλάδιο;
4. Ποιο είναι το πρόγραμμα της Παρασκευής;
5. Τι μπορείς να κάνεις το Σάββατο;
7. Ποια έξοδα δεν περιλαμβάνονται στο πακέτο;

B. Μίλησε στην τάξη.

- Μπήκες ποτέ σου σε καράβι; Πώς ήταν;
- Πιστεύεις ότι η κρουαζιέρα είναι ο πιο ξεκούραστος, ευχάριστος κι ενδιαφέρων τρόπος διακοπών; Γιατί;
- Πήγες ποτέ σου κρουαζιέρα; Ποια μέρη επισκέφθηκες;
- Πώς θα νιώσεις αν ο καιρός χαλάσει και σπκώσει κύματα;
- Θα σου άρεσε να έχεις μια βάρκα ή ένα φουσκωτό;
- Τι θα ήθελες να κάνεις με αυτά;

το καράβι, το πλοίο
το καϊκι
το φέρι-μποτ
το κρουαζιερόπλοιο
το ιπτάμενο δελφίνι
το ταχύπλοο σκάφος
το φουσκωτό
το κόττερο
το ιστιοφόρο
η σωσίβια λέμβος
η βάρκα
το κατάστρωμα
ο καπετάνιος
το πλήρωμα
η καμπίνα

Βρες στην εικόνα τις παρακάτω λέξεις:

το φινιστρίνι
το σωσίβιο
το φουγάρο
η άγκυρα

ταξιδεύω
κάθομαι
κουράζομαι
απολαμβάνω
χαλαρώνω

ο λιμενικός
το λιμάνι
το λιμεναρχείο
η αποβάθρα

η τριήμερη κρουαζιέρα
το ενημερωτικό φυλλάδιο
το σύγχρονο κρουαζιερόπλοιο
το άνετο ταξίδι
η πλήρης διατροφή
η πρώτη θέση
τα ελληνικά νησιά
το θαλασσίνο αεράκι
η ωραία θέα
η προαιρετική εκδρομή
η ελεύθερη μέρα
το αποχαιρετιστήριο δείπνο

το πρακτορείο
η πληροφορία
το πρόγραμμα
η κρουαζιέρα
ο κλιματισμός
η επίσκεψη
η περιήγηση
το φιλοδώρημα
το πρόγευμα
το γεύμα
το δείπνο
ο μπουφές
η ορχήστρα

η επιβίβαση ἢ η αποβίβαση
ο απόπλους ἢ ο κατάπλους
η αναχώρηση ἢ η άφιξη
η ξηρά ἢ η θάλασσα

ΣΑΤΑΡΑΚΑΝ SEAJET 2
ΡΑΦΗΝΑ-ΤΗΝΟ-ΜΥΚΟΝΟ-ΠΑΡΟ
Περίοδος: 13/10/03 - 31/10/03

ΑΠΟ ΡΑΦΗΝΑ				
ΗΜΕΡΑ	ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ ΑΠΟ ΡΑΦΗΝΑ	ΤΗΝΟ	ΜΥΚΟΝΟ	ΠΑΡΟ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ, εκτός ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ & ΚΥΡΙΑΚΗΣ	07:40	09:25	09:30	10:40
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	07:40	09:25	09:30	10:40
	14:13	15:45	16:00	---
ΚΥΡΙΑΚΗ	07:40	09:25	09:30	10:40
	14:13	15:00	15:30	---

Πρόσεξε τη διαφορά.

Ο **αστυνομικός** είναι υπεύθυνος για την ασφάλεια στην ξηρά.

Ο **λιμενικός** είναι υπεύθυνος για την ασφάλεια στη θάλασσα.

Το στρογγυλό παράθυρο του πλοίου λέγεται **φινιστρίνι**.

Σε περίπτωση κινδύνου φοράμε το **σωσίβιο** και ανεβαίνουμε στις σωσίβιες λέμβους, δηλαδή στις **Βάρκες**.

Γ. Παίξε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Συγγνώμη, μπορείτε να μου πείτε την ώρα

απόπλου του πλοίου;
που θα φτάσουμε στο λιμάνι;
αναχώρησης της αμαξοστοιχίας;
άφιξης της αμαξοστοιχίας;

Βεβαίως!

το πλοίο θα αποπλεύσει
το πλοίο θα φτάσει στο λιμάνι
η αμαξοστοιχία θα αναχωρήσει
η αμαξοστοιχία θα φτάσει στο σταθμό

στις 6 το απόγευμα.

Με συγχωρείτε, μήπως ξέρετε πού είναι το εστιατόριο του πλοίου;

Είναι στο κατάστρωμα Α. Εσείς ξέρετε πού είναι η καμπίνα

315;

234;

178;

Αφού έχει τον αριθμό 3 μπροστά, τότε βρίσκεται στο τρίτο κατάστρωμα.

Πού θα πας διακοπές φέτος;

Θα κάνω το γύρο της Κύπρου με κρουαζιερόπλοιο.

Θα πάω κρουαζιέρα στην Αίγυπτο και στους Αγίους Τόπους.

Θα πάω στην Κρήτη με το φέρι-μποτ, επειδή θέλω να πάρω και το αυτοκίνητό μου μαζί.

Εσύ;

Εγώ θα πάω στη Σκιάθο. Πηγαίνεις ως εκεί με το ιπτάμενο δελφίνι.

Θα πάρω το φουσκωτό μου και θα πάω για ψαροντούφεκο στην Πελοπόννησο.

Θα ξεκινήσω με το κόττερο από τον Πειραιά και θα σταματάω όπου μου αρέσει.

Μεσοπαθητική φωνή (α' συζυγία)

Μη Συνοπτική – Συνοπτική Υποτακτική

κτενίζομαι

Μ' αρέσει **να κτενίζομαι** στο κομμωτήριο.
Θέλω **να κτενιστώ**.

ντύνομαι

Μ' αρέσει **να ντύνομαι** μοντέρνα.
Πάω **να ντυθώ**.

βάφομαι

Δεν της αρέσει **να βάφεται** πολύ.
Δεν έχω χρόνο **να βαφτώ** τώρα.

χάνομαι

Δε μ' αρέσει **να χάνομαι** σε άγνωστα μέρη.
Δε θέλω **να χαθώ** πάλι.

δέχομαι

Μου αρέσει **να δέχομαι** φίλους στο σπίτι.
Δεν μπορώ **να δεχτώ** ένα τόσο ακριβό δώρο.

Μέλλοντας

Προσέχω

κτενίζομαι

θα κτενίζομαι στο κομμωτήριο κάθε Παρασκευή.
θα κτενιστώ μόνη μου αυτή τη φορά.

ντύνομαι

θα ντύνομαι μοντέρνα από δω και πέρα.
θα ντυθώ σε πέντε λεπτά.

βάφομαι

θα βάφομαι λιγότερο φέτος.
θα βαφτώ προσεκτικά.

χάνομαι

Χωρίς το χάρτη **θα χάνομαι** συνέχεια.
Μόνος μου **θα χαθώ**.

δέχομαι

θα δέχομαι φίλους πιο συχνά φέτος.
θα δεχτώ την πρόσκλησή του με μεγάλη χαρά.

Τι ωραία που περάσαμε στην Αθήνα!

Καρυάτιδες

Ταβέρνα στην Πλάκα

Σούνιο

Τετάρτη 9 Ιουλίου 2003

Πρώτη μέρα στην Αθήνα

Αγαπημένο μου ημερολόγιο,

Επιτέλους είμαστε εδώ, στην Αθήνα. Η πτήση μας ήταν άνετη. Φτάσαμε στο ξενοδοχείο γύρω στις 12 το μεσημέρι. Το δωμάτιό μας είναι θαυμάσιο κι έχει θέα την Ακρόπολη. Μετά το μεσημεριανό, ξεκουραστήκαμε για λίγο και το απόγευμα βγήκαμε βόλτα. Ανεβήκαμε πρώτα στο Βράχο της Ακρόπολης. Είδαμε τον Παρθενώνα, το Ερέχθειο και το μουσείο με τα σπάνια εκθέματα. Ο μπαμπάς συγκινήθηκε πολύ κι ένωσε περήφανος που είναι Έλληνας. Απολαύσαμε για λίγο την υπέροχη θέα της Αθήνας και μετά κατεθήκαμε με τα πόδια στην Πλάκα.

Μας άρεσε τόσο πολύ αυτή η γραφική γειτονιά της Αθήνας! Μπήκαμε σε διάφορα μαζαζάκια με είδη λαϊκής τέχνης και αγοράσαμε μερικά σουβενίρ. Η μαμά πήρε ένα ωραίο κέντημα για το σαλόνι, ο μπαμπάς ένα αγαλματάκι για το γραφείο του κι εγώ μια αφίσα με τον Παρθενώνα για το δωμάτιό μου. Στο ταμείο πληρώσαμε 115 ευρώ. Τέλος, φάγαμε παραδοσιακά μεζεδάκια στην αυλή μιας ταβερνούλας και χυρίσαμε στο ξενοδοχείο με τα πόδια.

Έχει νυχτώσει τώρα κι εγώ θαυμάζω από το μπαλκόνι μου τον κατάφωτο Παρθενώνα που στέκει περήφανος στην κορυφή του λόφου.

Παρασκευή 11/7/2003

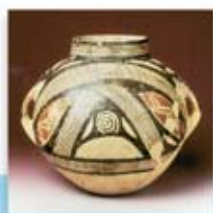
Αγαπημένο μου ημερολόγιο,

Σήμερα πήγα βόλτα με τον μπαμπά και τα κατάφερα μια χαρά με τα Ελληνικά μου. Στο γραφείο πληροφοριών πρώτα ρώτησα πώς μπορούμε να πάμε στο Σούνιο. Ένας υπάλληλος μας έδωσε χάρτες και πληροφορίες. Μετά πήγαμε στην τράπεζα. Είχε αρκετό κόσμο και αναγκαστήκαμε να περιμένουμε στην ουρά. Όταν ήρθε η σειρά μας πήγαμε στο γκιόε που έγραφε «Συνάλλαγμα» και ο ταμίας μιάς άλλαξε αμέσως το ποσό που ζητήσαμε.

Δευτέρα 14 Ιουλίου

Αγαπημένο μου ημερολόγιο,

Χτες πήγαμε στο Ταχυδρομείο και στείλαμε ένα δέμα στη γιαγιά, μια κάρτα στο δείο Θανάση και ένα γράμμα στην κυρία Δήμου. Κολλήσαμε ένα σωρό γραμματόσημα πάνω στο δέμα, γιατί το στείλαμε συστημένο, για να μη χαθεί. Αγοράσαμε και μια ακριβή θιντεοκάμερα. Ο πωλητής μάς είπε να κρατήσουμε την απόδειξη, για να τη δείξουμε στο τελωνείο, όταν χυρίσουμε στην Αγγλία. Τον ρωτήσαμε γιατί έπρεπε να το κάνουμε αυτό και μας απάντησε ότι πάνω στην απόδειξη γράφει πως είναι πληρωμένος ο φόρος κι έτσι δε χρειάζεται να τον ξαναπληρώσουμε στην Αγγλία.

Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο

Παράσταση στο Ηρώδειο

Είσοδος της Αρχαίας Αγοράς

η Αθήνα
η Πλάκα
η Ακρόπολη
ο Παρθενώνας
το Ερέχθειο
το Σούνιο

ο τουρίστας
η αστυνομία
το γραφείο πληροφοριών
η ουρά
ο χάρτης
η πληροφορία
ο κατάλογος
τα δρομολόγια

η τράπεζα
το ταμείο – το γκισέ
η ταμειακή μηχανή
ο, η ταμίας
το συνάλλαγμα

το ταχυδρομείο
ο/η ταχυδρόμος
το γραμματόσημο
ο φάκελος
η επιστολή – το γράμμα
το δέμα
το γραμματοκιβώτιο

τα ψώνια
το σουβενίρ, το ενθύμιο
το κέντημα
το άγαλμα
η αφίσα

ο ΦΠΑ=Φόρος Προστιθεμένης Αξίας

η άνετη πτήση
το θαυμάσιο δωμάτιο
η γραφική γειτονιά
τα στενά δρομάκια
ο παραδοσιακός μεζές
η λαϊκή τέχνη
τα αφορολόγητα είδη

Α. Απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Γιατί συγκινήθηκε ο πατέρας;
2. Τι ψώνισαν στην Πλάκα;
3. Για ποιο λόγο πήγαν στην τράπεζα και τι συνέβη εκεί;
4. Τι έκαναν στο ταχυδρομείο;
5. Γιατί έπρεπε να κρατήσουν την απόδειξη της βιντεοκάμερας;

Β. Μίλησε στην τάξη.

1. Έχεις πάει ποτέ στην Αθήνα; Πώς ταξίδεψες και πού έμεινες;
2. Έχεις επισκεφθεί την Ακρόπολη; Τι ακριβώς είδες; Τι σου άρεσε πιο πολύ;
3. Τι άλλο έκανες στην Αθήνα; Πώς διασκέδαζες τα βράδια;
4. Ψώνισες ποτέ από κατάστημα ειδών λαϊκής τέχνης; Τι ακριβώς πήρες;
5. Αν πας στην Αθήνα του χρόνου, τι θα ήθελες να κάνεις;
6. Πώς θα περνούσες τα βράδια και τι θα ψώνιζες για τους φίλους και την οικογένειά σου;

Γ. Πρόσεξε τις εικόνες και φτιάξε προτάσεις με τις λέξεις που σου δίνονται.

αστυφύλακας

περιπολικό

ταμίας

τραπεζικό γκισέ

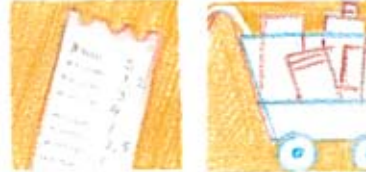
υπάλληλος

γραφείο πληροφοριών

ταχυδρόμος

ταχυδρομικό κουτί

απόδειξη

ψώνια

συνάλλαγμα

διαβατήριο

Δ. Κάνε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Πάμε έναν περίπατο στο κατάστημα ειδών λαϊκής τέχνης;

Ωραία ιδέα! Χρειάζομαι

ένα κεντητό τραπεζομάντιλο.
ένα δερμάτινο σακάκι.
ένα παραδοσιακό υφαντό.
ένα σουβενίρ από την Κύπρο.
ένα κανατάκι για σουβενίρ.

Κι εγώ θέλω

ένα ρολόι για τον τοίχο.
ένα σετ φλιτζανάκια του καφέ.
ένα αγαματάκι της Αφροδίτης.
ένα ημερολόγιο τοίχου με εικόνες της Κύπρου.

Θέλω να στείλω

αυτό το γράμμα συστημένο, παρακαλώ.
για επιστολή, σας παρακαλώ.
ένα δέμα στο εξωτερικό.
για κάρτα στην Αγγλία.

Θα χρειαστείτε αυτά τα γραμματόσημα.
Κοστίζουν 14 ευρώ.

Εντάξει. Και τώρα πού να το δώσω;

Ρίξτε το μέσα στο γραμματοκιβώτιο.
Δώστε το σε εκείνο τον υπάλληλο.

Επιρρήματα

Θετικός		Συγκριτικός	Υπερθετικός
καλός-ή-ό	→ καλά → καλώς	καλύτερα, πιο καλά	άριστα, (πάρα) πολύ καλά
ωραίος-α-ο	→ ωραία	ωραιότερα, πιο ωραία	ωραιότατα, (πάρα) πολύ ωραία
σπάνιος-α-ο	→ σπάνια σπανίως	σπανιότερα, πιο σπάνια	σπανιότατα, (πάρα) πολύ σπάνια
σαφής-ής-ές	→ σαφώς	σαφέστερα	σαφέστατα
απλός-ή-ό	→ απλά (με απλό τρόπο) → απλώς (μόνο)	απλούστερα, πιο απλά	απλούστατα, (πάρα) πολύ απλά
κακός-ή-ό	→ κακά κακώς	χειρότερα, πιο άσχημα	(πάρα) πολύ άσχημα
άσχημος-η-ο	→ άσχημα		
λίγος-η-ο	→ λίγο	λιγότερο, πιο λίγο	ελάχιστα, (πάρα) πολύ λίγο
πολύς πολλή πολύ	→ πολύ	περισσότερο, πιο πολύ	πάρα πολύ

Στόλισαν **ωραία** το σπίτι τους.

Έβαψαν **ωραιότατα – (πάρα) πολύ ωραία** το σπίτι τους.

Έβαψαν το σπίτι τους **ωραιότερα** από πριν.

Γράφει **καλά – (πάρα) πολύ καλά**.

Γράφει **καλύτερα – πιο καλά** από πριν.

Κιθάρα παίζω **σπάνια** πια.

Κιθάρα παίζω **σπανιότατα – (πάρα) πολύ σπάνια** πια.

Κιθάρα παίζω **πιο σπάνια – σπανιότερα** από σένα.

Μου το είπε **σαφώς – απλά**. Δεν παίρνω αύξηση.

Μου το είπε **σαφέστατα – πάρα πολύ απλά**. Δεν παίρνω αύξηση.

Μου το είπε **σαφέστερα** από την προηγούμενη φορά. Δεν παίρνω αύξηση.

Περνάει **άσχημα** αυτό τον καιρό.

Περνάει **(πάρα) πολύ άσχημα** αυτό τον καιρό.

Περνάει **χειρότερα** τώρα από πριν.

Τώρα με χρειάζεται **πολύ – πάρα πολύ**.

Τώρα με χρειάζεται **περισσότερο** από ποτέ.

Επιρρηματικοί προσδιορισμοί

Πρόσεξε πώς μπορώ να συμπληρώσω το νόημα μιας απλής πρότασης.

πόσο;

αρκετά (επίρρημα)
πιο πολύ (επίρρημα)

γιατί;

από αγάπη για τη ζωή
(προθετική φράση)

**πότε, από πότε,
κάθε πότε;**

συχνά (επίρρημα)
κάθε πρωί
το βράδυ
δυό φορές τη μέρα
από το πρωί (προθετική φράση)

(επιρρηματικές φράσεις)

Η γιαγιά ποτίζει τα λουλούδια

πώς; με τι;

τραγουδώντας (γερούνδιο)
με κέφι
με μέτρο (προθετικές φράσεις)
με το ποτιστήρι

πού;

έξω (επίρρημα)
στη βεράντα (προθετικές φράσεις)
στον κήπο

Άκου τι έπαδα...

Αγαπημένε μου φίλε Αντώνη,

Ελπίζω να είσαι καλά στην υγεία σου και να περνάς καλά με τα άλλα παιδιά, εκεί στο Λονδίνο. Εγώ δεν μπορώ να πω ότι περνάω καλά, γιατί είμαι ξαπλωμένος στο κρεβάτι του νοσοκομείου. Χτες περάσαμε μεγάλη περιπέτεια με τον αδερφό μου. Ας πάρω, όμως, τα πράγματα από την αρχή.

Χτες το πρωί ξύπνησα με όρεξη για θόλτα. Πήρα τον αδερφό μου και πήγαμε στη Λαϊκή Γειτονιά. Περιπατήσαμε για λίγο στα στενά δρομάκια και καζέψαμε τα μαχαζάκια που πουλάνε ό,τι μπορείς να φανταστείς: κεντήματα, ασμικά, ποροελάνες, πίνακες ζωγραφικής, παιχνίδια, ρούχα, εσώρουχα, ακόμα και εργαλεία. Αγόρασα ένα ακριβό ρολόι για το χέρι κι ο αδερφός μου ένα CD για τον υπολογιστή. Καθίσαμε σε ένα σουβλατζίδικο και φάγαμε σουβλάκια. Στο δρόμο της επιστροφής θρήκαμε έναν πλανόδιο παχωτατζή και πήραμε από ένα παχυτό. Είχε κάπως περίεργη γεύση, αλλά δεν ανησυχίσαμε εκείνη την ώρα. Γυρίζοντας προς το ξενοδοχείο, θέλησα να φορέσω το καινούριο μου ρολόι. Έψαξα μέσα στις τσέπες μου, αλλά τίποτα. Το ρολόι είχε χαθεί!

Ρωτήσαμε έναν αστυνομικό τι να κάνουμε και μας είπε να πάμε στο αστυνομικό τμήμα και να δηλώσουμε την απώλεια. Στο τμήμα αποθεδέντων αντικειμένων ρωτήσαμε για το ρολόι. «Όχι, δε μας φέρανε κανένα ρολόι, νεαρέ», ήταν η απάντηση του αστυνομικού. Ζήτησε, όμως, τα στοιχεία μας, για να επικοινωνήσουν μαζί μας αν το θρουν.

Φαφνικά ένιωσα να ζαλίζομαι, το μέτωπό μου ζέμισε σταχόνες ιδρώτα και μου ήρθε να κάνω εμετό. Προσπάθησα να κρατηθώ. “Τι έχεις, παιδί μου; Εσύ είσαι κατακίτρινος!”, μου είπε ο αστυνομικός, αλλά πριν προλάβει να τελειώσει το λόγο του, θλέπουμε τον αδερφό μου να τρέχει προς την τουαλέτα κρατώντας το στόμα του.

Για να μη στα πολυλογώ, τηλεφωνήσαμε στο Κέντρο Άμεσης Βοήθειας και σε λίγο ένα ασθενοφόρο μας έφερε στο νοσοκομείο. Είχαμε πάθει τροφική δηλητηρίαση από εκείνο το ύποπτο παχυτό και τώρα είμαστε ξαπλωμένοι δίπλα-δίπλα. Τράψε μου τα νέα σου. Μου έλειψε η παρέα μας. Θα γυρίσουμε, μόλις γίνουμε καλά.

Χαιρετισμούς σε όλους

Γιώργος

A. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Σε ποια πόλη βρίσκεται ο Γιώργος και με ποιους; Για ποιο λόγο νομίζεις ότι πήγε εκεί;
2. Πώς αποφάσισαν να περάσουν το πρωινό τους εκείνη τη μέρα;
3. Τι μπορεί κανείς να αγοράσει στη Λαϊκή Γειτονιά;
4. Τι αγόρασαν αυτοί;
5. Τι συνέβη μετά;
6. Πού τους έστειλε ο αστυνομικός; Γιατί;
7. Τι συνέβη στο γραφείο απολεσθέντων αντικειμένων;

B. Μίλησε στην τάξη.

1. Έχεις πάει ποτέ στη Λευκωσία; Ποια μέρη της επισκέφθηκες;
2. Έχεις πάει στη Λαϊκή Γειτονιά; Πώς ήτανε; Τι έκανες εκεί;
3. Σου έχει συμβεί να χάσεις κάτι δικό σου; Τι έκανες;
4. Αν αρρωστήσεις ενώ είσαι σε διακοπές στο εξωτερικό, τι θα κάνεις;

δηλητηριάζω, δηλητηριάζομαι
ζαλίζω, ζαλίζομαι
λιποθυμώ
κάνω εμετό
παθαίνω
γίνομαι καλά

Περαστικά!

το δηλητήριο
η ζαλάδα
η λιποθυμία
ο εμετός
το νοσοκομείο
το ασθενοφόρο
ο, η ασθενής
ο, η τραυματίας
οι Πρώτες Βοήθειες
το Κέντρο Άμεσης Βοήθειας

η απώλεια
το γραφείο απολεσθέντων αντικειμένων
(απώλεσα = έχασα)

τα ασημικά
οι πορσελάνες
τα κεντήματα
οι πίνακες ζωγραφικής
τα εργαλεία
το ενθύμιο, το σουβενίρ
το σουβλατζίδικο
ο σουβλατζής

η Λαϊκή Γειτονιά
το ακριβό ρολόι
η τροφική δηλητηρίαση
η μεγάλη περιπέτεια
ο πλανόδιος παγωτατζής
το ύποπτο παγωτό

Προσέχω

Αν μας συμβεί κάποιο ατύχημα στην Ελλάδα και πρέπει να πάμε γρήγορα στο νοσοκομείο, τηλεφωνούμε στο **ΕΚΑΒ (Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας)** και ζητάμε ασθενοφόρο. Ο αριθμός του ΕΚΑΒ είναι το **166**. Στην Αγγλία το αντίστοιχο τηλέφωνο για τα επείγοντα περιστατικά είναι το **999**.

Γ. Κάνε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Στο Γραφείο απολεσθέντων αντικειμένων

Τι θέλετε, κύριε; κυρία μου;

Χτες το πρωί έχασα ένα μαύρο δερμάτινο τσαντάκι. Μήπως σας έχουν φέρει κανένα;

Όχι, δε βρήκαμε τίποτε τέτοιο. Τι είχατε μέσα;

Το διαβατήριό μου και λίγα χρήματα.
Το αεροπορικό μου εισιτήριο και μια πιστωτική κάρτα.
Είχα την ταυτότητά μου και μερικά λεφτά.
Το πορτοφόλι μου, τα χαρτιά μου, τα πάντα.
Είχα μέσα το δίπλωμά μου και την ταυτότητα.

Δώστε μου, σας παρακαλώ, τα στοιχεία σας, για να σας ειδοποιήσουμε σε περίπτωση που βρεθεί.

Βεβαίως. Τα στοιχεία μου είναι... (όνομα, διεύθυνση, τηλέφωνο)

Τηλεφώνημα στο Κέντρο Άμεσης Βοήθειας

- ΕΚΑΒ, παρακαλώ, τι θέλετε;
- Γεια σας, λέγομαι και σας τηλεφωνώ από τη λαϊκή αγορά.
- Σας ακούω.
- Στείλτε ένα ασθενοφόρο γρήγορα, επειδή
 - έγινε ένα τροχαίο ατύχημα και κάποιος τραυματίστηκε.
 - μια κυρία λιποθύμησε και έπεσε στο δρόμο. Έχει χτυπήσει στο κεφάλι της.
 - ένας ηλικιωμένος κύριος έπαθε καρδιακή προσβολή.
 - ένα παιδί με πατίνι γλίστρησε και έσπασε το πόδι του.
- Σας στέλνω ένα ασθενοφόρο αμέσως.

Ξαναθυμάμαι τα ρήματα

Χρόνος	Πότε;	Τύπος του ρήματος
Ενεστώτας	Τι κάνω τώρα;	Ακούω ραδιόφωνο.
Παρατατικός	Τι έκανα χτες όλο το πρωί;	Άκουγα ραδιόφωνο.
Αόριστος	Τι έκανα χτες;	Άκουσα ραδιόφωνο.
Συνοπτικός Μέλλοντας	Τι θα κάνω αύριο μια μόνο φορά;	Θα ακούσω πάλι ραδιόφωνο.
Μη συνοπτικός Μέλλοντας	Τι θα κάνω αύριο συνέ-χεια – όλη μέρα;	Θα ακούω ραδιόφωνο.
Παρακείμενος	Τι έχω κάνει από το πρωί;	Έχω ακούσει τρεις εκπομπές στο ραδιόφωνο.
Υπερσυντέλικος	Τι είχα κάνει χτες, πριν συναντηθούμε;	Είχα ακούσει τρεις εκπομπές στο ραδιόφωνο.
Συντελεσμένος Μέλλοντας	Τι θα έχω κάνει ως αύριο;	Θα έχω ακούσει τις βραδινές ειδήσεις του BBC.

Ε. Δες τον πιο πάνω πίνακα και κάνε το ίδιο προφορικά με τα ρήματα:

πηγαίνω, μπαίνω, βγαίνω, ανεβαίνω, κατεβαίνω,
μαθαίνω, καταλαβαίνω, βάζω, βγάζω, βλέπω, βρίσκω, δίνω,
θέλω, κάνω, μένω, ξέρω, παίρνω, περιμένω, πίνω, τρώω,
λέω, πλένω, στέλνω, φέρνω, φεύγω

Το πανηγύρι του Κατακλυσμού

Προηγούμενο | Επόμενο | Επιστροφή στα Μηνύματα Προβολή Εκτύπωσης - Ολοκλήρη Επικεφαλίδα

Διαγραφή | Απάντηση | Απάντηση σε Όλους | Προώθηση | ως συνημμένο | Μεταφορά στο φάκελο... | OK

Αυτό το μήνυμα δεν έχει σημαία υπενθύμισης. [Μήνυμα με Σημεία Υπενθύμισης - Εμφάνιση ως Μη Αναγνωσμένο]

From : hristina-kyriakou@hotmail.com
 To : eva-nikolaidis@yahoo.com
 Subject: το πανηγύρι του Κατακλυσμού

Εύα, γεια σου.

Πώς πας με τη μελέτη; Ξέρω ότι θα ήθελες πολύ να βρισκόσουν εδώ στη Λάρνακα αυτές τις μέρες που είχαμε τη γιορτή του Αγίου Πνεύματος. Μου το 'χεις πει ότι σ' αρέσει πολύ το πανηγύρι του Κατακλυσμού και θα ήθελες κάθε χρόνο να είσαι εδώ. Μη στενοχωριέσαι όμως. Θα σου το περιγράψω εγώ τόσο ζωντανά, που θα νομίσεις ότι ήσουν εδώ.

Φέτος, λοιπόν, το πανηγύρι του Κατακλυσμού κράτησε πέντε μέρες και ξεκίνησε, όπως πάντα, με το παραδοσιακό κατάβρεγμα. Είναι πολύ αστειό να μπορείς να τους καταβρέχεις όλους, χωρίς να ντρέπεται. Βέβαια, στο τέλος γίνεσαι κι εσύ μούσκεμα, αλλά αξίζει τον κόπο.

Το πανηγύρι φέτος ήταν μεγάλο, γιατί είχαν φτιάξει υπαίθριους πάγκους, όχι μόνο στην παραλία των Φοινικούδων αλλά και σε πολλούς δρόμους τριγύρω. Μπορούσες να ψωνίσεις τα πάντα! Ρούχα, παπούτσια, χαλιά, κουρτίνες, υφάσματα και χρυσαφικά. Υπήρχαν και πάγκοι με λαπθηιώτικες δαντέλες και λευκαρίτικα κεντήματα. Χαζέψαμε πολλή ώρα τα διάφορα πράγματα και φάγαμε ψητό καλαμπόκι και κάστανα, λουκουμάδες και παγωτά. Η μαμά μου ψώνισε αρκετά πράγματα για το σπίτι μας.

Πήγαινα κάθε βραδάκι στο πανηγύρι είτε με τους φίλους μου είτε με τους γονείς μου. Χόρτασα παστέλι, σουτζούκο, φιστίκια και μαχαλεπί. Ο πατέρας μου πέρασε την πιο πολλή ώρα στα καφενεία, πίνοντας ζηβανία με τους φίλους του, ενώ η μαμά με τις δικές της φίλες απόλαυσε χωριάτικα λουκάνικα, σεφταλιές και χαλούμι στα κάρβουνα. Όσο για τις όμορφες βαρκάδες, δεν μας έλειψαν κι εφέτος, μόνο που εγώ δεν πήγα με τους άλλους. Με κάλεσε ο Παναγιώτης και πήγαμε οι δυό μας με τη μικρή βαρκούλα του θείου του. Εγώ κρατούσα το φαναράκι κι εκείνος έκανε κουπί. Ήταν πολύ ρομαντικά. Την Κυριακή παρακολουθήσαμε ένα ωραίο πρόγραμμα με πυροτεχνήματα, κυπριακούς χορούς και τσιαττίσματα από ντόπιους ποιητές.

Εύχομαι του χρόνου να καταφέρεις να έρθεις κι εσύ, για να διασκεδάσουμε όλοι μαζί. Πολλά φιλιά σε σένα και στους γονείς σου.

Χριστίνα

Διαγραφή | Απάντηση | Απάντηση σε Όλους | Προώθηση | ως συνημμένο | Μεταφορά στο φάκελο... | OK

Προηγούμενο | Επόμενο | Επιστροφή στα Μηνύματα Αποθήκευση Μηνύματος

Νέο Mail Αναζήτηση Mail - Επιλογές Mail

Mail - Ατζέντα - Ημερολόγιο - Σημειώσεις

Internet

Α. Απάντσε στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Πού γίνεται αυτό το πανηγύρι;
2. Με ποια γιορτή συμπίπτει το πανηγύρι;
3. Ποιες εκδηλώσεις μπορείς να παρακολουθήσεις;
4. Τι μπορείς να ψωνίσεις από τους πάγκους;
5. Τι τρώνε συνήθως η Χριστίνα και οι γονείς της στο πανηγύρι;

Β. Μιλάμε στην τάξη.

1. Έχεις βρεθεί στις Φοινκούδες τη γιορτή του Αγίου Πνεύματος; Πώς ήταν;
2. Τι σου αρέσει από τα υπαίθρια πανηγύρια; Τι μπορείς να κάνεις εκεί;
3. Ποια παραδοσιακά κυπριακά φαγητά, γλυκίσματα και ποτά γνωρίζεις;
4. Ανάφερε δυο-τρία παραδοσιακά κυπριακά προϊόντα και εμπορεύματα.
5. Τι θα ήθελες να δοκιμάσεις, αν πας στην Κύπρο του χρόνου;

η Κύπρος
ο Κύπριος
η Κύπρια

η γιορτή του Αγίου Πνεύματος
το πανηγύρι του Κατακλισμού
η Λάρνακα
οι Φοινκούδες
τα Λεύκαρα
η Λάπηθος
τα πυροτεχνήματα
το καφενείο
το τσιγάρισμα
η καντάδα
η βαρκάδα

τα χρυσαφικά
οι κουρτίνες
τα χαλιά
τα υφάσματα
τα γυαλικά

ο κυπριακός χορός
το παραδοσιακό γλυκό
το χωριάτικο λουκάνικο
το ψητό καλαμπόκι
τα λευκαρίτικα κεντήματα
οι λαπηθιώτικες δαντέλες
η ρομαντική βαρκάδα
ο υπαίθριος πάγκος

ο λουκουμάς
το μαχαλεπί
ο σουτζιούκος
η σεφταλιά
το κάστανο
η ζηβανία

καταβρέχω, καταβρέχομαι
μουσκεύω, μουσκεύομαι
κατακλύζω
απολαμβάνω

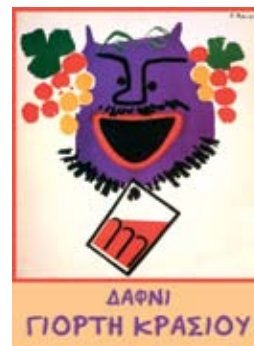
Γ. Διάβασε τα τσιαττίσματα και πες τι λέει το καθένα:

Ήντα τους θέλω τους γιατρούς
έξοδα παραπάνω.
Φέρτε μου την αγάπη μου
τζαμα τη δω να γιάνω.

Αντάμωσάν τον σήμερα
τζαι χαμογέλασέν μου
σαν είχα πονοτζιέφαλον
ευτύς επέρασέν μου.

Κυπριακά τσιαττίσματα

Δ. Παρατηρούμε τις εικόνες και μιλάμε γι' αυτές.

Ε. Κάνε τους διαλόγους με το διπλανό ή τη διπλανή σου.

Τι μου προτείνεις να δω, όταν θα πάω στην Κύπρο;

Ένα θέαμα που δεν πρέπει να χάσεις είναι το καρναβάλι στη Λεμεσό.
Πρέπει οπωσδήποτε να επισκεφτείτε το καρναβάλι στη Λεμεσό.

Καρναβάλι	-	Λεμεσός	Φυλακισμένα μνήματα	-	Λευκωσία
Κατακλισμός	-	Λάρνακα	Γιορτή του κρασιού	-	Λεμεσός
Πέτρα του Ρωμιού	-	Πάφος	Μοναστήρι του Κύκκου	-	Τρόδος

Είναι καλή η κυπριακή κουζίνα; Τι πρέπει να δοκιμάσω;

Μην ξεχάσεις να δοκιμάσεις λούντζα σε κάποια ταβέρνα.
Πρέπει να δοκιμάσετε λούντζα σε κάποια ταβέρνα.

λούντζα	-	ταβέρνα
χαλούμι	-	εστιατόριο
ελιόπιτα	-	φούρνο
ζηβανία	-	καφενείο
σεφταλιά	-	ψητοπωλείο
λουκουμάδες	-	πανηγύρι
κουπέπια	-	εστιατόριο

Ξαναθυμάμαι την ορθογραφία των ρημάτων

Ενεργητική φωνή

Ενεστώτας	Βρίσκω
Παρατατικός	έβρισκα
Αόριστος	βρήκα

Μεσοπαθητική φωνή

Ενεστώτας	βρίσκομαι
Παρατατικός	βρισκόμουν
Αόριστος	βρέθηκα

 Προσοχή!

Εγώ ντύν ω	Πάντα με -ω
Εσύ ντύνεις	
Αυτός ντύν ει	Πάντα με -ει
Εμείς ντύνουμε	
Εσείς ντύνετε	
Αυτοί ντύνουν	

Εγώ ντύθ ηκα	Πάντα με -ηκα
Εσύ ντύθηκες	
Αυτός ντύθηκε	
Εμείς ντυθήκαμε	
Εσείς ντυθήκατε	
Αυτοί ντύθηκαν	

ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΘΕΜΑ ΠΡΩΤΟ

Οικογένεια, κατοικία, καθημερινή ζωή

Μάθημα	Επικοινωνία: Προφορική – Γραπτή	Γραμματική: Μορφολογία – Σύνταξη
1. Ποιοι είμαστε σελ.8	Σύντομο βιογραφικό σημείωμα: • όνομα, επώνυμο, ηλικία, ύψος, βάρος, χρώμα ματιών και μαλλιών • μέλη οικογένειας, καταγωγή, απασχόληση • τόπος διαμονής, διεύθυνση • ενδιαφέροντα	Το ρήμα: • έννοια, φωνές, χρόνοι, αριθμοί, πρόσωπα • ρήματα «έχω» και «είμαι» • καταλήξεις ενεργητικών ρημάτων α' συζυγίας, οριστική ενεστώτα • ρήματα ενεργητικής φωνής, πρόσωπο, αριθμός • παραγωγικές καταλήξεις ρημάτων:-ίζω, -εύω, -ώνω, -αίνω Αναγνώριση και ορθογραφία τους Αναγνώριση και ορθογραφία τους
2. Οι πιο καλοί μας φίλοι σελ.14	Προσωπικές σχέσεις και φιλίες: • καταγωγή φίλων • περιγραφή τους • κοινά ενδιαφέροντα	Το ουσιαστικό: • κατηγορίες, γένος, αριθμοί, πτώσεις • περιληπτικός πίνακας καταλήξεων • ονομαστική ενικού, πληθυντικού ισοσύλλαβων αρσενικών σε -ος, -ός, -ης, -ής, -ας, -έας, θηλυκών σε -ος, -ός, -η, -ή, -α, -ά και -έας και ουδέτερων σε -ο, -ό, -ι, -ί και -ος • ονομαστική ενικού, πληθυντικού ανισοσύλλαβων αρσενικών σε --ης, -ής, -άς, -ές, -ούς, θηλυκών σε -ού, -ά και ουδέτερων σε -(μ)α, -ιμο, -ας και -ως
3. Ραντεβού στις δέκα και είκοσι σελ.18	Κάνοντας νέους φίλους: • χαιρετισμοί, γνωριμίες και συστάσεις • διευθέτηση συνάντησης (τόπος, χρόνος, σκοπός) Παροχή πληροφοριών για προσωπικά στοιχεία • συμπλήρωση αιτήσεων • συμπλήρωση ερωτηματολογίων	Το αριθμητικό: • απόλυτο • τακτικό • μορφολογία • αριθμητικά ένα, τρία, τέσσερα • χρήση (ημερομηνίες, χρονολογίες, ώρες, αριθμοί τηλεφώνων) Το άρθρο • λειτουργική χρήση οριστικού άρθρου • λειτουργική χρήση αόριστου άρθρου
4. Ποιοι είναι όλοι αυτοί; σελ. 26	Πληροφορίες για την ευρύτερη οικογένεια: • ποιοι είναι • πώς είναι • επισκέψεις • γιορτές (ονομαστική, γενέθλια, γάμος, Βαφτίσια) • γεγονότα (διαζύγιο, κηδεία)	Η αντωνυμία • προσωπικές αντωνυμίες • μορφολογία (δυνατοί κι αδύνατοι τύποι) • χρήση δυνατών κι αδύνατων τύπων • θέση ασθενούς τύπου • κτητικές αντωνυμίες • μορφολογία • χρήση

5. Ένας σπουδαίος άνθρωπος σελ. 30	Περιγραφή ατόμου: • εξωτερικά χαρακτηριστικά • στοιχεία χαρακτήρα, προσωπικότητας, συμπεριφοράς, ντυσίματος • απασχόληση, ενδιαφέροντα	Το επίθετο: • γένος, αριθμός, πτώση • επίθετα σε -ος, -α, -ο και -ος, -η, -ο • μορφολογία • χρήση • συμφωνία με το ουσιαστικό σε γένος, πτώση, αριθμό • αντίθετα επίθετα
6. Πορτάσαμε δύο μεγάλες γιορτές σελ.36	Είδη γιορτών: • οικογενειακές • θρησκευτικές • εθνικές γιορτές Κοινωνικές σχέσεις • γείτονες • οικογενειακοί φίλοι	Το ρήμα: • οριστική αορίστου (παρελθόν συνοπτικό) ενεργητικών ρημάτων α' συζυγίας • μορφολογία • χρήση
7. Όταν είχα χρόνο, συνέχισα σκούπιζα και σιδέρωνα σελ. 40	Οικογενειακή ζωή και ρουτίνα • καθήκοντα στο σπίτι • φροντίδα κατοικίδιων ζώων	Το ρήμα: • παρατατικός (παρελθόν μη συνοπτικό) ενεργητικών ρημάτων α' συζυγίας • μορφολογία • χρήση
8. Όλοι χαίρονται εκτός από μένα σελ. 44	Κατοικία: • είδη κατοικίας • χώροι σπιτιού • επίπλωση • εξοπλισμός	Το ρήμα: • μεσοπαθητική φωνή α' συζυγία (-ομαι) • μορφολογία καταλήξεων ενεστώτα, αορίστου, παρατατικού • έμφαση στην ορθογραφία
9. Κάρτα από τη Μαργαρίτα σελ. 50	Περιγραφή χώρου: • κήπος • αυλή • είδη δέντρων, λουλουδιών Περιγραφή κατοικίδιων ζώων: • είδος ζώου, ράτσα • χαρακτηριστικά • τροφή • συνήθειες	Το ουσιαστικό: • διάκριση ονομαστικής-αιτιατικής ενικού και πληθυντικού • λειτουργίες ονομαστικής-αιτιατικής ουσιαστικών (υποκείμενο-αντικείμενο, επιρρηματικός προσδιορισμός χρόνου, τόπου, ποσού, η αιτιατική σε προθετικά σύνολα) • άκλιτα ονόματα ξένης προέλευσης
10. Μόλις σχολάσω... σελ. 55	Καθημερινή ρουτίνα • υποχρεώσεις στο σχολείο • υποχρεώσεις στο σπίτι • δραστηριότητες μετά το σχολείο	Οι σύνδεσμοι: • είδη (συμπλεκτικοί, διαχωριστικοί, αντιθετικοί, επεξηγηματικοί, αιτιολογικοί, χρονικοί)
11. Θα γιορτάσουν ελληνικά! σελ. 61	Τηλεφωνική συνομιλία Παραγγελίες φαγητού Έκφραση προτίμησης Κατάλογοι φαγητών και ποτών Τιμές	Το ρήμα: • συνοπτικός μέλλοντας (απλός) • μη συνοπτικός μέλλοντας (διαρκείας ή επανάληψης) • καταλήξεις ρημάτων α' συζυγίας, ενεργητικής και μεσοπαθητικής φωνής • αρνηση «δεν» • αόριστος και συνοπτικός μέλλοντας ανωμάλων ρημάτων
12. Θέλω να σου ζητήσω μια χάρη σελ. 68	Διατροφή: • ροφήματα και ελαφρά γεύματα • γεύματα • χώροι φαγητού και ποτού • φαγητά, γλυκά, ποτά	Το ρήμα: • συνοπτική υποτακτική • μη συνοπτική υποτακτική • μορφολογία • χρήσεις υποτακτικής σε ανεξάρτητες και σε συμπληρωματικές προτάσεις • διάκριση στη χρήση συνοπτικής-μη συνοπτικής υποτακτικής • φράσεις που συντάσσονται με συνοπτική-μη συνοπτική υποτακτική • αρνηση υποτακτικής «μη(ν)»

13. Η συνταγή της γιαγιάς
σελ. 74

Συνταγές:

- φαγητά και γλυκά ελληνικής κουζίνας
- φαγητά και γλυκά κυπριακής κουζίνας
- παραδοσιακές συνταγές

Τα ουσιαστικά:

- γενική ενικού, πληθυντικού ισοσύλλαβων αρσενικών σε -ος, -ός, -ης, -ής, -ας, -άς, -έας, θηλυκών σε -ος, -ός, -η, -ή, -α, -ά και -έας, ουδέτερων σε -ο, -ό, -ι, -ί, -ος
 - γενική ενικού, πληθυντικού ανισοσύλλαβων αρσενικών σε -ης, -άς, -ές, -ούς, θηλυκών σε -ού, -ά, ουδέτερων σε -(μα)α, -ας, -ός
- Λειτουργίες της γενικής
- ετερόπτωτος προσδιορισμός ονόματος (κτήση, προέλευση, γενική του δημιουργού)

ΘΕΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

Κοινωνικές δραστηριότητες, σωματική άσκηση και υγεία

Μάθημα	Επικοινωνία: Προφορική – Γραπτή	Γραμματική: Μορφολογία – Σύνταξη
14. Παίξε με τον υπολογιστή σου σελ. 80	Ελεύθερος χρόνος: • καθημερινές• Σαββατοκύριακα• είδη ψυχαγωγίας (μέσα κι έξω από το σπίτι)• ενδιαφέροντα και χόμπι• αθλήματα και σπορ• λέσχες και εξωσχολικές δραστηριότητες	Το ρήμα: • συνοπτική προστακτική• μη συνοπτική προστακτική• μορφολογία• χρήσεις• απαγόρευση (αρνητική υποτακτική)• ανώμαλα ρήματα: ακούω, βλέπω, βγαίνω, πάω/πηγαίνω (ενεστώτας, αόριστος, μέλλοντας, οριστική, υποτακτική, προστακτική)
15. Πάμε για καφέ; σελ.86	Συνεννοήσεις για κοινωνικές δραστηριότητες: • τηλεφωνική συνδιάλεξη• πρόσκληση, πρόταση δραστηριοτήτων• αποδοχή, άρνηση πρόσκλησης• διακανονισμός συνάντησης (τόπος, χρόνος, σκοπός)• κατευθύνσεις	Το ουσιαστικό: • κλητική πτώση: (κλητική προσφώνηση στον ενικό και πληθυντικό) Οι προθέσεις: • με, σε, για, από, σαν, χωρίς (δίχως), παρά, αντί, κατά, μετά, μέχρι (ως, έως, ίσαμε), πριν, προς• η λειτουργία τους σε προθετικές φράσεις Το επίρρημα: • είδη (τοπικά, χρονικά, τροπικά, ποσοτικά, βεβαιωτικά, αρνητικά)• μορφολογία• χρήση
16. Προτιμώ την τηλεόραση σελ. 92	Προσωπικά ενδιαφέροντα: • τηλεόραση• κινηματογράφος• αθλητισμός• Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα ανάμεσα στους διάφορους τρόπους ψυχαγωγίας	Το ρήμα: • ρήματα Β' συζυγίας, Α' τάξης ενεργητικής φωνής (-ώ, -άς,...)• ρήματα Β' συζυγίας, Β' τάξης ενεργητικής φωνής (-ώ, -είς,...) ενεστώτας, παρατατικός, αόριστος, μέλλοντας (οριστική, υποτακτική, προστακτική)

17. Μοντέρνο δερμάτινο, υπέροχα καλλυντικά! σελ. 96	Ψώνια: • είδη καταστημάτων • καταναλωτικά αγαθά • περιγραφές αγορών • χρώματα, μεγέθη • ποιότητες • ποσότητες (κιλά, γραμμάρια) • λογαριασμοί • είδη πληρωμών • νομισματικές μονάδες	Το επίθετο • κατηγορίες επιθέτων (περιληπτικός πίνακας κατάληξεων) • επίθετα σε -ης, -α, -ικο -ης, -ια, -ι -υς, -ια, -υ -ης, -ης, -ες • χρήση και θέση του επιθέτου • ουσιαστικά παράγωγα από επίθετα και από ουσιαστικά επαγγέλματα • επίθετα από ρήματα • επίθετα από ουσιαστικά • επίθετα από επίθετα • συνώνυμα και αντίθετα επιθέτων
18. Πρώτοι στις γιορτές! σελ. 104	Γιορτές: • είδη γιορτών (οικογενειακές, θρησκευτικές, εθνικές γιορτές) • άλλες ειδικές οικογενειακές γιορτές και περιστάσεις (γενέθλια, βαπτίσεις, γάμοι, αρραβώνες, επέτειοι, πάρτι) • παραδόσεις, έθιμα • διατύπωση κατάλληλων ευχών Περιγραφή γεγονότων/εμπειριών	Το αριθμητικό • τακτικά • πολλαπλασιαστικά • αναλογικά • ομαδικά
19. Λιγότερο ή περισσότερο χαρτζιλίκι; σελ. 108	Χαρτζιλίκι: • είδη καταστημάτων • είδη προϊόντων • διαχείριση χρημάτων • συγκρίσεις τιμών • αποταμίευση Συζήτηση: • έκφραση και υποστήριξη άποψης • επιχειρηματολογία (υπέρ, κατά) σχετικά με τη διαχείριση χρημάτων και τις αγορές	Το επίθετο: • βαθμοί επιθέτων (σχηματισμός συγκριτικού, υπερθετικού βαθμού μονολεκτικά και περιφραστικά) • ανώμαλα επίθετα (ο πολύς, η πολλή, το πολύ)
20. Με τις ρομαντικές ταινίες... κοιμάμαι! σελ. 112	Ψυχαγωγία: • θέατρο • κινηματογράφος • είδη έργων και ταινιών • χαρακτήρες, πλοκή Διήγηση Περιληπτική απόδοση	Το ρήμα: • ρήματα παθητικής φωνής β' συζυγίας, β' τάξης (κοιμάμαι, φοβάμαι, θυμάμαι, κινούμαι) • ενεστώτας, αόριστος, παρατατικός (οριστική)
21. Πάρε βαθιές αναπνοές σελ. 117	Ανθρώπινο σώμα: • τα μέρη του • άσκηση • διατροφή • παθήσεις • παιδικές ασθένειες, εμβολιασμοί • συνηθισμένες ασθένειες • επισκέψεις στο γιατρό και στον οδοντίατρο • ιατρικές εξετάσεις • φάρμακα, συνταγές	Το ρήμα: • ανώμαλα ρήματα (παίρνω, φταίω, κλαίω, λέω) • ενεστώτας, παρατατικός, αόριστος, συνοπτικός μέλλοντας (οριστική, υποτακτική, προστακτική)
22. Όσα φέρνει η ώρα, δεν τα φέρνει ο χρόνος σελ. 123	Μικρά ατυχήματα Επείγοντα περιστατικά Σοβαρά ατυχήματα και δυστυχήματα Πρώτες βοήθειες Περίθαλψη Ιατρικές ειδικότητες	Η αντωνυμία: • αναφορικές αντωνυμίες (όσος, όποιος, οποίος, που, ό,τι) • αυτοπαθείς (του εαυτού, τον εαυτό, των εαυτών, τους εαυτούς) • οριστικές (ίδιος, μόνος)

23. Το κάπνισμα μπορεί να βλάψει σοβαρά την υγεία
σελ. 130

Κοινωνικά Ζητήματα:

- κάπνισμα
- ναρκωτικά
- οινοπνευματώδη ποτά)

Συζήτηση

- έκφραση και υποστήριξη άποψης
- επιχειρηματολογία (αρνητικά και θετικά στοιχεία) σχετικά με τα κοινωνικά αυτά προβλήματα

Το ρήμα:

- απρόσωπα ρήματα (πρέπει, μπορεί, φαίνεται, πρόκειται)
- άλλα ρήματα: πεθαίνω, παθαίνω, αρρωσταίνω
- συνδετικά ρήματα (είμαι, γίνομαι, ονομάζομαι, φαίνομαι, εκλέγομαι, διορίζομαι)

Παραγωγή λέξεων:

- οικογένειες λέξεων
- σχηματισμός παραγώγων (παραγωγή, σύνθεση)

ΘΕΜΑ ΤΡΙΤΟ

Στη χώρα μας και στο εξωτερικό

Μάθημα	Επικοινωνία: Προφορική – Γραπτή	Γραμματική: Μορφολογία – Σύνταξη
24. Έχω πάει στην Αυστρία και στην Αυστραλία σελ. 136	Διακοπές: • είδη διακοπών • ταξιδιωτικοί διακανονισμοί • διαμονή • μεταφορικά μέσα • αεροπορικό ταξίδι	Το ρήμα: • παρακείμενος, υπερσυντέλικος, συντελεσμένος μέλλοντας ενεργητικής φωνής, α' συζυγίας • μορφολογία • χρήση
25. Στο εξοχικό σπιτάκι του παππού σελ. 143	Η ζωή στην εξοχή: • περιγραφή γεωγραφικής τοποθεσίας • βασικοί γεωγραφικοί όροι • αξιοθέατα και μέρη ψυχαγωγίας)	Το επίθετο: • ανώμαλα παραθετικά Παραγωγή λέξεων: • ουσιαστικά παράγωγα από ουσιαστικά • υποκοριστικά, μεγεθυντικά, εθνικά, περιεκτικά • ομώνυμα, συνώνυμα
26. Ονειρεμένες διακοπές στη Ρόδο σελ. 148	Η ζωή σε παραθαλάσσια μέρη: • περιγραφή γεωγραφικής τοποθεσίας • αξιοθέατα • μέρη ψυχαγωγίας)	Το ρήμα: • γερούνδιο (-οντας και -ώντας) • μετοχή (-μένος, -μένη, -μένο) • μορφολογία • χρήση
27. Αν έρθεις στο Λονδίνο, θα κάνουμε πολλά σελ. 152	Η πόλη και η περιοχή μου: • η γειτονιά και η περιοχή μου (όνομα, τοποθεσία, γεωγραφικοί όροι, αξιοθέατα, μέρη διασκέδασης) • η πόλη που μένω (όνομα, μέγεθος, πληθυσμός, γεωγραφική τοποθεσία, βασικοί γεωγραφικοί όροι, αξιοθέατα και μέρη διασκέδασης)	Υποθετικός λόγος: • Υποθετικός λόγος του πραγματικού • Υποθετικός λόγος του μη πραγματικού
28. Στενοχωριέμαι με τις καταστροφές σελ. 156	Ο καιρός: • εποχές • σημεία του ορίζοντα • καιρικές συνθήκες ανά εποχή • δελτίο καιρού • κλιματολογικές συνθήκες που δημιουργούν φυσικές καταστροφές (ανομβρία, πλημμύρα, ανεμοθύελλα, παγετώνας, κεραυνός)	Το ρήμα: • ενεστώτας, παρατατικός, αόριστος, μέλλοντας (οριστική, υποτακτική, προστακτική) ρημάτων β' συζυγίας, α' τάξης μεσοπαθητικής φωνής (-ιέμαι) • (επανάληψη) ρήματα β' συζυγίας, β' τάξης παθητικής φωνής (-άμαι, -ούμαι) • έμφαση στην ορθογραφία και πρακτική χρήση και εμπέδωση τους. • απρόσωπα ρήματα (πρέπει, μπορεί, φαίνεται, πρόκειται, ψιχαλίζει, βρέχει, χιονίζει, φυσάει, κάνει ζέστη-κρύο-ψύχρα-δροσιά-παγωνιά)

29. Πόσο μακριά είναι; σελ. 162	Ταξίδι με αυτοκίνητο: • αποστάσεις (μέτρα, χιλιόμετρα) • παροχή οδηγιών και κατευθύνσεων	Η αντωνυμία: • ερωτηματικές αντωνυμίες (ποιος, ποια, ποιο, πόσος, πόση, πόσο, τι) • μορφολογία • χρήση σε ευθείες ερωτήσεις (υποκείμενο, αντικείμενο, γενική προσδιοριστική) • θέση των ερωτηματικών αντωνυμιών
30. Πρέπει να ξεκουραστούμε σελ. 168	Ατμοπλοϊκό ταξίδι: • είδη θαλασσιών σκαφών • χώροι καραβιού • διαδικασίες ταξιδιού • μορφή ατμοπλοϊκών ταξιδιών • ενημερωτικά φυλλάδια • εισιτήρια • γεύματα πάνω στο πλοίο • επισκέψεις σε αξιοθέατα	Το ρήμα: • συνοπτική υποτακτική, ρημάτων α' συζυγίας μεσοπαθητικής φωνής • μη συνοπτική υποτακτική, ρημάτων α' συζυγίας μεσοπαθητικής φωνής • μορφολογικός και σημασιολογικός παραλληλισμός ανάμεσα στο μέλλοντα και την υποτακτική.
31. Τι ωραία που περάσαμε στην Αθήνα! σελ. 172	Δημόσιες υπηρεσίες στο εξωτερικό: • γραφείο πληροφοριών • ταχυδρομείο • τράπεζα • άλλες υπηρεσίες (καφετέριες, εστιατόρια, καταστήματα ειδών λαϊκής τέχνης και σουβενίρ) • ψώνια στο εξωτερικό	Το επίρρημα: • παραθετικά επιρρημάτων • επιρρήματα με ανώμαλα παραθετικά • επιρρηματικοί προσδιορισμοί με προθετικές φράσεις, με επίθετα, με γερούνδιο, με μετοχή
32. Άκου τι έπαθα... σελ. 178	Ατυχήματα στο εξωτερικό: • απώλεια αντικειμένων • προβλήματα υγείας	Το ρήμα: • ανώμαλα ρήματα α' συζυγίας, ενεργητικής φωνής (ανεβαίνω, κατεβαίνω, βγαίνω, πηγαίνω, μπαίνω, μαθαίνω, καταλαβαίνω, βάζω, βγάζω, βλέπω, βρίσκω, δίνω, θέλω, κάνω, μένω, ξέρω, παίρνω, περιμένω, πίνω, τρώω, λέω, ακούω, πλένω, στέλνω, φέρνω, φεύγω, ακούω • ενεστώτας, παρατατικός, αόριστος, μέλλοντας, παρακείμενος, υπερσυντέλικος, συντελεσμένος μέλλοντας (οριστική, υποτακτική, προστακτική)
33. Το πανηγύρι του Κατακλυσμού σελ. 182	Καθημερινή ζωή, έθιμα και παραδόσεις στην Κύπρο	Επαναληπτικές ασκήσεις στα ρήματα α' συζυγίας ενεργητικής και μεσοπαθητικής φωνής: βρίσκω, βρίσκομαι, βρήκα, βρέθηκα, σπκώνω, σπκώνομαι, σπκώσα, σπκώθηκα, ντύνω, ντύνομαι, έντυσα, ντύθηκα, χτενίζω, χτενίζομαι, χτένισα, χτενίστηκα. Έμφαση στην ορθογραφία και πρακτική χρήση και εμπέδωση τους.

